

2021

Årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2021

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

SV

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/Pages/ContactForm.aspx

Webbplats: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditors

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2022

PDF

ISBN 978-92-847-8589-6

doi:10.2865/43298

QJ-07-22-667-SV-N

Innehåll

Kapitel 1 EU:s gemensamma företag och revisionsrättens revision	4
Inledning	5
EU:s gemensamma företag	7
Vår revision	18
Kapitel 2 Översikt över granskningsresultaten	23
Inledning	24
Vår årliga revision för budgetåret 2021 resulterade i uttalanden utan reservation för samtliga gemensamma företag	25
Våra iakttagelser om flera områden som kan förbättras	28
De gemensamma företagen följer upp våra iakttagelser från tidigare år i de flesta avseenden	36
De gemensamma företagen står inför utmaningar på personalområdet	38
Andra publikationer som berör gemensamma företag som revisionsrätten har offentliggjort	53
Kapitel 3 Revisionsförklaringar om EU:s gemensamma företag	57
3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna	58
Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram	62
3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3	63
3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart	72
3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa	81
3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas	91
3.6. Det gemensamma företaget för viktig digital teknik	103
3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa	115
3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar	125
3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)	133

Det gemensamma företaget med verksamhet inom Euratom	147
3.10. Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)	148
Svar från det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)	160
Förkortningar	163

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 1

EU:s gemensamma företag och revisionsrättens revision

Inledning

1.1. Europeiska revisionsrätten är extern revisor av EU:s finanser¹. I den egenskapen agerar vi som oberoende väktare av EU-medborgarnas ekonomiska intressen genom att bidra till att förbättra EU:s ekonomiska förvaltning. Mer information om vårt arbete finns i våra verksamhetsrapporter, årsrapporter om genomförandet av EU:s budget, särskilda rapporter, översikter och yttranden över ny eller uppdaterad EU-lagstiftning eller över andra beslut med effekter på den ekonomiska förvaltningen.

1.2. Inom ramen för detta uppdrag granskar vi årsredovisningen och de underliggande transaktionerna för EU:s gemensamma företag som är offentlig-privata partnerskap inrättade i enlighet med artikel 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och, när det gäller det gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E), artiklarna 45–51 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget).

1.3. I denna rapport presenteras resultaten av vår revision av de gemensamma företagen för budgetåret 2021. Rapporten är strukturerad enligt följande:

- I kapitel 1 beskrivs de gemensamma företagen, inbegripet utveckling som skett efter 2021, och vår revision.
- I kapitel 2 presenteras de övergripande granskningsresultaten och en analys av de gemensamma företagens personalsituation.
- Kapitel 3 innehåller revisionsförklaringen för var och en av de nio gemensamma företagen med våra uttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar och om lagligheten och korrektheten i de underliggande intäkterna och betalningarna, liksom kommentarer och iakttagelser som inte påverkar uttalandena.

1.4. Sammantaget bekräftar vår revision av de gemensamma företagen för det budgetår som slutade den 31 december 2021 de positiva resultat som rapporterats de

¹ Artiklarna 285–287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) (EUT C 202, 7.6.2016, s. 1).

föregående åren. I de revisionsförklaringar som utfärdats för vart och ett av de gemensamma företagen har vi

- gjort uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för nio gemensamma företag,
- gjort uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna för nio gemensamma företag.

1.5. Vi har dock lyft fram viktig information för läsaren i punkterna under övriga upplysningar eller upplysningar av särskild betydelse genom iakttagelser som rör områden där det finns utrymme för förbättringar men som inte påverkar revisionsuttalandena.

EU:s gemensamma företag

1.6. Gemensamma företag är partnerskap mellan kommissionen och näringslivet, och i vissa fall är även forskningsorganisationer eller mellanstatliga organisationer och deltagande stater involverade. De gemensamma företagens främsta uppgift är att främja omvandlingen av vetenskaplig kunskap till säljbara banbrytande innovationer inom ramen för en strategisk vision som delas av partnerna från näringslivet och forskningen. Dessutom bör de gemensamma företagen möta samhällsutmaningar i Europa som näringslivet för närvarande inte möter i tillräcklig utsträckning.

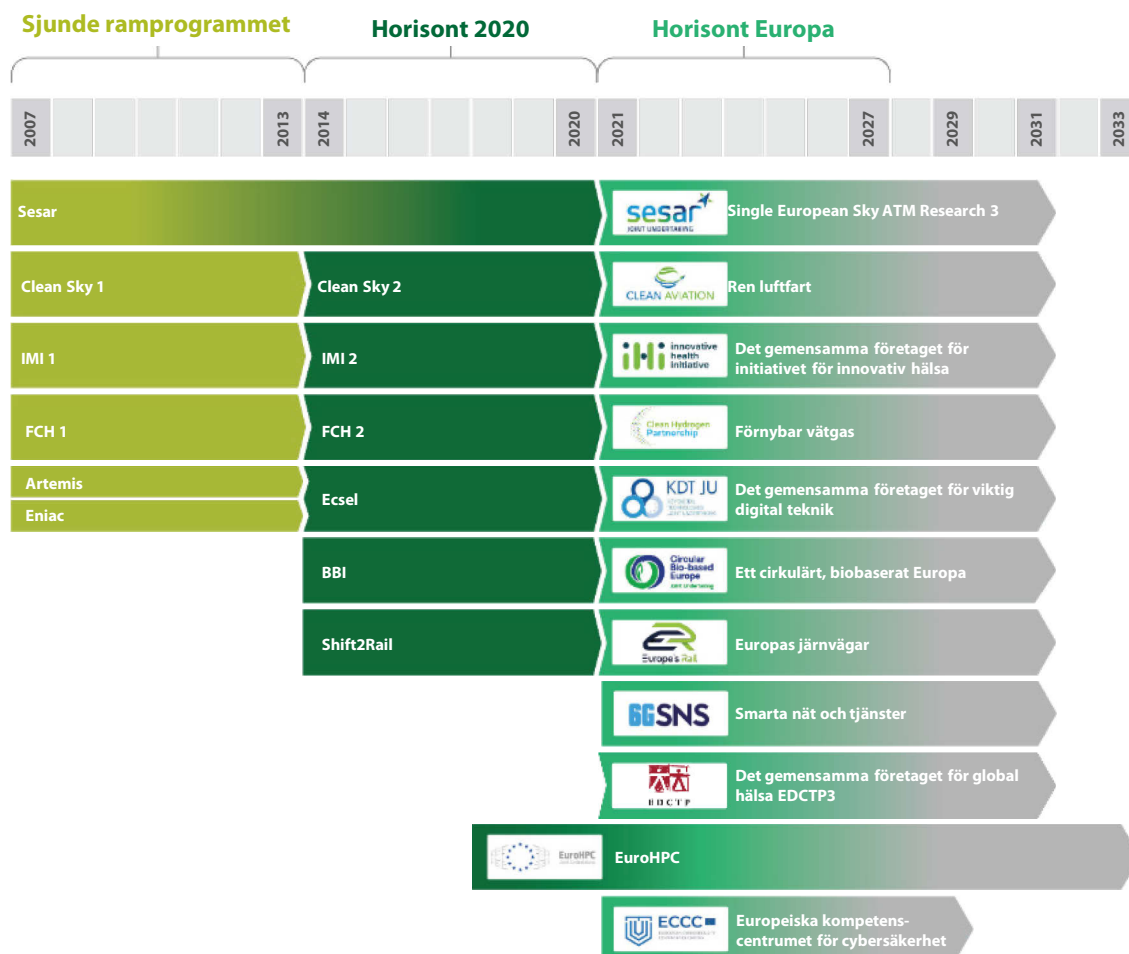
Gemensamma företag med verksamhet inom EU:s fleråriga program för forskning och innovation

Utveckling av de gemensamma företag som är verksamma inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram

1.7. I enlighet med den fleråriga budgetramens program för forskning och innovation är de gemensamma företagen separata juridiska personer som antar sin egen forsknings- och innovationsagenda inom sitt strategiska forskningsområde och genomför den genom ansökningsomgångar eller upphandlingar.

1.8. *Figur 1.1* nedan visar de gemensamma företagens utveckling sedan bildandet av de sex första inom ramen för sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling i den fleråriga budgetramen 2007–2013 och vidare genom Horisont 2020-programmet i den fleråriga budgetramen 2014–2020 och Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa i den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Figur 1.1 – Utvecklingen av EU:s gemensamma företag

Källa: Revisionsrätten, baserat på rådets förordningar om inrättande av de gemensamma företagen.

1.9. De gemensamma företagen med verksamhet inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 genomför sina specifika forsknings- och innovationsagendor på områdena transport, energi, hälsa, biobaserade industrier, elektroniska komponenter, superdatorer och nätverkssystem. De har nyligen inrättats på grundval av de rådsförordningar som anges nedan.

1.10. I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten, genom vilken nio gemensamma företag inrättades för att genomföra åtgärder inom ramen för Horisont Europa, det fleråriga forsknings- och innovationsprogrammet inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027, för perioden fram till den 31 december 2031². Det allmänna målet för de gemensamma företagen inom Horisont Europa-programmet är att de ska bli mer målstyrda och ha ambitiösare partnerskap med

² Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

respektive industrisektor än inom de tidigare programmen. De sju gemensamma företag som redan var verksamma inom Horisont 2020-programmet (Sesar, Ecsel, IMI 2, Clean Sky 2, FCH 2, Shift2Rail och BBI) fortsätter inom programmet Horisont Europa som nya juridiska enheter med nya namn och reviderade ansvarsområden, och två gemensamma företag har nyligen inrättats: det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster och det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3, där det senare efterträder partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning.

1.11. I maj 2021 inrättades Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet (ECCC) genom en separat förordning³. Dessa tre nya gemensamma företag (det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster, det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 och ECCC) kommer dock att granskas för första gången efter det att de har fått ekonomiskt självbestämmande, vilket förväntas ske 2023.

1.12. I juli 2021 antog rådet en ny inrättandeförordning för det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)⁴ inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027, som förlänger dess livslängd till den 31 december 2033. EuroHPC kommer att få ytterligare finansiering från programmet för ett digitalt Europa på cirka 2 miljarder euro samt från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) på 200 miljoner euro för att stödja förvärv, utbyggnad, uppgradering och drift av infrastrukturen för superdatorer och kvantdatorer.

1.13. Slutligen föreslog kommissionen i februari 2022 att det gemensamma företaget för viktig digital teknik skulle omvandlas till det framtida gemensamma företaget för halvledare. Det kommer att få det utökade uppdraget att genomföra kapacitetsuppbyggande verksamhet inom ramen för initiativet chip för Europa inom den fleråriga budgetramen 2021–2027. I detta sammanhang kommer det gemensamma företaget att använda medel från programmet för ett digitalt Europa för

³ [Förordning \(EU\) 2021/887](#) av den 20 maj 2021 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum.

⁴ [Rådets förordning \(EU\) 2021/1173](#) av den 13 juli 2021 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem och om upphävande av förordning (EU) 2018/1488.

att främja innovativ utveckling av nästa generations halvledarteknik och stärka EU:s kapacitet att producera chip⁵.

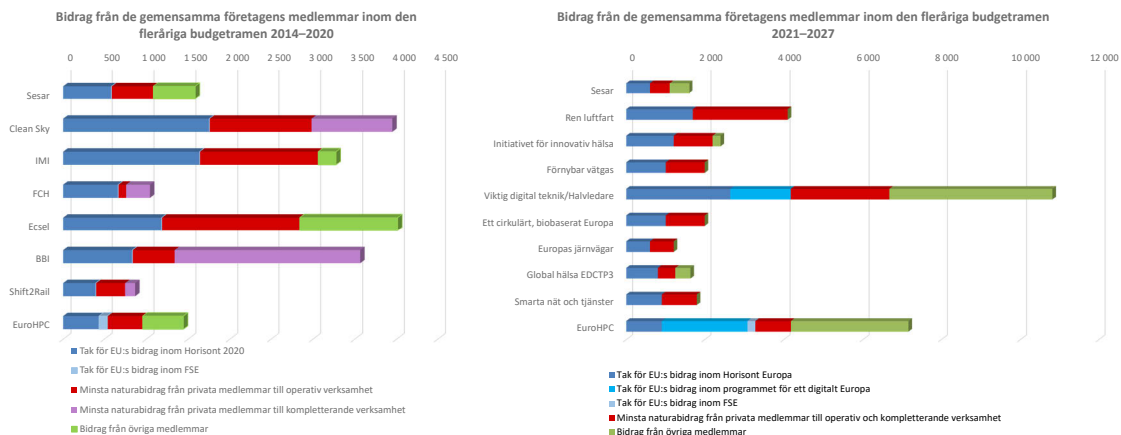
Bidrag till de gemensamma företag som är verksamma inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram

1.14. Alla medlemmar bidrar till finansieringen av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsverksamhet. Dels tillhandahåller kommissionen kontanta medel från EU:s program för forskning och innovation för medfinansiering av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsagenda, dels bidrar privata medlemmar från näringsliv och forskning med naturabidrag genom att genomföra företagens forsknings- och innovationsverksamhet, i vilken de investerar sina egna ekonomiska resurser, personalresurser, tillgångar och tekniker. I vissa fall bidrar deltagande stater eller mellanstatliga organisationer också ekonomiskt till det gemensamma företags verksamhet. Både EU och det gemensamma företags privata medlemmar ger kontantbidrag till finansieringen av de gemensamma företagens administrativa kostnader, med undantag för EuroHPC. Dessutom kan juridiska enheter, eller länder som har intresse av att stödja ett gemensamt företags mål inom ett specifikt forskningsområde, ansöka om att bli associerade medlemmar eller bidragande partner i stället för fullvärdiga medlemmar.

1.15. *Figur 1.2* visar medlemmarnas bidrag till de gemensamma företagen, inom den föregående fleråriga budgetramen 2014–2020 och den nuvarande fleråriga budgetramen 2021–2027, enligt vad som fastställs i respektive inrättandeförordningar, inbegripet omvandlingen av det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det gemensamma företaget för halvledare såsom kommissionen föreslagit. Inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 ges EuroHPC och det föreslagna framtida gemensamma företaget för halvledare de största budgetökningarna. EuroHPC och det gemensamma företaget för viktig digital teknik får finansiella bidrag från deltagande stater, vilket kommer att vara fallet även för det framtida gemensamma företaget för halvledare.

⁵ Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare, COM(2022) 47 final, 8.2.2022.

Figur 1.2 – Medlemmarnas bidrag (inklusive kontanta medel) till gemensamma företag inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram (i miljoner euro)⁶

Källa: Revisionsrätten.

1.16. I princip måste privata medlemmar tillhandahålla en miniminivå av naturabidrag när det gäller ”naturabidrag till den operativa verksamheten” och i de flesta fall ”naturabidrag till kompletterande verksamhet”. Se [ruta 2.1](#) för närmare information.

1.17. Som framgår av [figur 1.3](#) förblir Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa de gemensamma företagens viktigaste finansiella resurser inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 med en total budget på 15,1 miljarder euro för medfinansiering av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsverksamhet. De gemensamma företagen genomför 11,6 miljarder euro, vilket motsvarar omkring 12 % av den totala budgeten för Horisont Europa på 95,5 miljarder euro. Men EuroHPC och det föreslagna framtida gemensamma företaget för halvledare kommer dessutom att genomföra stora projekt för kapacitetsuppbyggnad, utbyggnad och investeringar med anknytning till strategin för den europeiska digitala inre marknaden inom ramen för programmet för ett digitalt Europa⁷. EuroHPC och det föreslagna framtida gemensamma företaget för halvledare kommer att få EU-medel från programmet för ett digitalt Europa på 3,4 miljarder euro

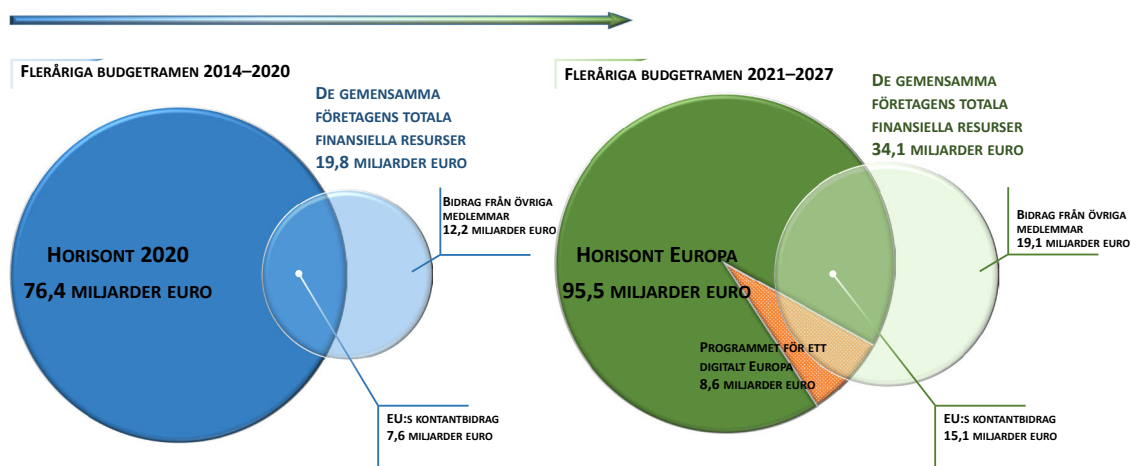
⁶ Figur 1.2 visar de belopp som anges i den gemensamma grundläggande rättsakten, inklusive den [ändring som kommissionen föreslagit om att omvandla det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det framtida gemensamma företaget för halvledare](#). Denna ändring hade inte antagits vid tidpunkten för rapporten.

⁷ [Förordning \(EU\) 2021/694](#) av den 29 april om inrättande av programmet för ett digitalt Europa.

eller 39 % av programmets totala finansiering på 8,6 miljarder euro för att genomföra dessa verksamheter.

1.18. Inom den föregående fleråriga budgetramen 2014–2020 (Horisont 2020 och Fonden för ett sammanlänkat Europa) förväntas EU:s finansiering på 7,6 miljarder euro till de gemensamma företagen mobilisera 12,2 miljarder euro (eller 161 %) så att man får till stånd forsknings- och innovationsprojekt på omkring 19,8 miljarder euro inom de områden som tilldelats de gemensamma företagen. I detta belopp ingår direkta bidrag från deltagande stater och internationella organisationer (se [tabell 2.1](#)). Inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027 (Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa) förväntas EU:s finansiering på 15,1 miljarder euro till de gemensamma företagen mobilisera 19,1 miljarder euro (eller 126 %) så att man får till stånd forsknings- och innovationsprojekt på omkring 34,2 miljarder euro inom de områden som tilldelats de gemensamma företagen. I detta belopp ingår direkta bidrag från deltagande stater och internationella organisationer (se [figur 1.3](#)). Den relativa minskningen av hävstångseffekten förklaras främst av Förenade kungarikets utträde ur EU.

Figur 1.3 – Totala bidrag till gemensamma företag och mobilisering av övriga medlemmars bidrag⁸

Källa: Revisionsrätten.

⁸ Figur 1.2 visar de belopp som anges i den gemensamma grundläggande rättsakten, inklusive den ändring som kommissionen föreslagit om att omvandla det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det framtida gemensamma företaget för halvledare. Denna ändring hade inte antagits vid tidpunkten för rapporten.

Styrningsmodeller för gemensamma företag med verksamhet inom EU:s forsknings- och innovationsprogram

1.19. För att säkerställa ett starkt samarbete och en stark samordning med sina respektive partner och intressenter har de gemensamma företagen en bred styrningsstruktur, som normalt består av styrelsen, ett vetenskapligt rådgivande organ, en grupp av företrädare för de deltagande staterna samt intressentgrupper som är verksamma inom det gemensamma företags forskningsområde.

1.20. De gemensamma företagen bygger på samma rättsliga struktur, men varje gemensamt företag har särskilda egenskaper för att kunna bedriva innovations- och forskningsverksamhet i olika sektorer som är uppbyggda kring olika marknader. De flesta av de gemensamma företagen styrs enligt en tvåpartsmodell, där kommissionen och de privata medlemmarna från näringslivet och forskningen sitter i styrelsen och bidrar till det gemensamma företags operativa verksamhet (Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa, Förnybar vätgas, Ett cirkulärt, biobaserat Europa, Smarta nät och tjänster och Europas järnvägar). Fyra gemensamma företag följer trepartsmodellen, där deltagande stater (i fallet med det gemensamma företaget för viktig digital teknik och EuroHPC) eller ledande mellanstatliga organisationer inom det specifika området (i fallet med Sesar och Global hälsa EDCTP3) också är representerade i styrelsen och bidrar till det gemensamma företags verksamhet.

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi

1.21. Avtalet om den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) trädde i kraft den 24 oktober 2007, och den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet (Iter-IO) fick då status som juridisk person. Iter-IO ansvarar för genomförandet av Iterprojektet och har sitt säte i Saint-Paul-lès-Durance (Frankrike) medan den stora fusionsanläggningen håller på att byggas i Cadarache (Frankrike).

1.22. Sju globala partner deltar i Iterprojektet: EU, som företräds av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom)⁹, Förenta staterna, Ryssland, Japan, Kina, Sydkorea och Indien. EU¹⁰ är den ledande partnern med sin andel på 45,4 % av byggkostnaderna. De övriga Itermedlemmarna står för cirka 9,1 % var. Kostnadsfördelningen kommer att ändras i den operativa fasen av fusionstestningen, då EU kommer att stå för 34 % av driftskostnaderna¹¹. EU:s förutsedda utlägg för genomförandet av sina skyldigheter enligt Iteravtalet och tillhörande verksamhet fram till 2035 uppgår till totalt 18,2 miljarder euro (i löpande priser)¹².

1.23. Genom sina interna organ bidrar medlemmarna i Iter-IO till projektet huvudsakligen genom att leverera komponenter, utrustning, material, byggnader och tjänster direkt till Iter-IO (naturabidrag). Men de ger också finansiella bidrag till Iter-IO:s budget (kontantbidrag). Itermedlemmarna delar ansvaret för tillverkningen av nyckelkomponenter till reaktorn, och fördelningen av naturabidrag till tillverkningsarbetet grundar sig både på medlemmarnas intressen och på deras tekniska och industriella kapacitet¹³.

1.24. Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E) inrättades i april 2007 för en period på 35 år som det europeiska interna organet. En av F4E:s huvuduppgifter är att förvalta Europas bidrag till Iterprojektet. F4E samordnar verksamheten och genomför de upphandlingar som krävs för att förbereda byggandet av en fusionsreaktor för demonstrationsändamål och tillhörande anläggningar. F4E finansieras huvudsakligen av Euratom (cirka 80 %) och Iters värdstat Frankrike (cirka 20 %).

⁹ Medlemmarna i Euratom är EU:s medlemsstater och fram till 2020 de associerade länderna Schweiz och Förenade Kungariket.

¹⁰ EU:s medlemsstater och fram till 2020 de associerade länderna Schweiz och Förenade Kungariket.

¹¹ Iterdokumenten *Value estimates for ITER Phases of Construction, Operation, Deactivation and Decommissioning and Form of Party Contributions and Cost Sharing for all Phases of the ITER Project*.

¹² Uppskattningarna bygger på kommissionens meddelande COM(2017) 319 och tabell 4 i det tillhörande arbetsdokumentet SWD(2017) 232.

¹³ ITER.org.

1.25. Kommissionens nuvarande uppskattning av den totala Euratombudget som F4E behöver för att finansiera den europeiska delen av Iterprojektets genomförande och tillhörande verksamhet uppgår till 15 miljarder euro (i löpande priser) fram till 2035. Världstaten för Iter (Frankrike) och medlemsstaterna i Euratom (inklusive Schweiz och Förenade kungariket fram till 2020) ska bidra med ytterligare 3,2 miljarder euro¹⁴.

1.26. Förenade kungariket lämnade EU och Euratom den 31 januari 2020. [Handels- och samarbetsavtalet mellan EU \(Euratom\) och Förenade kungariket](#) ingicks den 30 december 2020. I detta avtal fastställs att Förenade kungariket ska delta i och bidra till de EU-program som förtecknas i protokoll I, inbegripet Euratoms forsknings- och utbildningsprogram och F4E:s Iterverksamhet. Men eftersom parterna inte kunnat ingå protokollet är Förenade kungariket fortfarande inte associerat till Euratoms forsknings- och utbildningsprogram och F4E:s Iterverksamhet. Därför är Förenade kungariket för närvarande inte medlem i F4E.

De gemensamma företagens betalningsbudget och personalresurser för budgetåret 2021

1.27. För 2021 uppgick den totala betalningsbudgeten för alla gemensamma företag till 1,7 miljarder euro (2020: 2,3 miljarder euro) varav F4E:s betalningsbudget uppgick till 0,8 miljarder euro (2020: 0,8 miljarder euro). Minskningen i betalningsbudgeten för 2021 förklaras av att de gemensamma företagen under 2021 främst använde tidigare års outnyttjade betalningsbemyndiganden som förts över till 2021 för slutförandet av uppgifter inom Horisont 2020 och att de ännu inte hade fått någon betalningsbudget för förfinansiering av projekt inom den nya fleråriga budgetramen. I [tabell 1.1](#) ges en översikt över de gemensamma företagens specifika innovations- och forskningsområden, deras respektive betalningsbudgetar och deras personalresurser för budgetåret 2021.

¹⁴ Uppskattningarna bygger på kommissionens meddelande COM(2017) 319 och tabell 4 i det tillhörande arbetsdokumentet SWD(2017) 232.

Tabell 1.1 – De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser 2021

Gemensamt företag	Forskningsområde	Slutlig budget för 2021 (i miljoner euro)	Totalt antal anställda i slutet av 2021 (tillfälligt anställda, kontraktsanställda, utstationerade nationella experter)	Slutlig budget för 2020 (i miljoner euro)	Totalt antal anställda i slutet av 2020 (tillfälligt anställda, kontraktsanställda, utstationerade nationella experter)	Program för forskning och innovation med utbetalningar under 2021	Ansvarigt generaldirektorat
Sesar	Det gemensamma företaget för forskning om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet	44,6	37	119,5	38	Horisont 2020, FSE (1)	GD Transport och rörlighet
Ren luftfart	Det gemensamma företaget för ren luftfart	89,3	42	356,6	43	Horisont 2020	GD Forskning och innovation
Initiativet för innovativ hälsa	Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa	207,1	50	241,6	53	Sjunde ramprogrammet, Horisont 2020	GD Forskning och innovation
Förnybar vätgas	Det gemensamma företaget för förnybar vätgas	50	27	101,3	29	Sjunde ramprogrammet, Horisont 2020	GD Forskning och innovation
Viktig digital teknik	Det gemensamma företaget för viktig digital teknik	155,8	29	212,5	29	Sjunde ramprogrammet, Horisont 2020	GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik
Ett cirkulärt, biobaserat Europa	Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa	127,2	22	191,2	23	Horisont 2020	GD Forskning och innovation
Europas järnvägar	Det gemensamma företaget för Europas järnvägar	42,7	19	75,8	24	Horisont 2020	GD Transport och rörlighet
EuroHPC	Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem	207,5	15	181,5	11	Horisont 2020, FSE (1)	GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik
F4E	Det gemensamma företaget för iter och utveckling av fusionsenergi	764,6	441	816,4	435	Euratom	GD Energi

(1) Inom den fleråriga budgetramen 2013–2020 mottog EuroHPC 100 miljoner euro och Sesar omkring 10 miljoner euro från FSE.

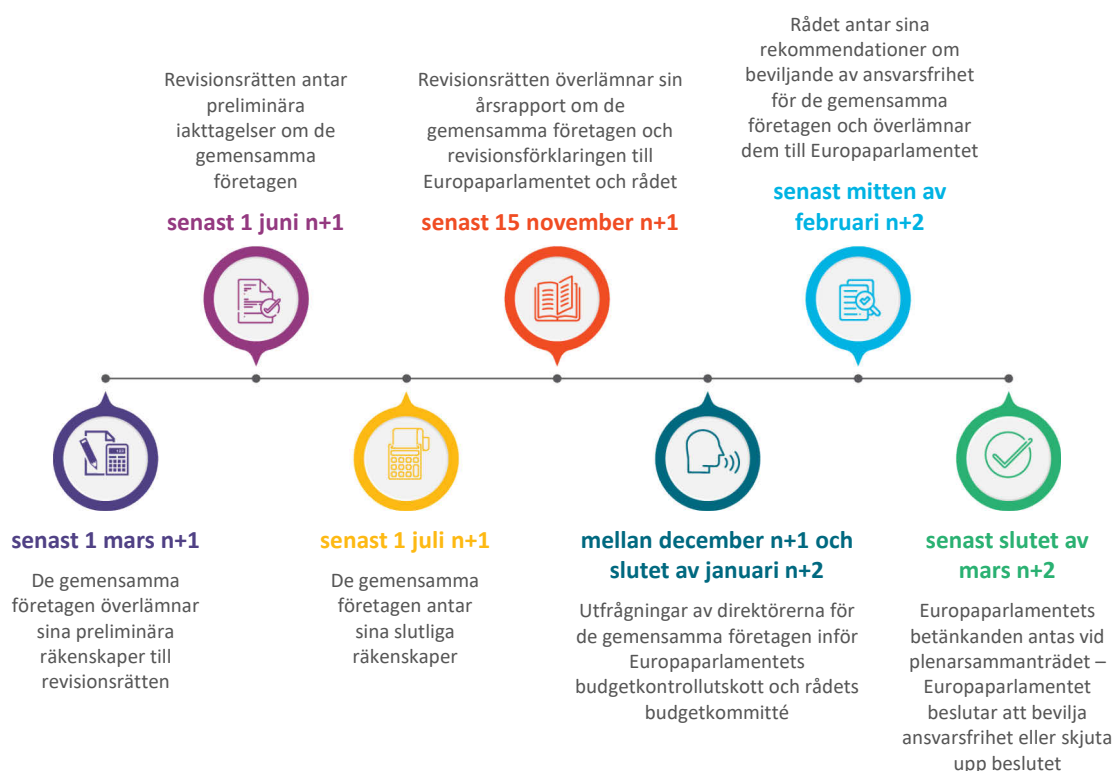
Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

1.28. I slutet av 2021 hade de gemensamma företagen med verksamhet inom EU:s forsknings- och innovationsprogram 234 anställda (tillfälligt anställda och kontraktsanställda) och åtta utstationerade nationella experter (2020: 250 anställda). F4E hade 439 anställda (tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda) och två utstationerade nationella experter (2020: 435 anställda).

De gemensamma företagen har enhetliga arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet

1.29. Europaparlamentet och rådet ansvarar för de gemensamma företagens årliga budgetförfarande och årliga förfarande för beviljande av ansvarsfrihet. En tidslinje över förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet visas i *figur 1.4*.

Figur 1.4 – Årligt förfarande för beviljande av ansvarsfrihet

Källa: Revisionsrätten.

Vår revision

Vi avger en revisionsförklaring för varje gemensamt företag

1.30. I enlighet med artikel 287 i EUF-fördraget har vi granskat

- a) årsredovisningarna för alla nio gemensamma företag för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna.

1.31. Baserat på resultaten av vår revision avger vi för varje gemensamt företag en revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. När så är lämpligt och relevant kompletterar vi revisionsförklaringarna med granskningsiakttagelser (se [kapitel 3](#)) utan att det påverkar revisionsuttalandena.

1.32. I enlighet med artiklarna 70.6 och 71 i EU:s budgetförordning har alla gemensamma företag anlitat oberoende externa revisionsbyråer för att granska räkenskapernas tillförlitlighet. I enlighet med internationella revisionsstandarder granskade vi kvaliteten på revisionsbyråernas arbete och uppnådde tillräcklig säkerhet om att vi kunde förlita oss på deras arbete när vi formulerade våra revisionsuttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar för 2021.

Vår revisionsmetod bygger på bedömning av centrala risker

1.33. Våra revisioner är utformade för att behandla de centrala risker som identifierats. Vid den årliga revisionen av de gemensamma företagens årsredovisningar och underliggande transaktioner 2021 beaktades vår riskbedömning för 2021, som nedan presenteras i korthet.

Risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet var låg till medelhög

1.34. Sammantaget ansåg vi att risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet var låg. De gemensamma företagens räkenskaper upprättas med tillämpning av de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn. För

EuroHPC kategoriserades risken som medelhög på grund av att förfaranden ännu inte hade fastställts för redovisning och förvaltning av tillgångar samt rapportering, certifiering och validering av medlemmarnas naturabidrag.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i intäkterna var sammantaget låg

1.35. Eftersom de gemensamma företagens intäkter under 2021 huvudsakligen utgjordes av finansiella bidrag från kommissionens budget för Horisont 2020 och Euratom är risken för lagligheten och korrektheten i intäkterna låg för alla gemensamma företag. I enlighet med sina förordningar kommer de gemensamma företagen och budgetmyndigheterna överens om budgetar och resulterande intäkter under den årliga budgetplaneringsprocessen.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i de administrativa kostnaderna var sammantaget låg

1.36. Löner och administrativa betalningar består huvudsakligen av rutinmässiga utbetalningar. Dessutom administreras lönerna av kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar som vi granskar inom ramen för särskilda bedömningar av administrativa kostnader. Vi har inte konstaterat några väsentliga fel på området personalkostnader under senare år. Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i rekryteringsförfaranden var generellt låg, men höjdes till medelhög för gemensamma företag som rekryterade mer personal under sina första verksamhetsår (EuroHPC) och där vi tidigare hade funnit brister i rekryteringsförfarandena (F4E).

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i driftskostnaderna var sammantaget medelhög

1.37. För mellanliggande och slutliga stödbetalningar bedömdes risken som medelhög eftersom de baseras på stödmottagarnas kostnadsdeklarationer som i allmänhet är komplexa. För stödbetalningar inom Horisont 2020 måste endast mottagaren av slutbetalningar lämna intyg om redovisningen (principen om förtroende). Intyget om redovisningen är en faktabaserad rapport som utfärdas av en oberoende revisor eller offentlig tjänsteman. Syftet med intyget är att kommissionen eller det stödbeviljande EU-organet ska kunna kontrollera om de kostnader som tagits upp i redovisningen är stödberättigande. Eftersom den sista ansökningsomgången för Horisont 2020-verksamhet måste inledas senast i december 2020 hade de

gemensamma företagen ingen risk förknippad med tilldelningen av stöd under 2021. Risken ansågs dock vara medelhög för EuroHPC som fortfarande inledde betydande ansökningsomgångar under 2021.

1.38. När det gäller kontraktskostnader och förfaranden för offentlig upphandling bedömdes risken vara låg för de gemensamma företag som genomför forsknings- och innovationsverksamhet, eftersom de endast genomför ett begränsat antal sådana förfaranden. Risken höjdes till medelhög för F4E och EuroHPC på grund av de komplexa upphandlingsförfarandena för kontrakt med högt värde.

Risken när det gäller budgetförvaltningen var låg till medelhög

1.39. Risken kategoriserades som medelhög för EuroHPC, på grund av brister som konstaterats i processen för budgetplanering och budgetövervakning och på grund av komplexiteten och flerårigheten i kontrakt och stödåtgärder, och för F4E på grund av dess komplexa kontrakt av högt värde. För alla andra gemensamma företag bedömdes risken vara låg.

Andra risker

1.40. Covid-19-pandemin har påverkat vårt arbete: i många fall gjorde reserestriktioner och bestämmelser om distansarbete inom de gemensamma företagen och hos stödmottagarna att vi inte kunde utföra kontroller på plats, få tillgång till originalhandlingar eller intervjua revisionsobjektens anställda personligen. Vi utförde därför större delen av vårt arbete genom skrivbordsgranskningar och intervjuer på distans. Att inte utföra kontroller på plats kan öka risken för att fel inte upptäcks, men de bevis som vi inhämtade från revisionsobjekten gjorde det möjligt för oss att slutföra vårt arbete och dra meningsfulla slutsatser.

Vi rapporterar misstänkta bedrägerier till de behöriga EU-organen

1.41. Vi samarbetar med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) i frågor som rör misstänkta bedrägerier och annan olaglig verksamhet som påverkar EU:s ekonomiska intressen och med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) i frågor som rör misstänkta brott mot EU:s finansiella intressen. Vi underrättar Olaf eller Eppo om eventuella misstankar som uppkommer under vårt revisionsarbete, även om våra revisioner inte syftar specifikt till att upptäcka bedrägerier. För budgetåret 2021 gjorde vi en anmälan till Olaf/Eppo.

Vår revisionsmetod för stödbetalningar

1.42. År 2018 och 2019 granskade vi ett urval av efterhandsrevisioner av de gemensamma företagens stödbetalningar som hade utförts av den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD forskning och innovation och dess kontrakterade externa revisionsbyråer, och en uppföljning gjordes 2020 och 2021. Såsom rapporterats i respektive kapitel av våra årsrapporter¹⁵ framkom vid dessa kontroller kvarstående brister i revisionskvaliteten och metodskillnader, vilket innebar att felprocenten för betalningar inom Horisont 2020 hade underskattats. Dessutom kan den procentsats för kvarstående fel som de gemensamma företagen rapporterat i sina respektive årliga verksamhetsrapporter inte direkt jämföras med den felprocent för kommissionens forskningskostnader som rapporteras i vår årsrapport¹⁶.

1.43. Vid vår revision av de stödbetalningar som gjorts av de åtta gemensamma företag som genomför projekt inom Horisont 2020 och sjunde ramprogrammet kompletterade vi därför den säkerhet vi kunnat uppnå från efterhandsrevisionerna med en detaljerad revision hos stödmottagarna (direkt substansgranskning) av ett urval på 32 stödbetalningstransaktioner. Transaktionerna valdes ut slumpvis (med MUS-metoden) från en population med alla mellanliggande och slutliga stödbetalningar som gjorts av dessa gemensamma företag under 2021.

¹⁵ Se kapitel 5 (punkterna 5.31–5.34) i [revisionsrättens årsrapport för 2018](#), kapitel 4 (punkterna 4.28 och 4.29) i [revisionsrättens årsrapport för 2019](#) och kapitel 4 (punkterna 4.23–4.30) i [revisionsrättens årsrapport för 2020](#), där vi rapporterade att kommissionens gemensamma revisionstjänst använder en annan metod än revisionsrätten och beräknar en representativ felprocent för varje granskad Horisont 2020-transaktion utifrån det totala beloppet i kostnadsdeklarationen och inte utifrån beloppet för de kostnadsposter som valts ut för detaljgranskningar och upprepningar.

¹⁶ Till skillnad från den felprocent som revisionsrätten beräknar inbegriper den procentsats för kvarstående fel som de gemensamma företagen beräknar (baserat på efterhandsrevisionernas resultat och i enlighet med kommissionens gemensamma revisionstjänsts strategi för efterhandsrevision av Horisont 2020) korrigeringar av alla fel som upptäckts i granskade betalningar liksom även korrigeringar av systemfel i granskade stödmottagares icke granskade betalningar (kallat "utvidgning").

1.44. Vi baserade vårt uttalande om lagligheten och korrektheten i de underliggande betalningarna för varje gemensamt företag på separata bedömningar av följande kvantitativa komponenter:

- a) Det gemensamma företagets individuella felprocent baserat på resultaten av kommissionens gemensamma revisionstjänsts efterhandsrevision av företagets stödbetalningar. Vi kontrollerade även om den representativa felprocenten och procentsatsen för kvarstående fel hade beräknats korrekt och fullständigt.
- b) Den gemensamma felprocenten baserat på resultatet av vår substansgranskning av stödbetalningar.
- c) De iakttagelser som gjordes med avseende på ett specifikt gemensamt företags transaktioner i vår substansgranskning.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 2

Översikt över granskningsresultaten

Inledning

2.1. I det här kapitlet ges en översikt över resultaten från vår årliga revision av de gemensamma företagen avseende budgetåret 2021, där vi även arbetat med ett horisontellt tema som rör personalresurser, och annat revisionsarbete som berör de gemensamma företagen och som vi utfört under samma år. På grundval av vårt revisionsarbete föreslår vi flera åtgärder som bör vidtas av de gemensamma företagen.

Vår årliga revision för budgetåret 2021 resulterade i uttalanden utan reservation för samtliga gemensamma företag

2.2. Vår revision av de gemensamma företagens årsredovisningar för det budgetår som slutade den 31 december 2021 och de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna visar sammantaget, i likhet med tidigare år, inte på några allvarliga brister.

Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag

2.3. Vi har gjort uttalanden utan reservation om samtliga gemensamma företags årsredovisningar. Vi anser att räkenskaperna i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av de gemensamma företagens finansiella ställning per den 31 december 2021, liksom av de finansiella resultaten och kassaflödena för det budgetår som slutade detta datum, i enlighet med bestämmelserna i tillämpliga budgetförordningar och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare.

Upplysningar av särskild betydelse om EU:s bidrag till Iter

2.4. F4E uppger fortsatt en uppskattning av de totala kostnaderna för att fullgöra sina leveranskrav avseende Iterprojektet, vilka år 2021 beräknades till 18,3 miljarder euro (i 2021 års värden). Under ”upplrysningar av särskild betydelse” riktar vi uppmärksamheten mot det faktum att eventuella förändringar av de viktigaste antagandena för uppskattningen och riskexponeringen¹⁷ kan leda till betydande

¹⁷ Riskexponeringen är det uppskattade påverkansvärdet av risken eller riskerna multiplicerat med sannolikheten att den eller de risker som är förknippade med en viss verksamhet förverkligas.

kostnadsökningar och/eller ytterligare förseningar i genomförandet av Iterprojektet¹⁸. Följande händelser kan ha en betydande inverkan på ITERS tidsfrister och kostnader: det nya basscenariot för Iterprojektet som enligt plan kommer att antas första kvartalet 2023 och som kommer att beakta effekterna av covid-19-pandemin, de försenade leveranserna av komponenter och sanktionerna mot Ryssland (som är medlem i Iterprojektet), den pågående processen för den franska kärnsäkerhetsmyndighetens godkännande av monteringen av komponenterna i tokamakgruppen och den förväntade revideringen av kostnadsuppskattningen för hot cell-anläggningen.

De gemensamma företagens redovisning av effekterna av anfallskriget mot Ukraina

2.5. I enlighet med kommissionens redovisningsregel 19 om händelser som inträffar efter rapporteringsdatumet utgör invasionen av Ukraina, som inleddes i februari 2022, en händelse som inte beaktas i 2021 års räkenskaper. Samtliga gemensamma företag uppger i sina årsredovisningar att det utifrån de fakta som fanns tillgängliga och de omständigheter, framför allt den föränderliga situationen, som rådde vid tidpunkten för utarbetandet av räkenskaperna inte gick att tillförlitligt beräkna vilka ekonomiska effekter Rysslands anfallskrig mot Ukraina skulle få för de gemensamma företagen.

2.6. Vi vill dock fästa uppmärksamheten på att Ryssland är medlem i Iter-IO, med skyldighet att leverera flera komponenter till Iterprojekten till monteringsanläggningen för Iter i Frankrike (Cadarache) och att lämna årliga bidrag till Iter-IO. Därför innebär detta en risk för förseningar och ökade kostnader för Iterprojektet.

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

2.7. För samtliga gemensamma företag gjorde vi *uttalanden utan reservation* om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2021. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

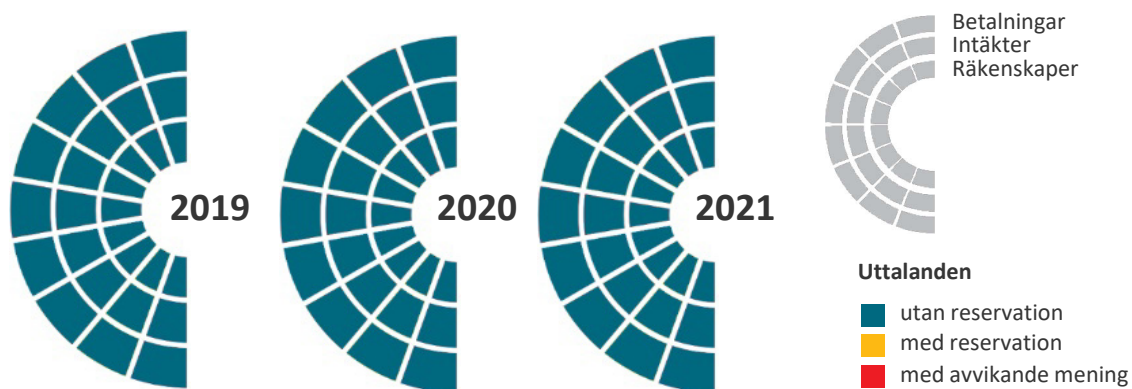
¹⁸ En upplysning av särskild betydelse används för att rikta uppmärksamheten på ett förhållande som inte redovisas väsentligt felaktigt i räkenskaperna men som är så viktigt att det är grundläggande för användarnas förståelse av räkenskaperna.

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

2.8. För samtliga gemensamma företag gjorde vi *uttalanden utan reservation* om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2021. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

2.9. *Figur 2.1* ger en översikt över hur våra årliga revisionsuttalanden om de gemensamma företagens årsredovisningar, intäkter och betalningar har utvecklats från 2019 till 2021.

Figur 2.1 – Utvecklingen av revisionsrättens uttalanden om gemensamma företag från 2019 till 2021

Källa: Revisionsrätten.

Våra iakttagelser om flera områden som kan förbättras

2.10. Utan att det påverkar våra uttalanden har vi gjort ett antal iakttagelser för att peka på sådant som kan förbättras när det gäller transaktionernas laglighet och korrekthet, budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning, övriga medlemmars naturabidrag, förvaltnings- och kontrollsystemet för betalningar samt personalförvaltningen. En sammanfattning av dessa iakttagelser, som beskrivs närmare i [kapitel 3](#), presenteras nedan.

De gemensamma företagens uteblivna inbetalningar av arbetsgivaravgifter till EU:s pensionssystem

2.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter¹⁹. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras hade de gemensamma företagen (och deras föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.

2.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen. Detta beräknas som en procentandel av det gemensamma företagets intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader²⁰. Kontantbidrag från deltagande stater som inte kanaliseras via EU:s budget betraktas också som intäkter som inte kommer från EU. Vägledningen tar

¹⁹ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

²⁰ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företagets hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna²¹ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. I den gemensamma grundläggande rättsakten²² anges dock att bidragen för att täcka de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och det gemensamma företags övriga medlemmar. I de respektive bestämmelserna i EuroHPC:s stadgar²³ anges att EU ska stå för 100 % av det gemensamma företags administrativa kostnader. Och i de respektive bestämmelserna i F4E:s stadgar²⁴ anges att medlemmarnas bidrag till F4E:s administrativa kostnader (de administrativa intäkterna) inte får överstiga 10 % av dessa kostnader. Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller de gemensamma företags arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

Åtgärd 1

De gemensamma företagen ska i enlighet med artikel 83a.2 i tjänsteföreskrifterna betala sin del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem när kommissionen har meddelat den årliga beräkningen.

I detta avseende bör de gemensamma företagen samarbeta med kommissionen, för att försöka göra bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna och företags enskilda inrättandeförordningar ännu mer samstämmiga när det gäller arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem, i samband med att ändringsförslag till lagstiftningen i fråga utarbetas.

²¹ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

²² Artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

²³ Skäl 22 och artikel 15 i bilaga 1 till rådets förordning (EU) 2021/1173.

²⁴ Artikel 12 i stadgan för det gemensamma företaget F4E i bilagan till det gemensamma företaget F4E:s inrättandeförordning, och artiklarna 2 och 3 i bilaga II till stadgan för det gemensamma företaget F4E.

Ingen enhetlig definition av ”administrativa kostnader” mellan de gemensamma företagen

2.13. I den gemensamma grundläggande rättsakten anges att ”administrativa kostnader” ska täckas av finansiella bidrag, fördelade lika på årsbasis mellan EU och övriga medlemmar²⁵. Avsaknaden av en definition av ”administrativa kostnader” för alla gemensamma företag har dock lett till att företagen tillämpar sina egna fastställda metoder för att beräkna medlemmarnas finansiella bidrag, vilket påverkar det budgetintäktsbelopp som de gemensamma företagen begär från sina medlemmar. Även om de gemensamma företagen i princip använder sin slutliga betalningsbudget för året som beräkningsgrund för ”administrativa kostnader” finns det ingen enhetlig metod för klassificering av de administrativa kostnaderna i vissa utgiftskategorier, såsom utgifter för samråd, studier, analyser, utvärderingar eller tekniskt stöd.

Åtgärd 2

Gemensamma företag som verkar enligt den gemensamma grundläggande rättsakten bör fastställa gemensamma riktlinjer som harmoniserar begreppet administrativa kostnader mellan de gemensamma företagen och som kan användas som grund för beräkningen av medlemmarnas årliga finansiella bidrag.

Åtaganden har gjorts för de gemensamma företagens hela forsknings- och innovationsagenda för Horisont 2020, men ett betydande antal projekt kommer att slutföras under den nya fleråriga budgetramens programperiod

2.14. Inom ramen för Horisont 2020-programmet ger EU kontantbidrag till de gemensamma företagen, medan privata medlemmar tillhandahåller två typer av naturabidrag till de gemensamma företagen genom att investera sina egna ekonomiska resurser, personalresurser, tillgångar och tekniker (se [ruta 2.1](#)). Deltagande stater lämnar kontantbidrag direkt till stödmottagare som är etablerade i den deltagande staten.

²⁵ Artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

Ruta 2.1

Privata medlemmars naturabidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet

Såsom anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar måste alla privata medlemmar bidra med ett minimibelopp till kostnaderna för de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Inom Horisont 2020 utgörs naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas sammanlagda kostnader för att genomföra det gemensamma företags forsknings- och innovationsåtgärder minus bidraget från det gemensamma företags övriga medlemmar (EU-medfinansiering och bidrag från deltagande stater eller mellanstatliga organisationer) och andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa består naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas stödberättigande kostnader för att genomföra det gemensamma företags åtgärder minus bidragen från det gemensamma företaget och de deltagande staterna samt andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det totala beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till operativ verksamhet redovisas i det gemensamma företags årsredovisning.

Privata medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet

Inom Horisont 2020 måste de privata medlemmarna i några gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) även lämna ett minsta naturabidrag som avser kostnader för "kompletterande verksamhet" som genomförs utanför de gemensamma företagens arbetsprogram och budget men som faller inom ramen för deras allmänna mål. Inom Horisont Europa inbegriper naturabidrag till kompletterande verksamhet även icke-stödberättigande kostnader för verksamhet som finansieras direkt av det gemensamma företaget minus andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det gemensamma företags privata medlemmar måste tillhandahålla naturabidrag till kompletterande verksamhet i tillägg till naturabidragen till den operativa verksamheten, men det finns inga angivna minimibelopp. Beloppen för naturabidrag till kompletterande verksamhet anges i det gemensamma företags årliga plan för kompletterande verksamhet. Det sammanlagda beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till kompletterande verksamhet redovisas i noterna till det gemensamma företags årsredovisning. Därför omfattas inte naturabidrag till kompletterande verksamhet av revisionsrättens granskning.

2.15. De gemensamma företagen har inga tidsfrister för att genomföra sina projekt som finansierats inom tidigare fleråriga budgetramar om företags livslängd förlängs inom de efterföljande fleråriga budgetramarna. **Tabell 2.1** ger en översikt över medlemmarnas bidrag i slutet av 2021 till dessa gemensamma företags verksamhet inom Horisont 2020. I slutet av 2021, det åttonde året av Horisont 2020-programmet, hade dessa gemensamma företag i genomsnitt genomfört 73 % av medlemmarnas bidragsmål, inklusive naturabidrag till kompletterande verksamhet (eller 64 % om man bortser från naturabidrag till kompletterande verksamhet). Följaktligen kommer genomförandet av ett betydande antal Horisont 2020-projekt att slutföras under den nya fleråriga budgetramen 2021–2027.

Tabell 2.1 – Den fleråriga budgetramen 2014–2020: Totala bidrag från medlemmarna (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Gemensamma företag inom Horisont 2020	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)						
EU:s kontantbidrag (a)	Övriga medlemmars naturabidrag och kontantbidrag (1) (b)	Övriga medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet (2) (c)	Totalt (d) = (a)+(b)+(c)		EU:s kontantbidrag (e)	Övriga medlemmars validerade naturabidrag och kontantbidrag (f)	Övriga medlemmars rapporterade, ej validerade naturabidrag (g)	Naturabidrag till kompletterande verksamhet (h)	Totalt (i) = (e)+(f)+(g)+(h)	Uppnåendegrad med naturabidrag till kompletterande verksamhet (j) = (i) / (d)	Uppnåendegrad utan naturabidrag till kompletterande verksamhet (k) = ((e)+(f)+(g)) / ((a)+(b))
585,0	789,0	Ej tillämpligt	1 374,0	Sesar	536,2	447,8	87,1	Ej tillämpligt	1 071,0	Ej tillämpligt	78 %
1 755,0	1 228,5	965,3	3 948,8	Clean Sky 2 – Ren luffart	1 536,0	608,7	242,5	1 290,0	3 677,2	93 %	80 %
1 638,0	1 638,0	Ej tillämpligt	3 276,0	IMI 2 – Initiativet för innovativ hälsa	838,0	638,2	251,0	Ej tillämpligt	1 727,2	Ej tillämpligt	53 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH 2 – Förnybar vätgas	545,5	50,0	51,3	1 039,0	1 685,8	161 %	85 %
1 185,0	2 827,5	Ej tillämpligt	4 012,5	Ecsel – Viktig digital teknik	1 058,1	322,8	968,2	Ej tillämpligt	2 349,1	Ej tillämpligt	59 %
835,0	504,6	2 225,4	3 565,0	BBI – Ett cirkulärt, biobaserat Europa	728,2	70,1	79,9	1 646,5	2 524,7	71 %	66 %
398,0	350,0	120,0	868,0	Shift2Rail – Europas järnvägar	339,2	189,6	96,4	208,8	834,0	96 %	84 %
536,0	908,0	Ej tillämpligt	1 444,0	EuroHPC (3)	307,0	120,3	17,2	Ej tillämpligt	444,5	Ej tillämpligt	31 %
7 597,0	8 340,6	3 595,7	19 533,3	Totalt	5 888,2	2 447,5	1 793,6	4 184,3	14 313,6	73 %	64 %

(1) Naturabidrag och kontantbidrag från deltagande stater/internationella organisationer till de gemensamma företagens operativa verksamhet.

(2) Naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företagens arbetsplan.

(3) För EuroHPC innefattar EU:s bidrag 100 miljoner euro från FSE-programmet.

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

2.16. *Tabell 2.1* visar att de gemensamma företagen vid utgången av 2021 i varierande grad hade uppnått de bidragsmål som fastställts i deras respektive inrättandeförordningar för verksamhet inom Horisont 2020. Dessa skillnader kan delvis förklaras av de olika forskningsområden där de gemensamma företagen är verksamma. Till exempel är uppnåendet av medlemmarnas bidragsmål relativt lågt i det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa. Detta beror dock på att projekt för forskning om innovativ hälsa av naturliga skäl är långvariga och att projekten genomförs av stora globala konsortier. Följaktligen måste det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa fortfarande betala 84,3 miljoner euro under de kommande åren för pågående projekt inom sjunde ramprogrammet. För det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa innebär det ökande antalet pågående projekt, till följd av att program inom mer än en flerårig budgetram genomförs samtidigt, en risk för att de administrativa resurserna kanske inte räcker till för att förvalta medlen effektivt. För det gemensamma företaget för viktig digital teknik är den lägre uppnåendegraden inte ett problem, eftersom dess övriga medlemmar gjort fulla åtaganden avseende sina naturabidrag till den operativa verksamheten genom att underteckna bidragsöverenskommelser, såsom framgår av *tabell 2.2*.

2.17. Det gemensamma företaget EuroHPC hade vid utgången av 2021 redan gjort åtaganden för 180 miljoner euro i medfinansiering på 50 % av Horisont 2020-stöd till forskning och innovation, vilket motsvarar minimimålet i det gemensamma företagens inrättandeförordning²⁶. De deltagande staterna finansierar återstående 50 % av de

²⁶ Artikel 4.2 i rådets förordning (EU) 2018/1488.

totala projektkostnaderna, och privata medlemmar bidrar bara utöver de högsta stödberättigande kostnaderna för de åtgärder som stöds. Vid denna tidpunkt hade dock de privata medlemmarna endast rapporterat 4,2 miljoner euro i naturabidrag. Följaktligen är risken stor att målet på 420 miljoner euro i bidrag från privata medlemmar som fastställs i det gemensamma företagens inrättandeförordning inte kommer att ha uppnåtts vid slutet av genomförandet av de projekt som stöds. Dessutom saknar företaget fortfarande tillförlitliga förfaranden för att styrka och validera naturabidrag som deras privata medlemmar och deltagande stater rapporterar. Därutöver är EuroHPC det enda gemensamma företaget som inte har någon strategisk genomförandeplan för att uppnå övriga medlemmars bidrag.

Åtgärd 3

EuroHPC bör införa tillförlitliga förfaranden för att styrka och validera naturabidrag samt en strategisk genomförandeplan (färdplan) med realistiska delmål och årliga bidragsmål för både deltagande stater och privata medlemmar på programnivå.

2.18. Som framgår av [tabell 2.2](#) hade alla gemensamma företag i slutet av 2021 redan fullt ut tilldelat och/eller undertecknat bidragsöverenskommelser för projekt motsvarande 100 % av det högsta kontantbidrag som fanns tillgängligt för medfinansiering av deras Horisont 2020-verksamhet. Parallellt har de gemensamma företagens övriga medlemmar (privata medlemmar, deltagande stater och internationella organisationer) åtagit sig att lämna naturabidrag till dessa projekt (naturabidrag till operativ verksamhet) genom att underteckna bidragsöverenskommelserna. Några gemensamma företag (Initiativet för innovativ hälsa, Förnybar vätgas, Viktig digital teknik och Europas järnvägar) förväntas mobilisera mer än det minimimål för naturabidrag till den operativa verksamheten från privata medlemmar som fastställs i deras respektive inrättandeförordningar eller rättsliga beslut. Eftersom alla ansökningsomgångar för Horisont 2020 redan hade avslutats vid utgången av 2020 är risken stor att Ett cirkulärt, biobaserat Europa och EuroHPC inte kommer att nå upp till sina minimimål för naturabidrag från privata medlemmar innan genomförandet av projekten med stöd från Horisont 2020 har avslutats.

Tabell 2.2 – Den fleråriga budgetramen 2014–2020: Medlemmarnas åtaganden om bidrag till driftskostnader (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag till driftskostnader (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)			Gemensamma företag inom Horisont 2020	Tilldelade kontrakt och/eller undertecknade bidragsöverenskommelser (per 31.12.2021)					
Tak för EU:s kontantbidrag	Övriga medlemmars minsta naturbidrag och kontantbidrag (1)	Totalt		EU- medfinansiering som det gjorts åtaganden för	%	Övriga medlemmars naturbidrag och kontantbidrag (uppskattning)	%	Totalt	Grad av program- genomförande
555,8	789,0	1 344,8	Sesar	554,3	100 %	713,4	90 %	1 267,7	94 %
1 716,0	1 189,6	2 905,6	Clean Sky 2 – Ren luftfart	1 707,5	100 %	1 175,8	99 %	2 883,3	99 %
1 595,0	1 595,0	3 190,0	IMI 2 – Initiativet för innovativ hälsa	1 452,1	91 %	1 520,7	95 %	2 972,8	93 %
646,0	76,0	722,0	FCH 2 – Förnybar vätgas	646,0	100 %	158,3	208 %	804,3	111 %
1 169,7	2 787,5	3 957,2	Ecsel – Viktig digital teknik (2)	1 169,7	100 %	3 548,8	127 %	4 718,5	119 %
815,8	475,3	1 291,1	BBI – Ett cirkulärt, biobaserat Europa (3)	815,0	100 %	266,6	56 %	1 081,6	84 %
384,5	336,5	721,0	Shift2Rail – Europas järnvägar	384,5	100 %	572,6	170 %	957,1	133 %
426,0	796,0	1 222,0	EuroHPC (2) (4)	425,6	100 %	451,5	57 %	877,1	72 %
7 308,8	8 044,8	15 353,7	Totalt	7 154,7	98 %	8 407,7	105 %	15 562,4	101 %

(1) Definieras som minimimål i de gemensamma företagens inrättandeförordningar.

(2) Övriga medlemmars bidrag består av bidrag från deltagande stater och privata medlemmar.

(3) Mål för naturbidrag till operativ verksamhet som överenskommit i det gemensamma företags årliga arbetsplaner plus de minskade kontantbidragen till driftskostnader.

(4) Deltagande stater finansierar den del som inte täcks av EU, privata medlemmar bidrar utöver de högsta stödbestämmade kostnaderna för de åtgärder som stöds.

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

Bland små och medelstora företag och nya stödmottagare är risken högre att det förekommer fel i redovisningen av personalkostnader

2.19. Liksom tidigare år bekräftade våra revisioner 2021 hos stödmottagarna systemfel, främst avseende personalkostnader. Som vi noterat i våra tidigare årsrapporter²⁷ och särskild rapport 28/2018 har metoden för att beräkna personalkostnader blivit komplexare i vissa avseenden inom Horisont 2020, vilket har ökat risken för fel. De största felkällorna som konstaterades för stödbetalningar 2021 var följande:

- Kostnader för underentreprenad som felaktigt redovisats som direkta personalkostnader.
- Felaktig beräkning av timkostnader och användning av uppgifter om planerade kostnader för beräkningen av enhetskostnader.
- Beaktande av arbetade timmar utanför rapporteringsperioden.

²⁷ Punkt 5.34 i årsrapporten för 2017, punkt 5.16 i årsrapporten för 2018, punkt 4.11 i årsrapporten för 2019, punkt 4.13 i årsrapporten för 2020 och punkterna 4.12–4.16 i årsrapporten för 2021.

- o Direkta personalkostnader som redovisats för en person som varken var anställd av stödmottagaren eller direkt kontrakterad för projektet.

2.20. En av de gemensamma företagens strategier för att stärka europeisk forskning är att öka deltagandet från den privata sektorn och särskilt små och medelstora företag och nya stödmottagare. Vår direkta granskning av stödutbetalningar hos stödmottagare visade dock att av de tio stödmottagare i den privata sektorn som hade kvantifierbara fel stod sex små och medelstora företag för omkring 90 % av de totala konstaterade felen.

2.21. Kommissionen tillhandahåller ett verktyg (*Personnel Costs Wizard*) som ger deltagarna vägledning vid rapporteringen av personalkostnader och uppmuntrar dem regelbundet att använda det.

Åtgärd 4

De gemensamma företagen bör stärka sina interna kontrollsystem för att hantera den ökade risken när det gäller små och medelstora företag och nya stödmottagare och starkt uppmuntra vissa kategorier av stödmottagare vars redovisningar oftare innehåller fel, såsom små och medelstora företag och nya stödmottagare, att använda sig av kommissionens vägledande it-verktyg för personalkostnader, *Personnel Costs Wizard*.

De gemensamma företagen följer upp våra iakttagelser från tidigare år i de flesta avseenden

2.22. De gemensamma företagen har i de flesta fall vidtagit korrigerande åtgärder för att följa upp iakttagelserna i våra särskilda årsrapporter från tidigare år. Närmare uppgifter om detta finns i bilagorna till våra uttalanden i kapitel 3.

2.23. I [ruta 2.2](#) beskrivs hur vi bedömer uppföljningsstatusen för tidigare års iakttagelser.

Ruta 2.2

Bedömning av uppföljningen av tidigare års iakttagelser

Har genomförts

Det gemensamma företaget har infört rimliga förbättringar efter vår iakttagelse.

Pågår

Det gemensamma företaget har börjat införa rimliga förbättringar efter vår iakttagelse. Processen är dock ännu inte slutförd eller så åtgärdar de genomförda förbättringarna endast delvis vår iakttagelse.

Har inte genomförts

Det gemensamma företaget har inte reagerat på vår iakttagelse eller har vidtagit korrigerande åtgärder som är långt ifrån tillräckliga.

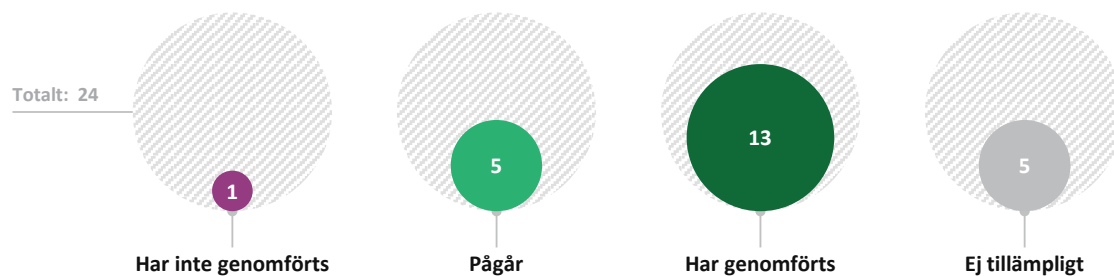
Ej tillämpligt

Iakttagelsen är inte längre tillämplig, på grund av att den ersatts av en ny iakttagelse som innehåller ytterligare delar eller korrigeringar, eller på grund av att det gemensamma företagens verksamhet eller rättsliga sammanhang har ändrats. Kan även användas när kostnaden för att åtgärda problemet väger tyngre än fördelarna.

2.24. [Figur 2.2](#) visar att korrigerande åtgärder vidtogs 2021 för de 24 iakttagelser som ännu inte hade åtgärdats i slutet av 2020 vilket ledde till att 18 iakttagelser (75 %)

hade genomförts eller inte var tillämpliga medan sex iakttagelser (25 %) fortfarande pågick eller inte hade börjat genomföras i slutet av 2021²⁸.

Figur 2.2 – De gemensamma företagens ansträngningar för att följa upp tidigare års iakttagelser

Källa: Revisionsrätten.

²⁸ Anm.: När det gäller Sesar, Initiativet för innovativ hälsa, Förnybar vätgas, Viktig digital teknik och Europas järnvägar ansågs alla tidigare års iakttagelser genomförda vid revisionen 2021 till följd av korrigerande åtgärder som de gemensamma företagen hade vidtagit.

De gemensamma företagen står inför utmaningar på personalområdet

Metod för vår horisontella granskning

2.25. Under 2021 analyserade vi personalsituationen vid de gemensamma företag som var verksamma inom Horisont 2020-programmet. Vi tittade bland annat på användningen av tillfällig (inhyrd) personal och andra typer av tjänstekontrakt för personal samt kommissionens personalplanering för de nya gemensamma företag som inrättats inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027. Utifrån resultaten drog vi slutsatser om vilka konsekvenser och risker det innebär. När det gäller F4E gjorde vi en separat bedömning av personalsituationen, vars resultat presenteras i slutet av detta kapitel.

2.26. Vi grundade vår analys på uppgifter från kommissionens finansiella system och e-bidragssystem samt de gemensamma företagens årliga förvaltningsrapporter. Uppgifterna kompletterades med intervjuer med personal vid de gemensamma företagen och kommissionen samt en analys av de dokument och personalrelaterade uppgifter som de tillhandahöll. För vår analys jämförde vi också de gemensamma företagens situation med genomförandeorganens, särskilt Europeiska genomförandeorganet för forskning (REA), som deltar i liknande program som de gemensamma företagen.

2.27. På grundval av de uppgifter och dokument som vi samlat in från de gemensamma företagen för perioden 2018–2021 beräknade vi några grundläggande nyckelindikatorer som ger användbar information om de gemensamma företagens personalsituation. Vi kompletterade resultaten med iakttagelser från tidigare år som är relevanta i detta sammanhang.

Personalsituationen vid de gemensamma företagen var svår under perioden 2018–2021

2.28. I enlighet med internkontrollprincip 4²⁹ bör de gemensamma företagen visa beslutsamhet när det gäller att locka till sig, utveckla och behålla kompetent personal för att uppfylla sina mål. I detta sammanhang bör ledningen fastställa vilka

²⁹ Kommissionens ram för intern kontroll.

kompetenser som krävs för att målen ska uppnås och regelbundet utvärdera dem inom det gemensamma företaget och vid behov vidta åtgärder för att åtgärda brister. Bestämmelser om ställföreträdare inom ramen för operativ verksamhet och finansiella transaktioner bör finnas för att säkerställa verksamhetens kontinuitet.

2.29. Under referensperioden bedömde de gemensamma företagen sin risk med avseende på personalresurser som medelhög till hög. Detta motiverades främst av risken för att tillräckliga personalresurser med rätt kompetens kanske inte finns tillgängliga när det behövs, på grund av den ökande arbetsbördan, den relativt höga personalomsättningen och beroendet av expertkunskaper som finns hos några få anställda.

2.30. Under perioden 2018–2021 låg den genomsnittliga årliga personalomsättningen för alla gemensamma företag utom F4E på 10–12 %. De gemensamma företagen för ett cirkulärt, biobaserat Europa och för Europas järnvägar hade den högsta individuella genomsnittliga personalomsättningen under perioden (15 % respektive 19 %). Som jämförelse kan nämnas att REA:s personalomsättning 2021 var 6 %. Enligt de gemensamma företagen berodde detta främst på mer konkurrenskraftiga anställningsvillkor och karriärmöjligheter vid kommissionen och genomförandeorganen. Till exempel kan de gemensamma företagen på grund av sin begränsade livslängd erbjuda avtal om tillsvidareanställning först efter sju år, jämfört med tre år för andra EU-organ (t.ex. byråer). Dessutom kan tillfälligt anställda och kontraktsanställda vid gemensamma företag också ansöka om lediga tjänster som utlysts av andra EU-organ, inom ramen för den interinstitutionella rörligheten.

2.31. Under perioden var årsgenomsnittet för andelen tillfälliga arbetstagare inom alla gemensamma företag utom F4E fortfarande högt och uppgick till omkring 11 % av antalet anställda enligt tjänsteföreskrifterna. Det var särskilt högt vid de gemensamma företagen för ren luftfart, för ett cirkulärt, biobaserat Europa och för Europas järnvägar (13 %, 19 % respektive 18 %). Som jämförelse kan nämnas att REA:s tillfälliga arbetstagare under 2021 endast motsvarade 1 % av antalet anställda enligt tjänsteföreskrifterna. Den konstant höga andelen tillfälliga arbetstagare vid de gemensamma företagen orsakades i de flesta fall av en hög personalomsättning och behovet av att ersätta personal under långtidssjukskrivningar eller rekryteringsprocesser (Ett cirkulärt, biobaserat Europa och Europas järnvägar). Det kan innebära betydande risker för de gemensamma företagen när det gäller bibehållandet av nyckelkompetenser, otydlig ansvarsskyldighet, eventuella rättsliga tvister och lägre personaleffektivitet, vilket i slutändan skulle kunna inverka negativt på de gemensamma företagens övergripande prestation.

2.32. En ytterligare arbetsbörda för de gemensamma företagen är det relativt stora antalet stödmottagare i de konsortier som genomför projekten, vilket kräver en stor mängd interna kontroller från de gemensamma företagens sida av ersättningsanspråken från sådana konsortier. Under perioden genomfördes de gemensamma företagens pågående projekt av i genomsnitt 21 stödmottagare (Ren luftfart och Viktig digital teknik hade 42 respektive 40 stödmottagare), jämfört med ett genomsnitt på endast sex stödmottagare som genomförde pågående REA-projekt under 2021.

EuroHPC saknade fortfarande nyckelpersonal i slutet av 2021

2.33. När det gäller EuroHPC rapporterade vi 2020 att det gemensamma företaget hade en osäker personalsituation och, framför allt, ett behov av att rekrytera viktig administrativ personal³⁰. I slutet av 2021 hade det gemensamma företaget emellertid inte inlett rekryteringsförfarandet för befattningen som chef för administration och ekonomi och inte heller kunnat slutföra rekryteringen av sju högprioriterade nyckelpersoner inom administration, på grund av det försenade godkännandet av det gemensamma företags nya inrättandeförordning i juli. Dessutom hade det gemensamma företaget endast två erfarna projektansvariga som förberedde och förvaltade både stora infrastrukturprojekt och forskningsåtgärder inom ramen för tidigare och nuvarande fleråriga budgettramar. Att det saknas nyckelpersonal kan inverka negativt på det gemensamma företags driftskontinuitet och uppnåendet av dess mål, särskilt som företags projekt är högteknologiska och kräver högkvalificerad personal med mycket specifika kunskaper.

Åtgärd 5

EuroHPC behöver tillsätta de nyckeltjänster som krävs för att säkerställa sin ekonomiska förvaltning, internkontroll, driftskontinuitet och uppnåendet av sina viktigaste operativa mål.

³⁰ Punkt 3.9.17 i revisionsrättens årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2020.

De gemensamma företagen kunde ha involverats bättre i personalplaneringen för den fleråriga budgetramen 2021–2027

2.34. De gemensamma företagen är självständiga och ansvarar för sina egna rekryteringar utifrån behovet av personalresurser och kompetens. Deras verkställande direktörer är skyldiga att inrätta och ansvara för ett programkontor som genomför alla stöduppgifter som följer av de gemensamma företagens förordningar.

Programkontoret ska bestå av det gemensamma företagens personal och ska särskilt tillhandahålla stöd för ett lämpligt redovisningssystem, handha genomförandet av det gemensamma företagens arbetsprogram och i god tid ge information och stöd till det gemensamma företagens medlemmar och rådgivande grupper³¹.

2.35. De gemensamma företagen rapporterade att resursplaneringen för de gemensamma företagen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 utfördes uteslutande av kommissionen, närmare bestämt av det ansvariga generaldirektoratet för det gemensamma företaget och GD Budget. Genom detta arbete fastställdes de personalresurser för varje gemensamt företag som anges i finansieringsöversikterna, vilka ingår i kommissionens förslag till respektive rådsförordning³². I detta sammanhang är det också viktigt att notera att kommissionen måste agera enligt antagandet om en stabil bemanningssituation för EU:s organ. Dessutom hade rådet granskat vilken andel tillfälligt anställda och kontraktsanställda vid de gemensamma företagen som planerats i respektive kommissionsförslag, innan det antog de nya inrättandeförordningarna för gemensamma företag inom den fleråriga budgetramen 2021–2027.

2.36. Finansieringsöversikterna tjänar som referenspunkt för diskussionen om antalet anställda i den årliga tjänsteförteckningen för hela programperioden. De fastställer det högsta årliga antalet anställda (antal heltidsekvivalenter) per personalkategori (tillfälligt anställda, kontraktsanställda och utstationerade nationella experter) och även de respektive tjänstegrupperna och lönegraderna. De flesta gemensamma företag rapporterade att deras ledning efter den interna budget- och resursplaneringsprocessen inte hade inkluderats i förhandlingsprocessen mellan det ansvariga generaldirektoratet och GD Budget. De rapporterade också att de inte var tillräckligt informerade vare sig om den produktivitetsmodell som kommissionen använde för att fastställa personalresurserna för genomförandet av programmen inom den nya fleråriga budgetramen, eller om grunden för att begränsa antalet anställda

³¹ Artikel 19 i rådets förordning (EU) 2021/2085 och artikel 9 i rådets förordning (EU) 2021/1173.

³² COM(2021) 87 final, 23.2.2021 och COM(2020) 569 final, 18.9.2020.

trots en ökad budget som ska genomföras. Eftersom de gemensamma företagen är självständiga och ansvarar för genomförandet av sina arbetsprogram anser vi att de kunde ha inkluderats bättre i personalplaneringsprocessen för den fleråriga budgetramen 2021–2027.

De gemensamma företagen saknar gemensamma verktyg och vägledning för att uppskatta personalbehov

2.37. Det gemensamma företags verkställande direktör ska säkerställa en hållbar och effektiv förvaltning av företaget och ett effektivt genomförande av arbetsprogrammet samt utarbeta och lägga fram ett förslag till årsbudget och en tjänsteförteckning för antagande av styrelsen³³.

2.38. För närvarande har de gemensamma företagen inget verktyg för att registrera tid per verksamhet. Det antal anställda som ska avsättas för en verksamhet varje år baseras därför på uppskattningar snarare än på faktisk tid som ägnats åt verksamheten i fråga under året. Avsaknaden av ett tidsregistreringsverktyg ökar risken för att uppskattningarna av personalbehoven inte är tillräckligt tillförlitliga, vilket leder till en ineffektiv resursfördelning mellan verksamheterna inom organisationen.

Åtgärd 6

De gemensamma företagen bör införa ett tidsregistreringssystem för att få fram objektiva uppgifter om personalbehoven per verksamhet.

2.39. De flesta av de gemensamma företagen gjorde en bedömning av resursbehoven för den nya fleråriga budgetramen (ofta med hjälp av en extern expert) och lämnade den till det ansvariga generaldirektoratet. Bedömningarna saknade dock en formaliserad och gemensam metod för att uppskatta personalbehoven (inklusive viktiga kompetenser) per enhet. En sådan metod skulle hjälpa de gemensamma företagen att utveckla objektiva och väl utformade indikatorer för arbetsbelastning, för att uppnå en optimal resursfördelning inom organisationen. I avsaknad av en sådan metod kommer de gemensamma företagen att fortsätta att tillämpa olika processer som riskerar att uppfattas som ofullständiga och/eller subjektiva.

³³ Artikel 19 i rådets förordning (EU) 2021/2085 och artikel 9 i rådets förordning (EU) 2021/1173.

Åtgärd 7

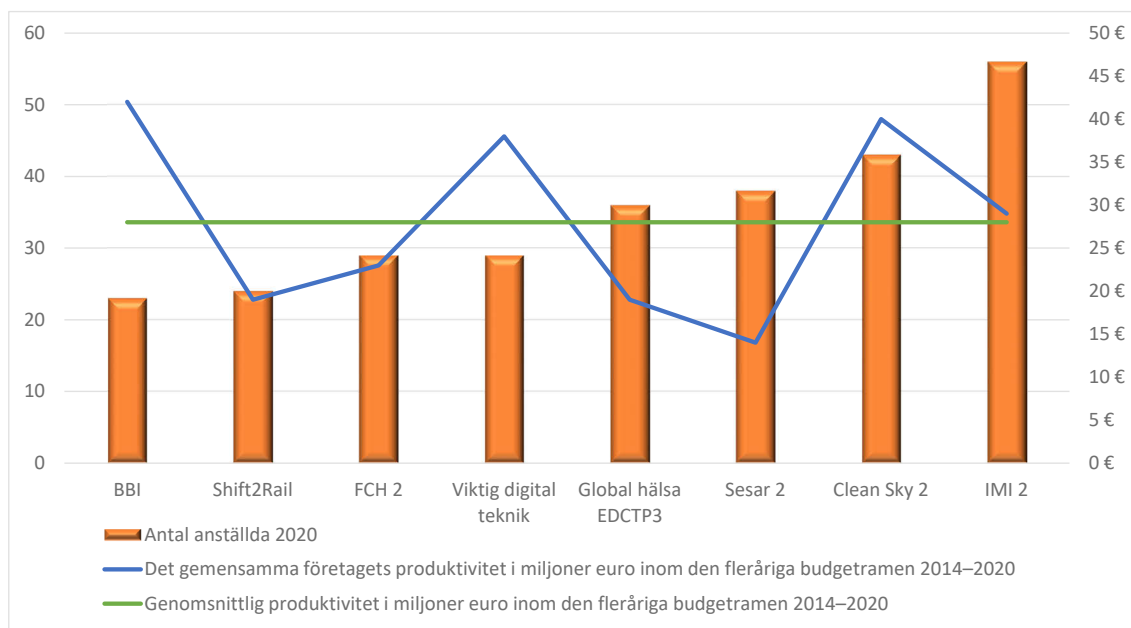
De gemensamma företagen bör utveckla en formaliserad modell eller vägledning om hur man beräknar personalbehoven (inklusive viktiga kompetenser) per verksamhet och enhet, i syfte att optimera användningen av personalresurser.

Brister i den modell för personalplanering som används för gemensamma företag inom den fleråriga budgetramen 2021–2027

Kommissionen planerade de gemensamma företagens resurser utan förhandsinformation om deras ytterligare uppgifter

2.40. Som framgår av [figur 2.3](#) förväntades de gemensamma företagen med verksamhet inom Horisont 2020-programmet uppnå en genomsnittlig produktivitet där varje heltidsekvivalent förvaltar 28 miljoner euro i åtagandebemyndiganden. Detta produktivetsmål per gemensamt företag beräknades genom att EU:s finansiella bidrag till det gemensamma företaget, såsom det fastställs i respektive inrättandeförordning (i löpande priser för åtaganden), dividerades med det gemensamma företagets personalstyrka 2020, uttryckt i heltidsekvivalenter. För de gemensamma företag som skulle inrättas inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 var kommissionens mål att uppnå en genomsnittlig produktivetsnivå som var minst lika hög som i det tidigare Horisont 2020-programmet senast i slutet av den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Figur 2.3 – Personalresurser och produktivetsmål för gemensamma företag inom Horisont 2020

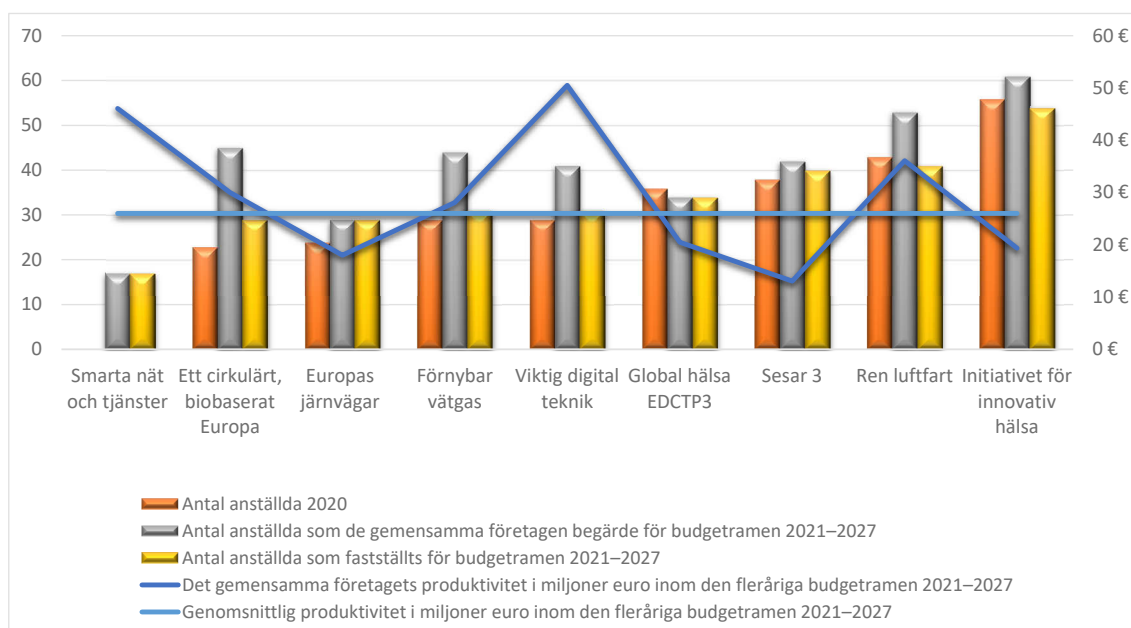
Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från kommissionen.

2.41. Kommissionens planering av personalresurser för de nya gemensamma företag som skulle inrättas inom ramen för Horisont Europa-programmet baserades på en liknande produktivetsmodell, där produktivetsmålet per gemensamt företag beräknades genom att EU:s finansiella bidrag till det gemensamma företaget (såsom det fastställs i den gemensamma grundläggande rättsakten, i 2020 års fasta priser) dividerades med företagets slutliga antal anställda i heltidsekvivalenter (se [figur 2.4](#)). För alla de gemensamma företag som hade en föregångare³⁴ fastställde kommissionen på förhand en produktivitet där varje heltidsekvivalent förvaltar i genomsnitt 26 miljoner euro. Detta mål ska höjas till 28 miljoner euro genom att personalstyrkan minskas med ytterligare tio heltidsekvivalenter i slutet av 2023. Den faktiska nivån på minskningen ska dock avgöras efter en bedömning av ändamålsenligheten i de gemensamma företagens verksamhet. För att uppnå detta mål och för att kunna förvalta den ökade EU-budgeten inom den nya fleråriga budgetramen begränsade kommissionen det antal anställda enligt tjänsteföreskrifterna som de gemensamma företagen kunde begära till 2020 års nivå. Till följd av detta uppvägs den lägre produktiviteten i vissa gemensamma företag (Sesar, Europas järnvägar och Initiativet för innovativ hälsa) av de högre produktivetsnivåerna i andra gemensamma företag (Viktig digital teknik, Smarta nät och tjänster och Ren luftfart). När det gäller Viktig digital teknik och EuroHPC omfattade produktivetsmodellen dessutom endast EU:s

³⁴ Inklusive det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3.

finansiella bidrag, trots att dessa gemensamma företag ska förvalta inkomster i form av både EU-bidrag och nationella bidrag från deltagande stater.

Figur 2.4 – Beräkningar av personalresurser och produktivetsmål för gemensamma företag enligt den gemensamma grundläggande rättsakten

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från kommissionen.

2.42. Vi noterade dock att finansieringsöversikterna (som innehåller tjänsteförteckningarna) godkändes av kommissionen före antagandet av kommissionens strategiska forsknings- och innovationsagenda och den gemensamma grundläggande rättsakten, där de gemensamma företagen tilldelades ytterligare administrativa och operativa uppgifter. Bland dessa uppgifter ingår förvaltning av nya kommittéer, en utvidgad roll för rådgivande organ, en ny process för förvaltning av naturabidrag till kompletterande verksamhet, utökade rapporteringskrav samt ny operativ verksamhet. Vid tidpunkten för planeringsprocessen var därför den största svårigheten vid bedömningen av personalbehoven osäkerheten kring de framtida gemensamma företagens övergripande forskningsmål och ytterligare administrativa och operativa uppgifter.

2.43. Eftersom planeringen av de gemensamma företagens personalresurser inte baserades på den information som behövdes för att bedöma deras arbetsbörda, finns det risk att de planerade personalresurserna inte är tillräckliga för att företagen ska kunna utföra alla de uppgifter som de tilldelats.

EuroHPC omfattades inte av produktivetsmodellen

2.44. Vid planeringen av personalresurserna för de nya gemensamma företagen inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 inkluderade kommissionen inte EuroHPC i produktivetsmodellen (kommissionens förslag till inrättandeförordning för EuroHPC hade, mot bakgrund av politiska prioriteringar, antagits tidigare).

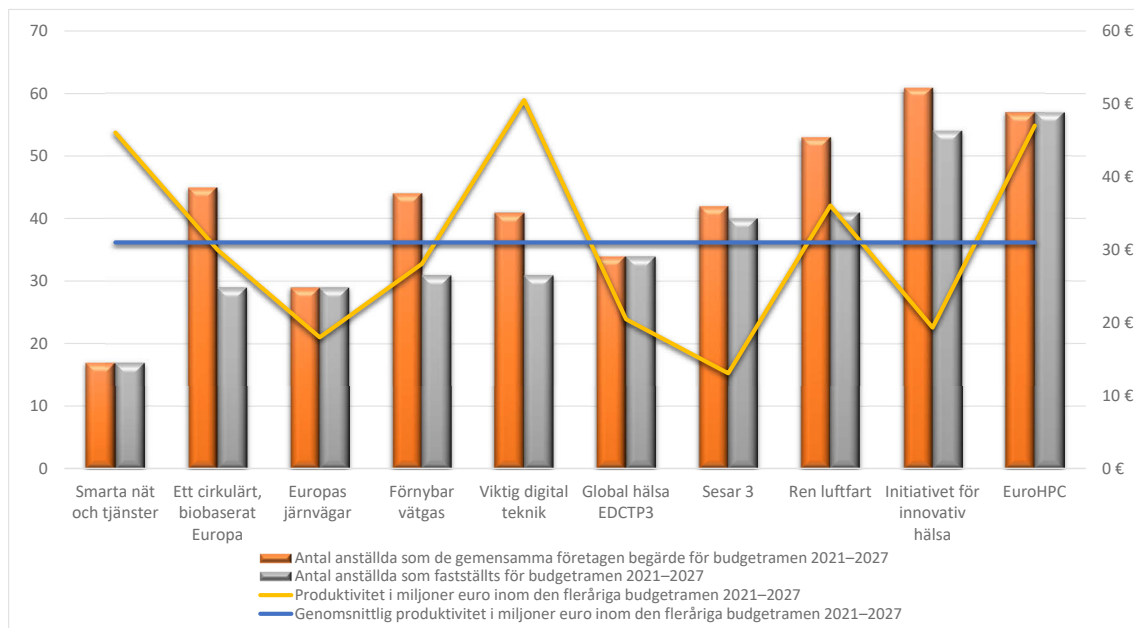
2.45. Med syftet att återta en ledande ställning inom innovativ högpresterande dator- och kvantdatorteknik utvidgades EuroHPC avsevärt inom den fleråriga budgetramen 2021–2027. Enligt den nya inrättandeförordning som antogs i juli 2021 kommer det gemensamma företaget att behöva genomföra mer än 7 miljarder euro i medel. För detta ändamål måste företaget rekrytera ytterligare 39 personer för att nå upp till de planerade 54 anställda enligt tjänsteföreskrifterna före utgången av 2023³⁵. På grund av att antagandet av den nya inrättandeförordningen försenades inledde det gemensamma företaget de nödvändiga rekryteringsprocesserna för sju högprioriterade befattningar först sent under 2021 och kunde inte öka sin personal under 2021. Det gemensamma företaget hade endast 15 anställda (fyra tillfälligt anställda och elva kontraktsanställda) i slutet av 2021 och kan därför få personalproblem i samband med hanteringen av de nya rekryteringarna, utöver de nya administrativa och operativa processer som ännu inte har inrättats.

2.46. Som framgår av [figur 2.5](#) har detta viktiga gemensamma företag en mycket hög produktivetsnivå på 47 miljoner euro per heltidsekvivalent, vilket ökade de gemensamma företagens genomsnittliga produktivitet från 26 miljoner euro till 31 miljoner euro per heltidsekvivalent. Den faktiska genomsnittliga produktivetsnivån för alla gemensamma företag som verkar inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 är följaktligen i nivå med genomförandeorganens genomsnittliga produktivetsnivå på 33 miljoner euro, och inte lägre så som bedömdes vid tidpunkten för planeringen.

2.47. Även om alla gemensamma företag genomför jämförelsevis komplexa verksamheter varierar deras produktivetsmål mellan 13 miljoner euro och 51 miljoner euro (se [figur 2.5](#)), där Sesar och Europas järnvägar har de lägsta siffrorna och Viktig digital teknik, EuroHPC och Smarta nät och tjänster de högsta.

³⁵ COM(2020) 569 final, 18.9.2020.

Figur 2.5 – Beräkningar av personalresurser och produktivetsmål för gemensamma företag inom den fleråriga budgetramen 2021–2027

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från kommissionen.

Storleken och specifika faktorer som påverkar arbetsbördan beaktades inte tillräckligt i resursplaneringen

2.48. I motsats till andra EU-organ, såsom genomförandeorganen, har de gemensamma företagen som en av sina viktigaste uppgifter att säkra privata medlemmars engagemang i företagets forsknings- och innovationsverksamhet. De privata medlemmarnas engagemang ska bidra till att skapa EU-omfattande partnerskap med näringslivet och forskarvärlden som kan driva på omvandlingen av vetenskaplig kunskap till säljbara banbrytande innovationer, främja utvecklingen av innovationer inom ramen för en strategisk vision som delas av medlemmarna, möta samhällsutmaningar i Europa som näringslivet för närvarande inte möter i tillräcklig utsträckning, samt utveckla synergier med andra partnerskap och nationella program.

2.49. I princip är de gemensamma företagen ganska små organisationer med färre möjligheter än genomförandeorganen att öka sin produktivitet genom stordriftsfördelar. För att fullgöra sitt uppdrag måste de gemensamma företagen dock, utöver bidragsförvaltning, hantera viktiga faktorer som påverkar arbetsbördan på planerings- och genomförandenivå, vilket inte är fallet för genomförandeorgan. Vi noterade särskilt att följande specifika faktorer som påverkar de gemensamma företagens arbetsbörda på planerings- och genomförandenivåerna inte beaktades i kommissionens resultatmodell.

2.50. I ett gemensamt företag består en betydande del av de projektansvarigas arbete under planeringsfasen i att samordna och informera om vetenskapliga prioriteringar för arbetsprogrammen och innehållet i ansökningsomgångarna. Följaktligen måste de projektansvariga hålla och regelbundet delta i möten i det gemensamma företagets olika styrande organ (styrelsen, det vetenskapligt rådgivande organet, gruppen av företrädare för de deltagande staterna samt intressentgrupper som är verksamma på det gemensamma företagets område) och organisera arbetsgrupper och evenemang för att engagera näringslivs- och forskningspartner, deltagande stater och intressenter.

2.51. Gemensamma företags projekt är mer komplexa att genomföra än vanliga Horisont Europa-projekt eftersom deras program är inriktade på integrerade projekt som sammanför alla aktörer inom sektorns forsknings- och innovationscykel. Till skillnad från genomförandeorganen måste de gemensamma företagen mobilisera ytterligare medel från sina privata medlemmar. Denna hävstångseffekt bygger på att de privata medlemmarna tar på sig en lägsta nivå av kostnader (i form av finansiella bidrag och naturabidrag) vid genomförandet av det gemensamma företagets forsknings- och innovationsverksamhet. I detta sammanhang måste de gemensamma företagen förvalta och validera den nya typen av naturabidrag till kompletterande verksamhet som rapporteras årligen av de privata medlemmarna. I motsats till Horisont 2020-programmet kommer den nya typen av naturabidrag till kompletterande verksamhet också att omfatta icke stödberättigande kostnader för projekt inom det gemensamma företaget och kan endast redovisas för projekt som ingår i det gemensamma företagets årliga arbetsprogram. Produktivetsmodellen är dock endast inriktad på förvaltningen av EU-medel. Vi anser därför att åtminstone de naturabidrag till kompletterande verksamhet som de gemensamma företagen ska uppnå, liksom de finansiella bidragen från de deltagande staterna (EuroHPC och Viktig digital teknik), också borde ha beaktats vid beräkningen av det gemensamma företagets produktivetsmål.

2.52. De gemensamma företagen måste fortfarande genomföra en stor del av sin verksamhet inom Horisont 2020 under den nya fleråriga budgetramens programperiod (se punkterna [2.15–2.17](#)). För vissa gemensamma företag kommer Horisont 2020-projekten att fortsätta fram till 2027, samtidigt som företagen måste genomföra en högre budget för Horisont Europa-programmet. Dessutom kan det ansvariga generaldirektoratet direkt tilldela de gemensamma företagen ytterligare projektuppgifter som de ska genomföra (t.ex. inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa eller programmet för ett digitalt Europa).

Resursbehoven för det nya centraliserade systemet för förvaltning av de deltagande staternas finansiella bidrag beaktades inte i planeringen

2.53. På grundval av ramförordningen om Horisont Europa och de respektive inrättandeförordningarna för den fleråriga budgetramen 2021–2027 är det gemensamma företaget för viktig digital teknik och EuroHPC skyldiga att genom en samordnad strategi införa en ny centraliserad förvaltningsprocess, systemet för central förvaltning av finansiella bidrag (CMFC), för förvaltningen av de deltagande staternas finansiella bidrag. Inom ramen för detta system kan varje deltagande stat välja att betala sina respektive finansiella bidrag till det gemensamma företaget på projektnivå för stödmottagare som är etablerade i den staten. I denna process ska varje deltagande stat också ha vetorätt i alla frågor som rör användningen av de egna nationella finansiella bidrag som betalats till det gemensamma företaget för sökande som är etablerade i den staten. Detta gör det möjligt för en deltagande stat att, på grundval av nationella strategiska prioriteringar, besluta huruvida de ska stödja en nationell stödmottagare i ett utvalt och godkänt forsknings- och innovationsprojekt eller inte. Dessa gemensamma företag måste dock verkställa medfinansieringsbetalningarna för alla deltagande stater, vilka har olika administrativa strukturer. De måste också förvalta och övervaka två alternativa processer med tillhörande administrativa överenskommelser.

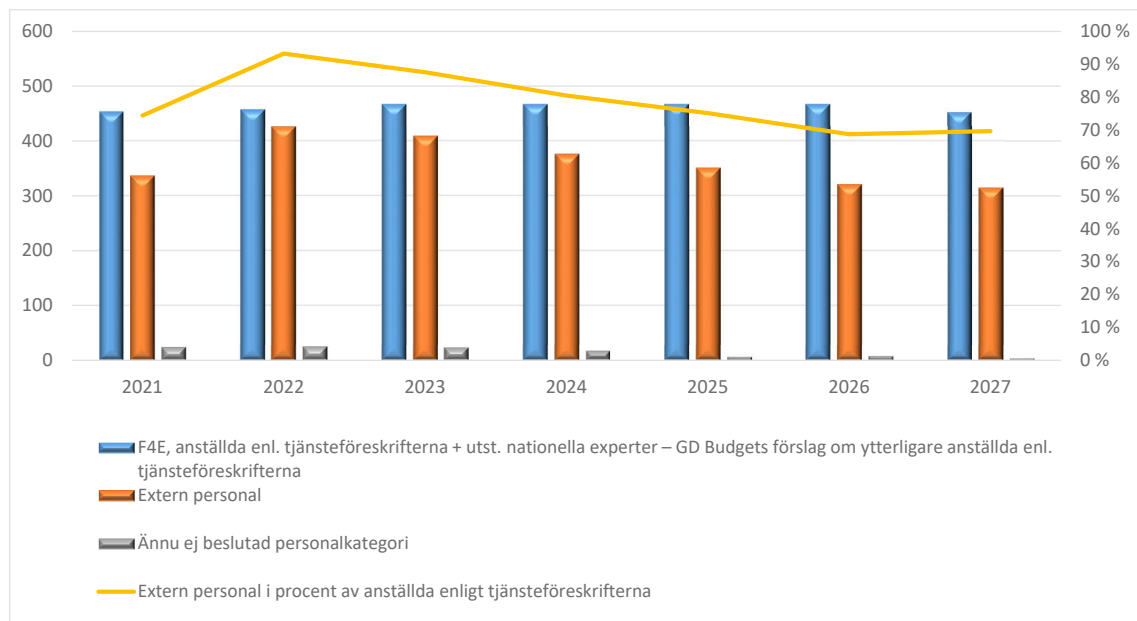
2.54. Vi noterar att de ytterligare resursbehoven i samband med införandet av det planerade CMFC-systemet varken bedömdes av kommissionen eller ingick i de ursprungliga uppskattningarna av personalresurser för genomförandet av de gemensamma företagens nya forsknings- och innovationsagenda. Denna brist i planeringen, i kombination med en avsaknad av it-verktyg och stöd från kommissionen, kan inverka negativt på genomförandet av de gemensamma företagens program och uppnåendet av övriga medlemmars bidrag. Om den centrala förvaltningen av finansiella bidrag måste skötas manuellt kommer det att krävas mycket stora personalresurser.

F4E:s beroende av extern personal har ökat under de senaste åren

2.55. Under de senaste åren har F4E blivit mer beroende av extern personal. År 2019 motsvarade den externa personalen 62 % av antalet anställda enligt tjänsteföreskrifterna. Enligt det gemensamma företagens nuvarande strategiska resursplan för 2021–2027 planeras dock en ökning av den externa personalen under 2022 till 93 % av det högsta antalet anställda enligt tjänsteföreskrifterna som godkänts

av kommissionen, och därefter en gradvis minskning till 70 % fram till 2027 (se [figur 2.6](#)).

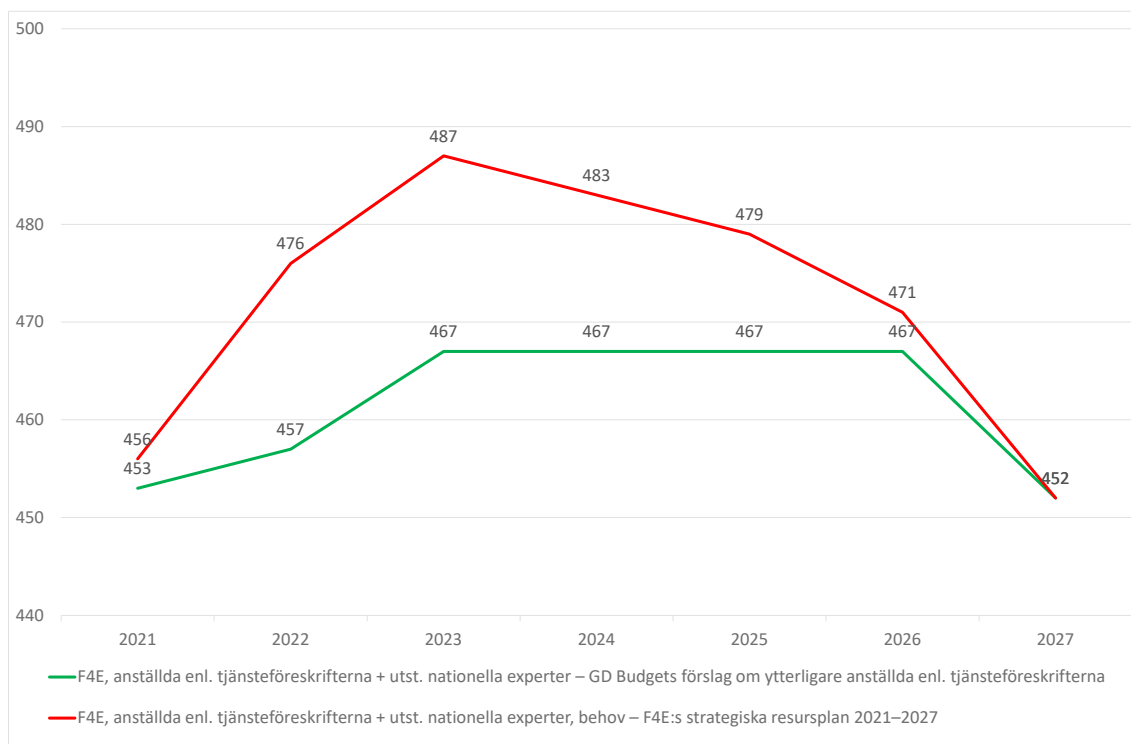
Figur 2.6 – Utveckling av användningen av extern personal 2021–2027

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från F4E.

2.56. På grundval av sin strategiska resursplan för 2021–2027 begärde F4E i samband med budgetförhandlingarna för 2023 en förstärkning med 34 anställda enligt tjänsteföreskrifterna. Kommissionen erkände visserligen att det nuvarande antalet anställda enligt tjänsteföreskrifterna var otillräckligt på grund av Iterprojektets höga komplexitet men beviljade endast ytterligare tio tjänster enligt tjänsteföreskrifterna och en fördröjd utfasning av anställda enligt tjänsteföreskrifterna mot slutet av projektet, under förutsättning att den ytterligare personalen användes för kritiska uppgifter och att det gemensamma företags organisationsstruktur skulle ses över. [Figur 2.7](#) visar att under den fleråriga budgetramen 2021–2027 kommer glappet mellan det antal anställda enligt tjänsteföreskrifterna som kommissionen beviljat F4E och behovsuppskattningen av antalet anställda enligt tjänsteföreskrifterna i det gemensamma företags strategiska resursplan att vara som störst 2023 och sedan gradvis minska fram till 2027.

Figur 2.7 – F4E:s uppskattade brist på anställda enligt tjänsteföreskrifterna under den fleråriga budgetramen 2021–2027

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från F4E.

2.57. Dessutom kan covid-19-pandemin ha påverkat personalsituationen för F4E, särskilt genom att kostnaderna för extern personal har ökat och projektets framsteg har bromsats. Det nya basscenariot för Iterprojektet som Iter-IO planeras fastställa under första kvartalet 2023 kommer att ta hänsyn till detta och innehålla en ny tidsplan. Det nya basscenariot med dess krav kan påverka F4E:s framtida behov av och efterfrågan på personal under den fleråriga budgetramen 2021–2027.

2.58. Det gemensamma företags stora beroende av extern personal skapar utmaningar och risker för arbetsmiljön. I vår rapport för 2019 beskrev vi de risker som är förknippade med en sådan hög andel extern personal, såsom risken att inte kunna behålla högt specialiserade nyckelkompetenser och risken för ineffektiv personalförvaltning på grund av otydlig ansvarsfördelning mellan det gemensamma företags anställda och extern personal³⁶.

³⁶ Punkt 3.9.19 i revisionsrättens årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2020.

Åtgärd 8

F4E:s ledning bör förstärka de åtgärder som redan vidtagits för att minska riskerna i samband med användningen av extern personal, särskilt risken för ineffektiv förvaltning på grund av otydlig ansvarsfördelning mellan anställda enligt tjänsteföreskrifterna och extern personal.

Andra publikationer som berör gemensamma företag som revisionsrätten har offentliggjort

2.59. Förutom den årliga granskningsrapporten om de gemensamma företagens årsredovisningar offentliggjorde vi under 2021 även särskilda granskningsrapporter och översikter som gällde gemensamma företag (se [figur 2.8](#)).

Figur 2.8 – Andra publikationer om gemensamma företag och/eller forskning som revisionsrätten nyligen har offentliggjort

Revisionsrättens särskilda rapport 19/2020

Digitalisering av den europeiska industrin: ett ambitiöst initiativ vars framgång är beroende av EU:s, regeringarnas och företagens fortsatta engagemang

Digital omvandling är avgörande för många EU-företag om de ska kunna förbli konkurrenskraftiga, men de drar inte full nytta av avancerad teknik för innovation.

I detta sammanhang lanserade kommissionen initiativet för digitalisering av den europeiska industrin år 2016 i syfte att stärka EU:s konkurrenskraft inom digital teknik.

Vi undersökte hur ändamålsenligt EU stödde nationella strategier för digitalisering av industrin och de digitala innovationsknutpunkterna och om kommissionen och medlemsstaterna genomförde initiativet för digitalisering av den europeiska industrin på ett ändamålsenligt sätt.

Vi konstaterade att kommissionens initiativ för digitalisering av den europeiska industrin var välgrundad och stöddes av medlemsstaterna, men att det saknades information om avsedda utfall, resultatindikatorer och mål. Detta gör det svårare för kommissionen och medlemsstaterna att rikta sina åtgärder bättre och maximera sitt inflytande, och medlemsstaterna uppmanades inte att anslå finansiering från ESI-fonderna till initiativet.

Vi rekommenderar kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna erbjuda stöd till medlemsstaterna för att fastställa deras finansieringsgap, förbättra övervakningen och vidta ytterligare åtgärder för att uppnå en lämplig grad av bredbandskonnectivitet.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Källa: Revisionsrätten.

Revisionsrättens översikt 01/2021

EU:s inledande bidrag till folkhälsoinsatserna mot covid-19

Världshälsoorganisationen klassade covid-19 som en pandemi den 11 mars 2020. Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har EU endast en stödjande och samordnande roll när det gäller folkhälsan, som primärt är medlemsstaternas behörighet.

Vi gick igenom EU:s inledande insatser mot pandemin som gjordes från den 3 januari till den 30 juni 2020 och inriktade oss på användningen av EU:s ram för hantering av allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa, de ytterligare åtgärder som EU vidtog för att stödja tillhandahållandet av medicinsk skyddsutrustning och EU:s stöd till utveckling av tester och vaccin mot covid-19.

Kommissionen främjade informationsutbyte mellan medlemsstaterna och gav stöd till åtgärder såsom covid-19-forskning och förhandsåtaganden om inköp av vaccin. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel (IMI) inledde också en infordran av intresseanmälningar för behandling och testning av covid-19.

Vi uppmärksammade några utmaningar som EU ställdes inför i samband med stödet till medlemsstaternas insatser mot covid-19, bland annat att fastställa en lämplig ram för gränsöverskridande hälsohot, underlätta tillhandahållandet av tillräckliga leveranser och stödja utvecklingen av vacciner.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Revisionsrättens särskilda rapport 05/2022

Cybersäkerheten vid EU:s institutioner, organ och byråer: beredskapen står inte alltid i proportion till hoten

Antalet betydande cybersäkerhetsincidenter vid EU:s organ mer än tiodubblades under perioden 2018–2021, eftersom distansarbetet har lett till att antalet potentiella åtkomstpunkter för angripare har ökat rejält. Betydande incidenter orsakas vanligtvis av att nya metoder och tekniker används, och de kan ta veckor eller till och med månader att utreda och återställa. Ett exempel är cyberattacken mot Europeiska läkemedelsmyndigheten där känsliga uppgifter läcktes och manipulerades i syfte att undergräva förtroendet för vacciner.

Revisorernas övergripande slutsats var att cybersäkerhetsberedskapen inom EU:s organ varierar och inte alltid står i proportion till de allt större hoten. I själva verket har de inga enhetliga strategier för cybersäkerhet, och de tillämpar inte alltid viktiga kontroller och god cybersäkerhetspraxis.

Skilnaderna i cybersäkerhetsnivå skulle visserligen i teorin kunna motiveras av att de olika organisationerna har olika riskprofiler och hanterar uppgifter som är olika känsliga. Men revisorerna betonar att svagheter i cybersäkerheten hos ett enskilt EU-organ kan innebära cybersäkerhetshot även för flera andra organisationer, eftersom alla EU:s organ är tätt sammanlänkade med varandra.

Slutligen finns det för närvarande ingen rättslig ram för informations säkerhet och cybersäkerhet vid EU:s institutioner, organ och byråer.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

De gemensamma företagens svar på kapitel 2

Åtgärd 1 De gemensamma företagen kommer att betala de fakturor som utfärdas av kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar (PMO) och gällande revisionsrättens observation avseende lagstiftning samtycker de gemensamma företagen till att tillsammans med kommissionen arbeta för en tydligare anpassning av de relevanta rättsliga grunderna.

Åtgärd 2 Definitionen och fördelningen av administrativa kostnader låg till grund för utarbetandet av budgeten för varje enskilt gemensamt företag inom ramen för finansieringsöversikterna som utgör bilaga till den gemensamma grundläggande rättsakten. För varje enskilt gemensamt företag både definieras och kvantifieras nu därför de administrativa kostnaderna respektive de finansiella bidragen från de gemensamma företagens medlemmar. Utifrån de administrativa kostnadernas detaljerade innehåll kommer de gemensamma företagen följaktligen fortsätta att undersöka vilka möjligheter det finns att harmonisera klassificeringen av dessa kostnader.

Åtgärd 3 Det gemensamma företaget godtar den åtgärd som revisionsrätten föreslagit. Med tanke på att det gemensamma företaget inrättades relativt nyligen kommer merparten av kontroll- och valideringsarbetet att ske i slutet av projektens löptid. Det gemensamma företaget kommer att ta itu med denna fråga i god tid. Den föreslagna centrala finansiella mekanismen (som infördes genom den nya EuroHPC-förordningen) förväntas tillhandahålla de förfaranden och planeringsverktyg som behövs för att stärka samordningen av de årliga bidragen med deltagande stater.

Åtgärd 4 I samarbete med kommissionens gemensamma genomförandecentrum började alla gemensamma företag under 2022 att vidta åtgärder för att minska felprocenten i linje med den åtgärd som revisionsrätten föreslagit (t.ex. genom att undersöka de alternativ för förenklade kostnadsformer som även rekommenderas av GD Budget, såsom enhetskostnader, klumpsummor och schablonsatser).

Åtgärd 5 Den 1 december 2021, efter det att 2021 års ändrade tjänsteförteckning för det gemensamma företaget EuroHPC hade antagits av dess styrelse den 12 november 2021, inleddes rekryteringen av personal i nyckelpositioner, vilket är i linje med den åtgärd som revisionsrätten föreslagit.

Åtgärd 6 De gemensamma företagen använder för närvarande modulen för tidsregistrering i det personalförvaltningssystem som tillhandahålls av kommissionen (Sysper). Möjligheterna att utöka omfattningen av de tidsuppgifter som kan registreras i Sysper kommer att undersökas i samarbete med systemets tjänsteleverantör.

Åtgärd 7 De gemensamma företagen är överens om att genomföra åtgärden med hänsyn till planeringsprocessen för den fleråriga budgetramen 2027–2034 för att på ett mer ändamålsenligt sätt inkluderas i personalplaneringsprocessen vid kommissionens avdelningar. De gemensamma företagen är beredda att vidta denna åtgärd på basis av en öppen trepartsdiskussion med GD Budget och de ansvariga generaldirektoraten. Möjligheten till en viss flexibilitet för de gemensamma företagen att anpassa sina tjänsteförteckningar vid tillfälliga förändringar av arbetsbelastningen bör även diskuteras.

2.41

Det gemensamma företaget Sesar 3, som är ett gemensamt företag med tre parter, använder förutom EU:s budget och bidrag från de privata medlemmarna även bidrag från Eurocontrol på cirka 500 miljoner euro för verksamhet inom Horisont Europa. Eftersom kommissionen inte tagit hänsyn till Eurocontrols bidrag i sin produktivetsmodell kan dock den åtföljande lägre produktivetsgraden för det gemensamma företaget Sesar 3 inte direkt jämföras med produktivetsgraden för de andra gemensamma företagen.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar har anförtrotts verksamheten inom den nya systempelaren för att se till att forskning och innovation präglas av en helhetssyn på utvecklingen och omvandlingen av järnvägssystemet och har effekt. Denna verksamhet behöver ytterligare resurser för att uppnå mer direkt förvaltning och tillsyn. Även om det uppskattas att budgeten för detta arbete kommer att uppgå till över 30 miljarder euro under migrations- och införandefasen ingick arbetet inte i kommissionens produktivetsmodell, vilket ledde till en lägre produktivetsgrad för det gemensamma företaget för Europas järnvägar.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 3

Revisionsförklaringar

om EU:s gemensamma företag

3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna

Grund för uttalandena

3.1.1. Vi utförde vår revision i enlighet med de internationella revisionsstandarder (ISA) och etiska riktlinjer som fastställts av IFAC och de internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai) som fastställts av Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai). I avsnittet om revisorns ansvar nedan beskrivs vilket ansvar vi har enligt dessa standarder. Vi är oberoende, i överensstämmelse med de etiska riktlinjer för yrkesutövande revisorer som utfärdats av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA:s etikkod) och de etiska krav som är relevanta för vår revision, och vi har fullgjort vårt etiska ansvar i övrigt i enlighet med dessa krav och IESBA:s etikkod. Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande.

Ledningens och styrelsens ansvar

3.1.2. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och de gemensamma företagens budgetförordningar ansvarar ledningarna för att upprätta och lägga fram räkenskaperna på grundval av internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den internkontroll som är relevant när det gäller att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig detta beror på oegentligheter eller fel. Ledningen ska också se till att de verksamheter, ekonomiska transaktioner och uppgifter som presenteras i årsredovisningarna följer ramverket av lagar och andra författningar som styr dem.

3.1.3. När räkenskaperna upprättas är det ledningens ansvar att bedöma det gemensamma företags förmåga att fortsätta verksamheten, upplysa om frågor som rör dess status när det gäller fortsatt drift och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna, såvida ledningen inte har för avsikt att antingen avveckla enheten eller upphöra med verksamheten eller inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

3.1.4. Styrelserna ansvarar för tillsynen över de gemensamma företagens process för finansiell rapportering.

Revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna

3.1.5. Vårt mål är att uppnå rimlig säkerhet om att de gemensamma företagens räkenskaper inte innehåller väsentliga felaktigheter och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att på grundval av revisionen lämna revisionsförklaringar om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet till Europaparlamentet och rådet. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad alltid upptäcks vid revisionen. Dessa kan ha sin grund i oegentligheter eller fel och betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i räkenskaperna.

3.1.6. När det gäller intäkter granskar vi bidragen från kommissionen, andra partner eller deltagande länder och bedömer de gemensamma företagens förfaranden för att uppbära eventuella andra intäkter.

3.1.7. När det gäller kostnader granskar vi betalningstransaktioner när kostnaderna har uppkommit, bokförts och godkänts. Revisionen omfattar alla betalningar (även dem som avser inköp av tillgångar) som inte är förskott vid den tidpunkt de görs. Vi granskar förskott när mottagarna av medel har lämnat underlag som visar att medlen har använts på rätt sätt och när det gemensamma företaget har godkänt underlagen och reglerat förskottsbetalningen samma år eller senare.

3.1.8. I enlighet med ISA och Issai tillämpar vi professionellt omdöme och är professionellt skeptiska under hela revisionen. Vi vidtar även följande åtgärder:

- Vi identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer Europeiska unionens rättsliga ram, vare sig riskerna avser oegentligheter eller fel, och utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker. Vi inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för våra uttalanden. Risker för att väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad som beror på oegentligheter inte upptäcks är större än om de beror på fel, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi,

förfalskning, uppsåtlig underlåtenhet eller felaktiga uppgifter eller att man har satt sig över den interna kontrollen.

- Vi skaffar oss en förståelse av de interna kontroller som är relevanta för revisionen i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i de interna kontrollerna.
- Vi utvärderar ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och därmed sammanhängande upplysningar.
- Vi kommer, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, fram till en slutsats om huruvida ledningens användning av antagandet om fortsatt drift är ändamålsenlig och huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om det gemensamma företagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi kommer fram till att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, är vi skyldiga att hänvisa till därmed sammanhängande upplysningar i räkenskaperna i vår granskningsrapport eller, om upplysningarna inte är korrekta, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som vi har inhämtat fram till datumet för vår granskningsrapport. Men framtida händelser eller förhållanden kan förorsaka att enheten inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Vi utvärderar räkenskapernas och upplysningarnas övergripande presentation, struktur och innehåll, och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av de underliggande transaktionerna och händelserna.
- Vi inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende de gemensamma företagens finansiella information för att kunna göra ett uttalande om räkenskaperna och de underliggande transaktionerna. Vi är ansvariga för styrningen, övervakningen och utförandet av revisionen. Vi är ensamma ansvariga för våra revisionsuttalanden.
- Vi beaktar det revisionsarbete som en oberoende extern revisor har utfört avseende de gemensamma företagens räkenskaper i enlighet med artikel 70.6 i EU:s budgetförordning³⁷.

³⁷ Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU, Euratom\) 2018/1046](#).

3.1.9. När det gäller de gemensamma företagens forskningsutgifter inom Horisont 2020-programmet ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation ansåg kommissionen i sitt förslag till förordning om Horisont 2020³⁸ att en risk för fel, på årsbasis, mellan 2 % och 5 % är ett realistiskt mål med hänsyn till kostnaderna för kontroller och komplexiteten i reglerna för ersättning av kostnaderna för forskningsprojekt. Kommissionens slutliga mål är att uppnå en nivå för kvarstående fel som ligger så nära 2 % som möjligt vid avslutandet av Horisont 2020-programmet.

3.1.10. Vi informerar ledningen om bland annat revisionens planerade inriktning och omfattning samt tidpunkt för revisionen och viktiga granskningsresultat, inbegripet betydande brister i de interna kontrollerna som vi har identifierat under vår revision.

3.1.11. Bland de förhållanden som vi har informerat de gemensamma företagen om fastställer vi vilka som var av störst betydelse vid vår revision av räkenskaperna för den aktuella perioden och som därför utgör områden av särskild betydelse för revisionen. Vi beskriver dessa förhållanden i vår granskningsrapport, såvida inte lagstiftning eller förordningar förbjuder offentliggörande av upplysningarna i fråga, eller vi, under synnerligen ovanliga omständigheter, beslutar att inte informera om ett förhållande i vår rapport därför att de negativa konsekvenserna av det rimligen kan förväntas bli större än fördelarna för allmänintresset med offentliggörandet.

³⁸ COM(2011) 809 final.

Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram

3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3

Inledning

3.2.1. Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar), med säte i Bryssel, bildades i februari 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en period på åtta år³⁹ (Sesar 1). I juni 2014 ändrade rådet inrättandeförordningen och förlängde det gemensamma företagets livstid inom ramen för programmet Horisont 2020 till och med den 31 december 2024⁴⁰ (Sesar). I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten. Därigenom bildades det gemensamma företaget Sesar 3 som ska ersätta Sesar inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁴¹.

3.2.2. Sesar 3 är ett offentlig-privat partnerskap för utveckling av en moderniserad europeisk flygledningstjänst. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) och mer än 50 organisationer som representerar luftfartens hela värdekedja från flygplatser till alla kategorier av användare av luftrummet, leverantörer av flygtrafiktjänster, drönaroperatörer och serviceföretag.

³⁹ Rådets förordning (EG) nr 219/2007 av den 27 februari 2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar).

⁴⁰ Rådets förordning (EU) nr 721/2014 av den 16 juni 2014 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar) vad gäller förlängningen av det gemensamma företaget till och med 2024.

⁴¹ Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget Sesar

3.2.3. *Tabell 3.2.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.2.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	44,6	119,5
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	4,3	151,3
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	69,9	179,2
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	34,8	163,2
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	37	38

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.2.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företags system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företags ledning.

3.2.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan **162** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.2.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper, som består av årsredovisningen⁴² och rapporterna om budgetgenomförandet⁴³ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.2.7. Vi anser att det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁴² Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁴³ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.2.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företags arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.2.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter⁴⁴. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det

⁴⁴ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Det gemensamma företaget Sesar

gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har Sesar 3 (och dess föregångare Sesar) ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.2.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företagens intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader⁴⁵. För Sesar är denna procentandel 7,7 % eller cirka 52 221 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna⁴⁶ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i den gemensamma grundläggande rättsakten⁴⁷ anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna, vilket innebär att det gemensamma företagens arbetsgivaravgifter skulle uppgå till cirka 339 098 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförande av budgeten för Horisont 2020

3.2.13. *Tabell 3.2.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för Horisont 2020-programmet vid utgången av 2021.

⁴⁵ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företagens hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

⁴⁶ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

⁴⁷ Artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget Sesar

Tabell 3.2.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och bilaterala avtal)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Finansiella bidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	585,0	Ej tillämpligt	585,0	536,2	0,0	0,0	Ej tillämpligt	536,2
Eurocontrol	492,0	Ej tillämpligt	492,0	15,7	230,8	45,0	Ej tillämpligt	291,5
Privata medlemmar	280,0	Ej tillämpligt	280,0	8,7	192,6	42,1	Ej tillämpligt	243,4
Totalt	1 357,0	Ej tillämpligt	1 357,0	560,6	423,4	87,1	Ej tillämpligt	1 071,0

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.2.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter. I slutet av 2021 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för 555,8 miljoner euro av det maximala EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom Horisont 2020-programmet. Av detta återstår cirka 92,5 miljoner euro (eller 16,6 %) att betala ut under de kommande åren för projekt och kontrakt som ännu inte har slutförts. Å andra sidan hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla hela det naturabidragsbelopp på 280 miljoner euro som fastställts i avtalet med näringslivsmedlemmarna, och Eurocontrol hade gjort åtaganden om att tillhandahålla bidrag på 433,4 miljoner euro eller 91 % av det mål på 475 miljoner euro i bidrag till driftskostnaderna som fastställts i den bilaterala överenskommelsen.

3.2.15. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga betalningsbudget för 2021 för Horisont 2020-projekt var 93 %. Det gemensamma företaget hade nästan inga åtagandebemyndiganden för drift för 2021 eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.2.16. När det gäller betalningar inom Horisont 2020 ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. Baserat på de resultat av efterhandsrevisioner som var tillgängliga i slutet av 2021 rapporterade det gemensamma företaget en representativ

Det gemensamma företaget Sesar

felprocent på 0,7 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,6 % för Horisont 2020-projekt (regleringar och slutbetalningar)⁴⁸.

3.2.17. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2021 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna, för att bekräfta felprocentsatserna från efterhandsrevisionerna⁴⁹. Vi konstaterade och kvantifierade ett fel i ett fall där stödmottagaren hade redovisat direkta personalkostnader som borde ha redovisats som kostnader för underentreprenad. Men eftersom det i bidragsöverenskommelsen inte förutsågs några sådana utgifter för stödmottagaren var dessa uppkomna kostnader inte stödberättigande.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.2.18. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

⁴⁸ Avsnitt 4.3 i *det gemensamma företaget Sesar*s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2021.

⁴⁹ När det gäller granskade stödbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget Sesar

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>I januari 2020 mottog det gemensamma företaget ytterligare medel på sex miljoner euro från GD Transport och rörlighet genom Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) enligt delegeringsavtalet om U-space (andra och sista delbetalningen). Men det gemensamma företaget hade varken tagit upp de mottagna FSE-medlen i budgeten för 2020 med hjälp av en ändringsbudget eller beaktat dem i planeringen av faktiska behov under budgetpost 3700 (genomförandet av mycket storskaliga demonstrationsverksamheter). Av den slutliga totala tillgängliga budgeten för betalningar under budgetpost 3700, som uppgick till 36,8 miljoner euro, hade det gemensamma företaget därför bara genomfört 21,2 miljoner euro (eller 58 %) vid utgången av 2020.</p>	Ej tillämpligt

Det gemensamma företaget Sesar

Det gemensamma företagets svar

3.2.12 Det gemensamma företaget Sesar 3 har för avsikt att följa den vägledning för beräkning av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till EU:s pensionssystem som GD Budget utfärdade i juni 2022. Denna vägledning grundar sig uteslutande på tjänsteföreskrifterna, i vilka det inte görs någon åtskillnad mellan administrativa intäkter och driftsintäkter. Det gemensamma företaget Sesar 3 kommer att betala det belopp som kommissionen kommer att fakturera.

3.1.7 Det sätt på vilket kostnaderna redovisades (som personalkostnader) anses bero på ett oavsiktligt misstag av stödmottagaren, en liten organisation som härmed medverkade i ett Horisont 2020-projekt för första gången. Kostnadsposten på 11 400 euro och de därmed sammanhängande indirekta kostnaderna på 2 850 euro kommer att avvisas av det gemensamma företaget Sesar 3.

3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart

Inledning

3.3.1. Det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet inom flygteknik, med säte i Bryssel, bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod⁵⁰ (Clean Sky 1). I maj 2014 förlängde rådet det gemensamma företagets livstid inom ramen för programmet Horisont 2020 till och med den 31 december 2024⁵¹ (Clean Sky 2). I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten. Därigenom bildades det [gemensamma företaget för ren luftfart](#) som ska ersätta Clean Sky 2 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁵².

3.3.2. Det gemensamma företaget för ren luftfart är ett offentlig-privat partnerskap för omvandling av luftfarten mot en hållbar och klimatneutral framtid. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och organisationer från luftfartssektorn som arbetar med att skapa en ny global standard för tillförlitliga och klimatneutrala luftfartssystem.

3.3.3. [Tabell 3.3.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

⁵⁰ Rådets förordning (EG) nr 71/2008 av den 20 december 2007 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky.

⁵¹ Rådets förordning (EU) nr 558/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky 2

⁵² Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Tabell 3.3.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	89,3	315,6
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	4,3	315,7
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	189,9	356,6
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	182,6	346,7
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	42	43

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.3.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företags system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företags ledning.

3.3.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan [162](#) utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.3.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företags räkenskaper, som består av årsredovisningen⁵³ och rapporterna om budgetgenomförandet⁵⁴ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.3.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företags finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁵³ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁵⁴ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.3.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företags arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.3.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter⁵⁵. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det gemensamma företags budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras

⁵⁵ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

hade det gemensamma företaget för ren luftfart (och dess föregångare Clean Sky 2) ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.3.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företags intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader⁵⁶. För det gemensamma företaget för ren luftfart är denna procentandel 2,3 % eller cirka 16 581 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna⁵⁷ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna, vilket innebär att det gemensamma företags arbetsgivaravgifter skulle uppgå till cirka 360 453 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

⁵⁶ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företags hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

⁵⁷ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförande av budgeten för Horisont 2020

3.3.13. *Tabell 3.3.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för Horisont 2020-programmet vid utgången av 2021.

Tabell 3.3.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företagens verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 755,0	0,0	1 755,0	1 536,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 536,0
Privata medlemmar	1 228,5	965,3	2 193,8	27,4	581,3	242,5	1 290,0	2 141,2
Totalt	2 983,5	965,3	3 948,8	1 563,4	581,3	242,5	1 290,0	3 677,2

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.3.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter. I slutet av 2021 hade det gemensamma företaget gjort nästan fulla åtaganden för 1 716 miljoner euro av det maximala EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020. Av detta återstår cirka 273 miljoner euro (eller 16 %) att betala ut under de kommande åren. Å andra sidan hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag på 2 113,8 miljoner euro.

3.3.15. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga åtagande- och betalningsbudget för 2021 för Horisont 2020-projekt var 100 % respektive 83 %.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.3.16. När det gäller betalningar inom Horisont 2020 ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. Baserat på de resultat av efterhandsrevisioner som var tillgängliga i slutet av 2021 rapporterade det gemensamma företaget en representativ

Det gemensamma företaget för ren luftfart

felprocent på 1,8 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,0 % för Horisont 2020-projekt (regleringar och slutbetalningar)⁵⁸.

3.3.17. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2021 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna, för att bekräfta felprocentsatserna från efterhandsrevisionerna⁵⁹. I ett fall konstaterade och kvantifierade vi ett systemfel som rörde felaktig beräkning av timpriser för personalkostnader.

3.3.18. Under 2021 bestyrktes viktiga dokument (till exempel förklaringar om avsaknad av intressekonflikter från medlemmar i utvärderingskommittéer, utvärderingsrapporter från upphandlingar, utvärderingsrapporter från rekryteringar, beslut om urvalskommittéer vid rekrytering, tilldelningsbeslut vid upphandlingar och anställningsavtal) genom att man kopierade och klistrade in en bild av den ansvariga utanordnarens underskrift i dokumentet i Wordformat och därefter konverterade filen till pdf-format. Denna praxis kan medföra rättsliga risker, eftersom en sökande som avisats kan ifrågasätta korrektheten i de undertecknade utvärderingsdokumenten.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.3.19. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

⁵⁸ Avsnitt 4.3 i [det gemensamma företaget för ren luftfarts konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2021](#).

⁵⁹ När det gäller granskade stödbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>Det gemensamma företaget ökade sin användning av tillfällig arbetskraft betydligt. Genom denna praxis skapas i praktiken ett antal fasta tjänster utöver dem som anges i tjänsteförteckningarna. Detta tyder på att det gemensamma företagens ordinarie personalstyrka inte är tillräcklig för att genomföra det gemensamma företagens forsknings- och innovationsagenda och tillhörande arbetsplaner. Situationen innebär också betydande risker för det gemensamma företaget, såsom svårigheter att behålla nyckelkompetenser, otydliga kanaler för ansvarsutkrävande och lägre personaleffektivitet, vilket skulle kunna inverka negativt på hur det gemensamma företaget presterar i stort.</p>	Har inte genomförts

Det gemensamma företagets svar

3.3.11 Vi är öppna för och villiga att hitta en lösning på problemet i samarbete med kommissionens avdelningar. De gemensamma företagen har tillsammans bett kommissionen om klargöranden och råd beträffande revisionsrättens iakttagelse.

3.3.12 Såsom nämndes i punkt 3.3.11 går det gemensamma företaget med på att lösa problemet i samarbete med kommissionens avdelningar. Vi har dock inte mandat att instämma i att det råder en motsägelse mellan den beräkningsmetod som tillhandahålls av kommissionens avdelningar, och som grundas på tillämpliga bestämmelser i tjänsteföreskrifterna för att fastställa EU-organens andel av pensionsavgifterna för deras personal, och de bestämmelser i den gemensamma grundläggande rättsakten som nämns.

3.3.18 Iakttagelsen gäller bara en begränsad del av det gemensamma företagets löpande verksamhet, eftersom alla uppgifter som rör bidragsförvaltning och expertförvaltning behandlas i de digitala bidragsförvaltningssystemen. Iakttagelsen hörsammades 2022. Det gemensamma företaget har infört den certifierade elektroniska underskriften EU Sign (som i rättsligt hänseende är likvärdig med en handskriven underskrift).

3.3.19 Situationen har inte förändrats från föregående år. Det gemensamma företaget har under de senaste åren varit tvunget att ständigt öka användningen av tillfällig personal på grund av de begränsningar som den strikta tjänsteförteckningen innebär, i takt med att uppgifterna och arbetsbördan har blivit alltmer omfattande. Det gemensamma företaget har just nu en hög arbetsbelastning, med två program – Clean Sky 2 och det nya programmet för ren luftfart – som löper parallellt. Det gemensamma företaget har inlett en öppen anbudsinfordran för att lägga ut externa konsulttjänster på entreprenad och på så sätt få operativt stöd (förvaltning av program och finanser, revisionsförvaltning samt juridiska tjänster). Ett sådant stöd förväntas leda till stabilare arbetsresurser. En mer optimal lösning skulle vara att ge det gemensamma företaget mer flexibilitet när det gäller antalet tjänster för kontraktsanställda i tjänsteförteckningen.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Inledning

3.4.1. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel, med säte i Bryssel, bildades i december 2007⁶⁰ inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod (IMI 1). I maj 2014 förlängde rådet det gemensamma företagets livstid inom ramen för programmet Horisont 2020 till och med den 31 december 2024⁶¹ (IMI 2). I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten⁶². Därigenom bildades det [gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa](#) som ska ersätta IMI 2 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031.

3.4.2. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa är ett offentlig-privat partnerskap inom hälsorelaterad forskning och innovation. Målet är att bidra till att skapa ett EU-omfattande ekosystem för forskning och innovation på hälsoområdet som gör det lättare att omsätta vetenskaplig kunskap i konkreta innovationer. Innovationerna ska omfatta förebyggande, diagnos, behandling och hantering av sjukdomar. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, Cocir Advancing Healthcare, den europeiska läkemedelsbranschorganisationen EFPIA, där även Vaccines Europe ingår, EuropaBio och MedTech Europe.

⁶⁰ Rådets förordning (EG) nr 73/2008 av den 20 december 2007 om bildande av det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel.

⁶¹ Rådets förordning (EU) nr 557/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel 2.

⁶² Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

3.4.3. *Tabell 3.4.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.4.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	207,1	233,8
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	9,1	260,5
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	210,4	241,6
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	11,0	276,5
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	50	53

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.4.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företags system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företags ledning.

3.4.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan **162** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.4.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper, som består av årsredovisningen⁶³ och rapporterna om budgetgenomförandet⁶⁴ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.4.7. Vi anser att det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁶³ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁶⁴ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.4.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företags arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.4.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter⁶⁵. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det gemensamma företags budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras

⁶⁵ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

hade det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa (och dess föregångare IMI 2) ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.4.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företags intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader⁶⁶. För det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa är denna procentandel 2,5 % eller cirka 19 693 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna⁶⁷ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i den gemensamma grundläggande rättsakten⁶⁸ anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna, vilket innebär att det gemensamma företags arbetsgivaravgifter skulle uppgå till cirka 393 856 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

⁶⁶ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företags hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

⁶⁷ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

⁶⁸ Artikel 13 i bilaga 1 till rådets förordning (EU) nr 557/2014, och artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförande av sjunde ramprogrammet

3.4.13. *Tabell 3.4.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för sjunde ramprogrammet vid utgången av 2021.

Tabell 3.4.2 – Medlemmarnas bidrag för sjunde ramprogrammet (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företagens verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 000,0	Ej tillämpligt	1 000,0	938,4	0,0	0,0	Ej tillämpligt	938,4
Privata medlemmar	1 000,0	Ej tillämpligt	1 000,0	21,9	766,7	38,0	Ej tillämpligt	826,6
Totalt	2 000,0	Ej tillämpligt	2 000,0	960,3	766,7	38,0	Ej tillämpligt	1 765,0

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.4.14. När det gäller det gemensamma företagets operativa skyldigheter hade företaget i slutet av 2021 gjort fulla åtaganden för 966 miljoner euro av det maximala EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser inom sjunde ramprogrammet. Av detta återstår cirka 84,3 miljoner euro (eller 8,7 %) att betala ut under de kommande åren. Privata medlemmar tillhandahöll naturabidrag på samma nivå. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga betalningsbudget för 2021 för sjunde ramprogrammets projekt var 80 %. Det gemensamma företaget hade nästan inga åtagandebemyndiganden för drift för 2021 eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2014.

Genomförande av Horisont 2020

3.4.15. *Tabell 3.4.3* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för Horisont 2020-programmet vid utgången av 2021.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Tabell 3.4.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företagens verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 638,0	Ej tillämpligt	1 638,0	838,0	0,0	0,0	Ej tillämpligt	838,0
EFPIA och associerade partner	1 638,0	Ej tillämpligt	1 638,0	31,9	606,3	251,0	Ej tillämpligt	889,2
Totalt	3 276,0	Ej tillämpligt	3 276,0	869,9	606,3	251,0	Ej tillämpligt	1 727,2

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.4.16. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter. I slutet av 2021 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 1 452,1 miljoner euro eller 91 % av det maximala EU-bidraget på 1 595,4 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020. Denna situation berodde främst på att 2019 års ansökningsomgång inte kunde täcka in alla planerade ämnen och att EU-budgeten hade minskats i motsvarande grad genom styrelsens beslut. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 616,8 miljoner euro (eller 42,5 %) att betala ut under de kommande åren. Å andra sidan hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag på 1 520,7 miljoner euro.

3.4.17. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga betalningsbudget för 2021 för Horisont 2020-projekt var 97 %. Det gemensamma företaget hade nästan inga åtagandebemyndiganden för drift för 2021 eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.4.18. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför det gemensamma företaget efterhandsrevisioner, men när det gäller betalningar inom Horisont 2020 ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. Baserat på de resultat av efterhandsrevisioner som var tillgängliga i slutet av 2021 rapporterade det gemensamma företaget en representativ felprocent på 1,9 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,8 % för sina projekt inom sjunde

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

ramprogrammet⁶⁹. För Horisont 2020-projekt (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det en representativ felprocent på 0,97 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,6 %⁷⁰.

3.4.19. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2021 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna, för att bekräfta felprocentsatserna från efterhandsrevisionerna⁷¹. I ett fall konstaterade och kvantifierade vi ett systemfel som rörde personalkostnader beräknade utifrån felaktiga timpriser som inte var baserade på ett avslutat budgetår, och i ett annat fall fann vi ett fel som berodde på att det saknades styrkande underlag för redovisade kostnader för utrustning och resor.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.4.20. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *[bilagan](#)*.

⁶⁹ Avsnitt 2.7.2 i *det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2021*.

⁷⁰ Avsnitt 2.7.2 i *det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2021*.

⁷¹ När det gäller granskade stödbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>Det gemensamma företags administrativa budget förvaltas som en separat budget (vilket innebär att budgetbeloppet för åtaganden skiljer sig från budgetbeloppet för betalningar) och reaktivering av tidigare års utnyttjade betalningsbemyndiganden ska endast ske i den mån årets betalningsbemyndiganden är otillräckliga för att täcka de kontraktsenliga skyldigheterna för året. Det gemensamma företags praxis att reaktivera utnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år motsvarande omfattningen av öppna administrativa åtaganden leder till en ackumulering av utnyttjade betalningsbemyndiganden. I kombination med covid-19-pandemins effekter på planerade kostnader för it, kommunikation, möten, evenemang och andra tjänster, ledde denna praxis till en låg genomförandegrad för det gemensamma företags administrativa budget (avdelning 2 infrastrukturutgifter, motsvarande cirka 3 % av det gemensamma företags totala tillgängliga betalningsbudget), som låg på 51 % i slutet av 2020.</p>	Har genomförts

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Det gemensamma företagets svar

3.4.11 Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa har åtagit sig och är angeläget om att lösa denna situation i nära samarbete med kommissionens avdelningar.

Vi kommer att följa kommissionens riktlinjer (senaste versionen av den 20 juni 2022) och betalningen kommer att genomföras så snart vi har mottagit debetnotan.

3.4.12. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa följer den vägledning från kommissionen som utarbetats av GD Budget med avseende på betalningen av arbetsgivaravgifter till pensionssystemet.

3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Inledning

3.5.1. Det gemensamma företaget för genomförandet av det gemensamma teknikinitiativet för bränsleceller och vätgas (FCH), med säte i Bryssel, bildades i maj 2008 inom sjunde ramprogrammet för forskning för perioden fram till den 31 december 2017⁷² (FCH 1). I maj 2014 antog rådet en ny inrättandeförordning och förlängde det gemensamma företagets livstid inom ramen för programmet Horisont 2020 till och med den 31 december 2024⁷³ (FCH 2). I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten. Därigenom bildades det [gemensamma företaget för förnybar vätgas](#) som ska ersätta FCH 2 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁷⁴.

3.5.2. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas är ett offentlig–privat partnerskap för forskning och innovation inom vätgas- och bränslecellsteknik. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, industrigruppen (Hydrogen Europe) och forskningsgruppen (Hydrogen Europe Research).

⁷² Rådets förordning (EG) nr 521/2008 av den 30 maj 2008 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas.

⁷³ Rådets förordning (EU) nr 559/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas 2.

⁷⁴ Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

3.5.3. *Tabell 3.5.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.5.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	50,0	85,4
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	5,3	86,3
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	56,2	103,8
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	15,8	104,2
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	27	29

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.5.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företags system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företags ledning.

3.5.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan **162** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.5.6. Vi har granskat

- a) räkenskaperna för det gemensamma företaget för förnybar vätgas, som består av årsredovisningen⁷⁵ och rapporterna om budgetgenomförandet⁷⁶ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.5.7. Vi anser att räkenskaperna för det gemensamma företaget för förnybar vätgas för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁷⁵ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁷⁶ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.5.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företags arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.5.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter⁷⁷. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det gemensamma företags budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras

⁷⁷ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

hade det gemensamma företaget för förnybar vätgas (och dess föregångare FCH 2) ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.5.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företagens intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader⁷⁸. För det gemensamma företaget för förnybar vätgas är denna procentandel 2,9 % eller cirka 12 971 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna⁷⁹ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i den gemensamma grundläggande rättsakten⁸⁰ anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna, vilket innebär att det gemensamma företagens arbetsgivaravgifter skulle uppgå till cirka 223 642 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförande av sjunde ramprogrammets budget

3.5.13. *Tabell 3.5.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för sjunde ramprogrammet vid utgången av 2021.

⁷⁸ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företagens hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

⁷⁹ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

⁸⁰ Artikel 15 i bilaga 1 till rådets förordning (EU) nr 559/2014, och artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Tabell 3.5.2 – Medlemmarnas bidrag för sjunde ramprogrammet (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företags verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	470,0	Ej tillämpligt	470,0	407,4	19,1	0,0	Ej tillämpligt	426,5
Privata medlemmar	470,0	Ej tillämpligt	470,0	17,9	443,9	4,2	Ej tillämpligt	466,0
Totalt	940,0	Ej tillämpligt	940,0	425,3	463,0	4,2	Ej tillämpligt	892,5

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.5.14. I slutet av 2021 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 425,5 miljoner euro eller 95 % av det maximala EU-bidraget på 450 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom sjunde ramprogrammet. Av detta återstår cirka 3,0 miljoner euro (eller 0,7 %) att betala ut under de kommande åren. Privata partner tillhandahöll naturabidrag på samma nivå. Genomförandegraden för det gemensamma företags tillgängliga betalningsbudget för 2021 för sjunde ramprogrammets projekt var 97,8 %. Det gemensamma företaget hade nästan inga åtagandebemyndiganden för drift för 2021 eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2014.

Genomförande av budgeten för Horisont 2020

3.5.15. *Tabell 3.5.3* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för Horisont 2020-programmet vid utgången av 2021.

Tabell 3.5.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företags verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	665,0	0,0	665,0	545,5	0,0	0,0	0,0	545,5
Privata medlemmar	95,0	285,0	380,0	11,4	38,6	51,3	1 039,0	1 140,3
Totalt	760,0	285,0	1 045,0	556,9	38,6	51,3	1 039,0	1 685,8

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.5.16. Den låga nivån av validerade naturabidrag till operativ verksamhet från privata medlemmar på 38,6 miljoner euro beror på att det gemensamma företaget styrker bidragen i ett senare skede av Horisont 2020-programmet, när slutbetalning för projekten görs och intyg om redovisningen ska lämnas.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

3.5.17. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter. I slutet av 2021 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för 646 miljoner euro av det maximala EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom Horisont 2020. Av detta återstår cirka 112,6 miljoner euro (eller 17,8 %) att betala ut under de kommande åren. Å andra sidan hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag på 158,3 miljoner euro.

3.5.18. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga åtagande- och betalningsbudget för 2021 för Horisont 2020-projekt var 98 % respektive 87,8 %.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.5.19. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför det gemensamma företaget efterhandsrevisioner hos stödmottagarna, men när det gäller betalningar inom Horisont 2020 ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. Baserat på de resultat av efterhandsrevisioner som var tillgängliga i slutet av 2021 rapporterade det gemensamma företaget en representativ felprocent på 2,0 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,0 % för sina projekt inom sjunde ramprogrammet⁸¹. För Horisont 2020-projekt (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det en representativ felprocent på 2,16 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,3 %⁸².

3.5.20. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2021 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna, för att bekräfta felprocentsatserna från efterhandsrevisionerna⁸³. I ett fall konstaterade och kvantifierade vi ett fel som berodde på att personalkostnader hade redovisats för högt, på grund av ett skrivfel,

⁸¹ Avsnitt 4.3 i [det gemensamma företaget för förnybar vätgas årliga verksamhetsrapport för 2021](#).

⁸² Avsnitt 4.3 i [det gemensamma företaget för förnybar vätgas årliga verksamhetsrapport för 2021](#).

⁸³ När det gäller granskade stödbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

och i ett annat fall en icke kvantifierbar systemrelaterad kontrollbrist som innebar att stödmottagaren saknade ett valideringsförfarande för arbetade timmar i projektet.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.5.21. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>Det gemensamma företagens administrativa budget förvaltas som en separat budget (vilket innebär att budgetbeloppet för åtaganden skiljer sig från budgetbeloppet för betalningar) och reaktivering av tidigare års outnyttjade betalningsbemyndiganden ska endast ske i den mån årets betalningsbemyndiganden är otillräckliga för att täcka de kontraktsenliga skyldigheterna för året. Det gemensamma företagens praxis att reaktivera outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år motsvarande omfattningen av öppna administrativa åtaganden leder till en ackumulering av outnyttjade betalningsbemyndiganden. I kombination med covid-19-pandemins effekter på planerade kostnader för it, kommunikation, tjänsteresor, möten, evenemang och andra tjänster, ledde denna praxis till en låg genomförandegrad för det gemensamma företagens administrativa budget (avdelning 2 infrastrukturutgifter och utgifter för kommunikation, motsvarande cirka 3 % av det gemensamma företagens totala tillgängliga betalningsbudget), som låg på 56 % i slutet av 2020.</p>	Har genomförts

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>I april 2020 inledde det gemensamma företaget ett öppet upphandlingsförfarande för ett ramavtal som gällde genomförandet av den tredje fasen av projektet för att utveckla ett system för certifiering av vätgas för efterlevnaden av det reviderade direktivet om förnybar energi⁸⁴. Trots att det konsortium som redan hade genomfört de två första faserna av projektet hade en kunskapsfördel, använde det gemensamma företaget det öppna upphandlingsförfarandet för att genomföra projektets tredje fas. Till följd av detta var ett konsortium med samma samordnare som redan hade genomfört de föregående två faserna ensam anbudsgivare och lämnade ett ekonomiskt anbud som låg nära det högsta uppskattade kontraktswärde som fastställts i förfrågningsunderlaget.</p> <p>Eftersom man använde ett öppet upphandlingsförfarande i en situation med en kunskapsfördel kunde målet om bästa förhållandet mellan pris och kvalitet inte påvisas fullt ut. För att öka konkurrensen och för att bättre kunna uppskatta marknadspriset uppmanas det gemensamma företaget att göra förberedande marknadsprisanalyser och samråda med andra företag på vätgasmarknaden.</p>	Ej tillämpligt

⁸⁴ Direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning).

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>Det gemensamma företaget anlidade tillfälliga arbetstagare för "tjänsterelaterad kunskapshantering" under en period på cirka 2,5 år. Enligt kommissionens ramavtal för tillfälliga tjänster ska anlitandet av tillfälliga arbetstagare emellertid begränsas till kontorsarbete av engångskaraktär eller tillfällig art, till följd av en exceptionell ökning av arbetsbördan och/eller utförandet av en engångsverksamhet, eller till att tillsätta en ledig tjänst i avvaktan på rekryteringen av en fast anställd. Det gemensamma företagens praxis strider mot denna princip och skapar i själva verket en fast tjänst utöver dem som anges i tjänsteförteckningarna.</p>	Har genomförts

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Det gemensamma företagets svar

3.5.11. De gemensamma företagen har tillsammans bett kommissionen om klargöranden och råd beträffande revisionsrättens iakttagelse. Vi är öppna för och villiga att hitta en lösning på problemet utifrån de råd som vi fått från kommissionens avdelningar.

3.5.12 Det gemensamma företaget för förnybar vätgas kommer att följa instruktionerna från kommissionens avdelningar vad gäller betalningen av arbetsgivaravgiften till pensionssystemet. Det bör dock noteras att de gemensamma företagen redan har fastställt sin fleråriga budget på grundval av de totala intäkterna för administrativa utgifter i enlighet med den gemensamma grundläggande rättsakten. Eftersom dessa intäkter har fastställts till en högsta, icke överskridbar nivå i den gemensamma grundläggande rättsakten, kan det slutliga beslutet om det belopp som ska avsättas för avgifter till pensionssystemet få mycket betydande konsekvenser för det gemensamma företagets förmåga att genomföra sin planerade verksamhet och de därmed sammanhängande utgifterna.

3.6. Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Inledning

3.6.1. Det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel), med säte i Bryssel, bildades i maj 2014 inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024⁸⁵. Ecsel ersatte och efterträdde de gemensamma företagen Eniac och Artemis som avslutades den 26 juni 2014. I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten. Därigenom bildades det [gemensamma företaget för viktig digital teknik](#) som ska ersätta Ecsel inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁸⁶.

3.6.2. Det gemensamma företaget för viktig digital teknik är ett offentlig-privat partnerskap som förvaltar ett forsknings- och innovationsprogram med syftet att stärka EU:s strategiska oberoende inom sektorn för elektroniska komponenter och system. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, de [deltagande staterna](#) och tre branschorganisationer, European Association on Smart System Integration (EPoSS), Association for European Nano Electronics Activities (Aeneas) och Inside Industry Association (Inside), som företräder intressenter inom mikro- och nanoelektronik, smarta integrerade system och inbyggda eller cyberfysiska system.

⁸⁵ Rådets förordning (EU) nr 561/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget Ecsel.

⁸⁶ Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

3.6.3. *Tabell 3.6.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.6.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	155,8	137,4
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	212,4	209,0
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	199,3	215,8
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	214,0	218,3
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	29	29

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.6.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företags system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företags ledning.

3.6.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan **162** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.6.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för viktig digital tekniks räkenskaper, som består av årsredovisningen⁸⁷ och rapporterna om budgetgenomförandet⁸⁸ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.6.7. Vi anser att det gemensamma företaget för viktig digital tekniks räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁸⁷ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁸⁸ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.6.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företags arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.6.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter⁸⁹. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det gemensamma företags budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras

⁸⁹ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

hade det gemensamma företaget för viktig digital teknik (och dess föregångare Ecsel) ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.6.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företagens intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter. Även intäkter från andra parter än EU för driftskostnader⁹⁰, liksom kontantbidrag från deltagande stater som inte kanaliseras genom EU:s budget, anses vara intäkter som inte kommer från EU. För det gemensamma företaget för viktig digital teknik är denna procentandel 50,1 % eller cirka 243 904 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna⁹¹ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i den gemensamma grundläggande rättsakten⁹² anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna, vilket innebär att det gemensamma företagens arbetsgivaravgifter skulle uppgå till cirka 243 417 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

⁹⁰ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företagens hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

⁹¹ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

⁹² Artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförande av sjunde ramprogrammets budget

3.6.13. Det gemensamma företaget efterträdde de gemensamma företagen Eniac och Artemis den 26 juni 2014 och tog över genomförandet av deras verksamheter inom sjunde ramprogrammet.

3.6.14. Vid utgången av 2021 gjorde det gemensamma företaget ett ekonomiskt avslut av alla pågående sjunde ramprogramprojekt. På grundval av de totala kostnaderna för undertecknade verksamheter inom sjunde ramprogrammet och de faktiska betalningar som gjorts av det gemensamma företaget (och dess föregångare Eniac, Artemis och Ecsel) för medfinansiering av dessa verksamheter, beräknas medlemmarnas slutliga bidrag enligt följande: EU: 564,3 miljoner euro, deltagande stater: 812,5 miljoner euro och privata medlemmars naturabidrag: 2 202,4 miljoner euro.

Genomförande av budgeten för Horisont 2020

3.6.15. *Tabell 3.6.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för Horisont 2020-programmet vid utgången av 2021.

Tabell 3.6.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företagets verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät , innehåll och teknik)	1 185,0	Ej tillämpligt	1 185,0	1 058,1	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 058,1
Privata medlemmar	1 657,5	Ej tillämpligt	1 657,5	22,2	300,6	968,2	Ej tillämpligt	1 291,0
Deltagande stater (2)	1 170,0	Ej tillämpligt	1 170,0	450,2	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	450,2
Totalt	4 012,5	Ej tillämpligt	4 012,5	1 530,5	300,6	968,2	Ej tillämpligt	2 799,3

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

(2) Deltagande stater betalar sina bidrag direkt till stödmottagarna.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

3.6.16. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter. I slutet av 2021 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för 1 170 miljoner euro av det maximala EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020. Av detta återstår cirka 190,3 miljoner euro (eller 16,6 %) att betala ut under de kommande åren.

3.6.17. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga betalningsbudget för 2021 för Horisont 2020-projekt var 85 %. Det gemensamma företaget hade nästan inga åtagandebemyndiganden för drift för 2021 eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020.

3.6.18. Vid utgången av 2021 uppskattades de privata medlemmarnas potentiella slutliga naturabidrag till operativ verksamhet inom Horisont 2020 till 1 594,2 miljoner euro. Det bör noteras att det gemensamma företaget kan beräkna och validera det faktiska beloppet för de privata medlemmarnas naturabidrag först när alla betalningar har gjorts både av det gemensamma företaget och de deltagande staterna och alla intyg för avslutat projekt med tillhörande information har mottagits. Mot denna bakgrund, och med beaktande av att endast ett begränsat antal Horisont 2020-projekt hade slutförts vid utgången av 2021, uppgick de validerade naturabidragen från industrin till 300,6 miljoner euro. Vid utgången av 2021 uppgick de ackumulerade uppskattade (ännu inte validerade) naturabidragen från privata medlemmar till 968,2 miljoner euro på grundval av en tidsproportionell metod som antagits av det gemensamma företagets styrelse.

3.6.19. I slutet av 2021 hade de deltagande staterna ingått avtalsmässiga åtaganden på totalt 1 106,2 miljoner euro⁹³ och redovisat finansiella bidrag på totalt 450,2 miljoner euro som de betalat ut direkt till de nationella stödmottagarna i de Horisont 2020-projekt som de stödde. Skillnaden mellan summan av de deltagande staternas finansiella bidrag och EU:s finansiella bidrag på 1 058,1 miljoner euro i slutet av 2021 beror på det faktum att de flesta deltagarstater redovisar och rapporterar sina kostnader till det gemensamma företaget först när de Horisont 2020-projekt som de stöder har avslutats.

⁹³ Detta belopp är en uppskattning baserad på finansieringsbesluten avseende ansökningsomgångarna 2014–2020 från det gemensamma företagets offentliga deltagares råd.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.6.20. De administrativa överenskommelser som de gemensamma företagen Artemis och Eniac ingått med de nationella finansieringsmyndigheterna fortsatte att gälla efter deras sammanslagning till det gemensamma företaget Ecsel. Enligt överenskommelserna byggde Artemis och Eniacs strategier för efterhandsrevision i hög grad på att de nationella finansieringsmyndigheterna granskade projektens ersättningsanspråk⁹⁴. De stora variationerna i fråga om de metoder och förfaranden som de nationella finansieringsmyndigheterna använde medförde att det gemensamma företaget Ecsel inte kunde beräkna en gemensam tillförlitlig viktad felprocentsats eller en procentsats för kvarstående fel för betalningar inom sjunde ramprogrammet. Eftersom det gemensamma företagets totala betalningar under 2021 för att avsluta återstående projekt inom sjunde ramprogrammet endast uppgick till 0,6 miljoner euro, eller 0,4 % av de totala driftsbetalningarna, utgjorde de inte någon risk för väsentliga fel under 2021.

3.6.21. När det gäller betalningar inom Horisont 2020 utför den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. Baserat på deras revisionsresultat i slutet av 2021 rapporterade det gemensamma företaget en representativ felprocent för Horisont 2020 på 2,2 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,2 %⁹⁵.

3.6.22. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2021 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna, för att bekräfta felprocentsatserna från efterhandsrevisionerna⁹⁶. I två fall konstaterade och kvantifierade vi fel som berodde på att personalkostnader hade redovisats för högt.

⁹⁴ Enligt de strategier för efterhandsrevision som de gemensamma företagen Artemis och Eniac hade antagit ska det gemensamma företaget minst en gång om året bedöma om den information som medlemsstaterna lämnar ger tillräcklig säkerhet om de verkställda transaktionernas laglighet och korrekthet.

⁹⁵ Avsnitt 8.2.3 i [det gemensamma företaget för viktig digital tekniks årliga verksamhetsrapport för 2021](#).

⁹⁶ När det gäller granskade stödbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Det nya centraliserade systemet för förvaltning av de deltagande staternas finansiella bidrag

3.6.23. På grundval av ramförordningen om Horisont Europa och den gemensamma grundläggande rättsakten är det gemensamma företaget skyldigt att införa en ny centraliserad förvaltningsprocess, systemet för central förvaltning av finansiella bidrag (CMFC), för att förvalta de deltagande staternas finansiella bidrag.

3.6.24. Inom ramen för det planerade CMFC-systemet kan varje deltagande stat välja att betala sina respektive finansiella bidrag till det gemensamma företaget på projektnivå för stödmottagare som är etablerade i den staten. I denna process har varje deltagande stat också vetorätt i alla frågor som rör användningen av de egna nationella finansiella bidrag som betalats till det gemensamma företaget för sökande som är etablerade i den staten, i enlighet med EU:s finansiella regler och konkurrensregler. Detta gör det möjligt för en deltagande stat att, på grundval av nationella strategiska prioriteringar, besluta huruvida de ska stödja en nationell stödmottagare i ett utvalt och godkänt forsknings- och innovationsprojekt eller inte.

3.6.25. Men det innebär också att det gemensamma företaget måste verkställa medfinansieringsbetalningarna för alla deltagande stater som har valt att låta det gemensamma företaget hantera deras finansiella bidrag, och företaget måste således förvalta och övervaka två alternativa processer för tillhörande administrativa överenskommelser med deltagande stater. Varje deltagande stats nationella finansieringsmyndighet måste underteckna en administrativ överenskommelse med det gemensamma företaget om att de antingen låter det gemensamma företaget hantera betalningen av de nationella bidragen eller samordnar avtalen om nationella överföringar av medel för betalning till stödmottagarna liksom rapporteringen om bidragen.

3.6.26. Vi noterar att det gemensamma företagets ytterligare resursbehov för införandet av det planerade CMFC-systemet varken bedömdes av kommissionen eller ingick i det gemensamma företagets ursprungliga uppskattningar av personalresurser för genomförandet av Horisont Europa-programmet. Denna brist på planering i samband med införandet av CMFC-systemet i kombination med personalsituationen och avsaknaden av it-verktyg och stöd kan inverka negativt på genomförandet av det gemensamma företagets program och resultaten av övriga medlemmars bidrag. Om den centrala förvaltningen av finansiella bidrag måste skötas manuellt kommer det att krävas stora personalresurser.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Iakttagelse om övriga frågor

Det gemensamma företagets personalsituation

3.6.27. I och med kommissionens förslag om ändring av den gemensamma grundrättsakten⁹⁷ kommer det gemensamma företaget för viktig digital teknik att omvandlas till det framtida gemensamma företaget för halvledare, med ett nytt ansvarsområde kopplat till genomförandet av initiativet chip för Europa inom den nya fleråriga budgetramen för 2021–2027. I detta sammanhang kommer det gemensamma företaget att stödja innovativ utveckling av nästa generations halvledarteknik som bör stärka EU:s kapacitet att tillverka chip. Enligt detta förslag kommer det gemensamma företaget att genomföra projekt på cirka 10,9 miljarder euro inom den nya fleråriga budgetramen för 2021–2027 och bör anställa ytterligare 19 personer för att uppnå den planerade personalstyrkan på 50 ordinarie anställda senast 2025. Det gemensamma företaget hade endast 29 anställda (13 tillfälligt anställda och 16 kontraktsanställda) i slutet av 2021 och kan få stora personalproblem i samband med hanteringen av dessa nya rekryteringar, utöver de nya administrativa och operativa processer som ännu inte har inrättats.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.6.28. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

⁹⁷ Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare, COM(2022) 47 final, 8.2.2022.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>Varken det gemensamma företagets preliminära årsredovisning för 2020 eller dess rapport om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen för 2020 innehåller uppskattningar av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> — De deltagande staternas finansiella bidrag till sjunde ramprogramprojekten inom Artemis och Eniac. — Naturabidragen från forsknings- och utvecklingsorganisationer som deltar i Artemis och Eniacs projekt inom sjunde ramprogrammet. 	Har genomförts

Det gemensamma företagets svar

3.6.11. och **3.6.12** Det gemensamma företaget för viktig digital teknik är villigt att lösa problemet och samarbeta med de berörda avdelningarna vid kommissionen för att säkerställa att alla relevanta förordningar efterlevs. Som svar på en gemensam begäran från samtliga gemensamma företag utfärdade kommissionen i juni 2022 en vägledning för beräkning av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till EU:s pensionssystem. Vi håller för närvarande på att granska kommissionens förslag och beräkning i enlighet med den vägledning som den utfärdat, och diskussioner om de deltagande staternas bidrag pågår med det gemensamma företagets medlemmar, eftersom dessa bidrag betalas direkt till stödmottagarna och inte till det gemensamma företaget. Dessa bidrag hänför sig därmed inte till de administrativa kostnaderna. Styrelsen bör underrättas i god tid.

3.6.26 Vi saknar de ytterligare personalresurser som skulle krävas för att förvalta det centrala systemet för ekonomisk förvaltning (CFM-systemet, den nya komplexa uppgiften) och i den årliga riskbedömningen har vi konsekvent flaggat för den risk som dessa otillräckliga resurser innebär.

Vi vill poängtera att det gemensamma företaget begärde en resursförstärkning. Vi håller för närvarande på att införa interna förfaranden för att säkerställa att CFM-systemet fungerar korrekt och vi gör även uppskattningar avseende tilldelningen av de resurser som kommer att krävas. Införandet av CFM-systemet kan påbörjas tidigast inom ramen för 2023 års projekt.

3.6.27 Vi inser svårigheten i att anställa ytterligare 19 personer fram till 2025 samtidigt som de nya administrativa och operativa processerna måste inrättas. Det är viktigt att klargöra tidsaspekten för detta, som hänger samman med förseningen av förfarandet för och antagandet av förordningen om halvledare. Detta väntas bli klart under andra halvåret 2023. Med tanke på att vi måste anpassa oss efter dessa tidsramar kommer de första rekryteringarna att ske först i slutet av 2023.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Inledning

3.7.1. Det gemensamma företaget för biobaserade industrier (BBI), med säte i Bryssel, bildades i maj 2014 inom ramen för Horisont 2020-programmet för en period fram till den 31 december 2024⁹⁸. I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten. Därigenom bildades det [gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa](#) som ska ersätta BBI inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁹⁹.

3.7.2. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa är ett offentlig-privat partnerskap inom sektorn för biobaserade industrier. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och näringslivspartner som företräds av Bio-based Industries Consortium (BIC).

3.7.3. [Tabell 3.7.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.7.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	127,1	191,2
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	4,6	72,2
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	174,8	196,6
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	5,3	111,7
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	22	23

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

⁹⁸ Rådets förordning (EU) nr 560/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för biobaserade industrier.

⁹⁹ Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.7.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företagens system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företagens ledning.

3.7.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisornas ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan [162](#) utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisornas rapport

Uttalande

3.7.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper, som består av årsredovisningen¹⁰⁰ och rapporterna om budgetgenomförandet¹⁰¹ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

¹⁰⁰ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

¹⁰¹ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.7.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.7.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företagens arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.7.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter¹⁰². Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det gemensamma företagets budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras hade det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa (och dess föregångare BBI) ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.7.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företagets intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader¹⁰³. För det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa är denna procentandel 2,3 % eller cirka 8 085 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna¹⁰⁴ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i den gemensamma grundläggande rättsakten¹⁰⁵ anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna, vilket innebär att det

¹⁰² Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

¹⁰³ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företagets hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

¹⁰⁴ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

¹⁰⁵ Artikel 12 i bilaga 1 till rådets förordning (EU) nr 560/2014, och artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

gemensamma företagens arbetsgivaravgifter skulle uppgå till cirka 175 756 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförande av budgeten för Horisont 2020

3.7.13. *Tabell 3.7.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för Horisont 2020-programmet vid utgången av 2021.

Tabell 3.7.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företagets verksamhet (1)	Kompletterande verksamhet (2)	Minskningar	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	975,0	Ej tillämpligt	-140,0	835,0	728,2	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	728,2
Privata medlemmar (naturabidrag och kontantbidrag till administrativa)	462,1	2 225,4	Ej tillämpligt	2 687,5	14,6	52,2	79,9	1 646,5	1 793,2
Privata medlemmar (kontantbidrag till driftskostnader)	182,5	Ej tillämpligt	-140,0	42,5	3,3	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	3,3
Totalt	1 619,6	2 225,4	-280,0	3 565,0	746,0	52,2	79,9	1 646,5	2 524,6

(1) Mål för naturabidrag och bidrag till administrativa kostnader som överenskommit i det gemensamma företagens årliga arbetsplaner.

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning. Minimimålet på 1 755 miljoner euro höjdes till 2 225,4 miljoner euro för privata medlemmar för att uppnå bidragsskyldigheten på totalt minst 2 730 miljoner euro.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.7.14. När det gäller det gemensamma företagens operativa skyldigheter hade företaget i slutet av 2021 gjort nästan fulla åtaganden för 815,8 miljoner euro av det maximala EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020. Av detta återstår cirka 159,6 miljoner euro (eller 19,6 %) att betala ut under de kommande åren. Å andra sidan hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag och finansiella bidrag på 266,5 miljoner euro eller 56 % av det vägledande målet på 475,3 miljoner euro som anges i företagens antagna årliga arbetsprogram. Eftersom alla ansökningsomgångar inom Horisont 2020 hade avslutats i slutet av 2020 kommer det gemensamma företaget inte att ha uppnått det vägledande målet för sina privata medlemmar vid programperiodens slut.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

3.7.15. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga betalningsbudget för 2021 för Horisont 2020-projekt var 71 %. Detta förklaras främst av att Horisont 2020-projekt på senare tid har ställts in eller förlängts på grund av covid-19-pandemin samt av att ett stort Horisont 2020-projekt fick avslutas oväntat efter det att den största stödmottagaren gick i konkurs 2021. Det gemensamma företaget hade inga åtagandebemyndiganden för drift för 2021 eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020.

3.7.16. I slutet av 2021 rapporterade industrimedlemmarna totala naturabidrag till kompletterande verksamhet på 1 646,5 miljoner euro eller 74 % av målet på 2 225,4 miljoner euro. För 715,6 miljoner euro eller 43 % av det rapporterade beloppet hade dock bestyrkandeprocessen inte slutförts. För att säkerställa att målet uppnås vid programmets slut godkände det gemensamma företagets styrelse i februari 2022 ytterligare 658 miljoner euro i industrimedlemmars investeringar i verksamheter 2022 som är nära kopplade till det gemensamma företagets strategiska mål. Detta åtagande från privata medlemmar kan minska risken för att det gemensamma företaget inte uppnår målet för naturabidrag för kompletterande verksamhet i slutet av Horisont 2020-programmet.

lakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.7.17. När det gäller betalningar inom Horisont 2020 ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionen. Baserat på de resultat av efterhandsrevisioner som var tillgängliga i slutet av 2021 rapporterade det gemensamma företaget en representativ felprocent på 1,9 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,2 % för Horisont 2020-projekt (regleringar och slutbetalningar)¹⁰⁶.

¹⁰⁶ Avsnitt 4.3 i [det gemensamma företaget för ett cirkulärt biobaserat Europas årliga verksamhetsrapport för 2021](#).

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

3.7.18. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2021 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna, för att bekräfta felprocentsatserna från efterhandsrevisionerna¹⁰⁷. I ett fall konstaterade och kvantifierade vi ett fel som gällde de direkta personalkostnader som redovisats för en person som varken var anställd av stödmottagaren eller direkt kontrakterad för projektet.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.7.19. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

¹⁰⁷ När det gäller granskade stödbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2019	I det totala beloppet för naturabidrag till kompletterande verksamhet på 916 miljoner euro vid utgången av 2019 ingick cirka 216 miljoner euro i naturabidrag som rapporterades för 2019 men där bestyrkandeprocessen ännu inte var slutförd på grund av covid19-krisen.	Har genomförts
2020	Enligt det gemensamma företagets inrättandeförordning ska industrimedlemmarna bidra med minst 182,5 miljoner euro kontant till det gemensamma företagets driftskostnader. Eftersom industrimedlemmarna 2020 inte lämnade några ytterligare kontantbidrag till det gemensamma företagets driftskostnader låg de kvar på samma låga nivå på 3,25 miljoner euro som i slutet av 2019. Det tyder på att det gemensamma företaget möter betydande hinder för att få in sådana bidrag och att minimimålet inte kommer att uppnås i slutet av Horisont 2020-programmet. Därför minskade kommissionen (GD Forskning och innovation) sina kontantbidrag till det gemensamma företaget med 140 miljoner euro. Denna betydande minskning av medlemmarnas bidrag har lett till en risk för att det gemensamma företagets forsknings- och innovationsagenda för Horisont 2020-programmet inte kommer att uppnås.	Ej tillämpligt

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	I slutet av 2020 hade industrimedlemmarnas totala naturabidrag till kompletterande verksamhet endast uppnått 53 % av det minimibelopp på 1 755 miljoner euro som fastställs i det gemensamma företagets inrättandeförordning. Dessutom hade industrimedlemmarna i slutet av 2020 rapporterat naturabidrag till operativ verksamhet på 95,7 miljoner euro, av de 433 miljoner euro för vilka åtaganden gjorts efter att alla ansökningsomgångar för Horisont 2020 hade inletts. Denna situation tyder på en hög risk att det gemensamma företaget i slutet av Horisont 2020-programmet inte kommer att nå upp till de förväntade mål för industrimedlemmarnas naturabidrag som fastställts i inrättandeförordningen och antagits i de årliga arbetsplanerna.	Pågår
2020	Utformningen av det gemensamma företagets inbjudan att lämna förslag 2020 omfattade inte helt och hållet de fyra strategiska demonstrationsteman som ingick i det gemensamma företagets forskningsagenda i arbetsplanen. Stödberättigade förslag med höga poäng inom ett demonstrationstema måste avvisas till förmån för ett annat demonstrationstema där flera förslag godkändes för medfinansiering.	Ej tillämpligt

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Det gemensamma företagets svar

3.7.11 och 3.7.12

The CBE JU is open and willing to resolve the matter in cooperation with the Commission's services. JUs have collectively sought clarifications and guidance from the Commission with regard to the finding from ECA.

3.7.14

The resulting lower level of committed IKOP in grant agreements compared to the expected levels set in the Annual Work Programmes is mainly due to the fact that the CBE JU can only implement open calls for proposals, which resulted over time in increased co-funding of beneficiaries that are not part of the BIC consortium of private members of the CBE JU. As successful beneficiaries are not obliged to join the BIC consortium, the CBE JU could not consider their contributions for the achievement of the JU's IKOP target.

3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Inledning

3.8.1. Det gemensamma företaget Shift2Rail, med säte i Bryssel, bildades i juni 2014 inom ramen för Horisont 2020-programmet för en period fram till den 31 december 2024¹⁰⁸. I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten. Därigenom bildades det [gemensamma företaget för Europas järnvägar](#) som ska ersätta Shift2Rail inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031¹⁰⁹.

3.8.2. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar är ett offentlig-privat partnerskap inom järnvägssektorn. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och partner i järnvägsindustrin (centrala intressenter, bland annat tillverkare av järnvägsmateriel, järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare och forskningscentrum).

3.8.3. [Tabell 3.8.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.8.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	42,7	72,5
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	1,2	77,9
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	68,4	75,8
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	13,6	84,1
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	19	24

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

¹⁰⁸ Rådets förordning (EU) nr 642/2014 av den 16 juni 2014 om bildande av det gemensamma företaget Shift2Rail.

¹⁰⁹ Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.8.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företagens system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företagens ledning.

3.8.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisornas ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan [162](#) utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisornas rapport

Uttalande

3.8.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper, som består av årsredovisningen¹¹⁰ och rapporterna om budgetgenomförandet¹¹¹ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

¹¹⁰ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

¹¹¹ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.8.7. Vi anser att det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.8.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företags arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.8.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter¹¹². Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det gemensamma företags budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras hade det gemensamma företaget för Europas järnvägar (och dess föregångare Shift2Rail) ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.8.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företags intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader¹¹³. För det gemensamma företaget för Europas järnvägar är denna procentandel 3,8 % eller cirka 10 445 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna¹¹⁴ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företags betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i den gemensamma grundläggande rättsakten¹¹⁵ anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna, vilket innebär att det gemensamma företags

¹¹² Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

¹¹³ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företags arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företags hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företags respektive rättsakter.

¹¹⁴ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

¹¹⁵ Artikel 15 i bilaga 1 till rådets förordning (EU) nr 642/2014, och artikel 28 i rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

arbetsgivaravgifter skulle uppgå till cirka 137 435 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförande av budgeten för Horisont 2020

3.8.13. *Tabell 3.8.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för Horisont 2020-programmet vid utgången av 2021.

Tabell 3.8.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företagets verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	398,0	0,0	398,0	339,2	0,0	0,0	0,0	339,2
Privata medlemmar	350,0	120,0	470,0	10,5	179,1	96,4	208,8	494,8
Totalt	748,0	120,0	868,0	349,7	179,1	96,4	208,8	834,0

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.8.14. I april 2021 inledde det gemensamma företaget en sista öppen ansökningsomgång för Horisont 2020-programmet, efter den slutliga ändringen av det gemensamma företagets årliga arbetsplan för 2021, för att slutföra det gemensamma företagets innovationsprogram "Teknik för hållbar och attraktiv europeisk godstransport". Med den här ansökningsomgången hade det gemensamma företaget i slutet av 2021 gjort nästan fulla åtaganden för 385,5 miljoner euro av det maximala EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020. Av detta återstår cirka 96,4 miljoner euro (eller 25 %) att betala ut under de kommande åren. Å andra sidan hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag på 572,6 miljoner euro.

3.8.15. Det gemensamma företaget genomförde 100 % av sin tillgängliga budget för åtaganden 2021 för Horisont 2020-projekt. Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga budget för driftsbetalningar 2021, inbegripet outnyttjade driftsanslag och omfördelade anslag, minskade till 61 % (2020: 76 %). Denna situation berodde främst på att stödmottagarnas tekniska rapporter höll dålig kvalitet och/eller på att man behövde begära in ytterligare bevis från stödmottagarna

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

på att projektresultaten hade uppnåtts. Merparten av det gemensamma företags betalningar är enhetsbelopp som betalats ut för projektarbetspaket som har genomförts korrekt av flera stödmottagare. Följaktligen påverkar en enskild stödmottagares förseningar utbetalningen av hela enhetsbeloppet för arbetspaketet.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.8.16. När det gäller betalningar inom Horisont 2020 ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionen. Baserat på de resultat av efterhandsrevisioner som var tillgängliga i slutet av 2021 rapporterade det gemensamma företaget en representativ felprocent på 2,3 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,6 % för Horisont 2021-projekt (regleringar och slutbetalningar)¹¹⁶.

3.8.17. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2021 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna, för att bekräfta felprocentsatserna från efterhandsrevisionerna¹¹⁷. Vi fann inga fel eller kontrollbrister hos det gemensamma företags stödmottagare i urvalet.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.8.18. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

¹¹⁶ Avsnitt 4.3 i det gemensamma företaget för Europas järnvägars konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2021.

¹¹⁷ När det gäller granskade stödbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	Enligt styrelsens beslut 07/2018 om antagande av regler för förebyggande och hantering av intressekonflikter, som är tillämpligt på det gemensamma företagens organ, ska uppdaterade meritförteckningar och intresseförklaringar från ledamöterna i det gemensamma företagens styrelse offentliggöras på det gemensamma företagens webbplats. Men eftersom endast ett fåtal av styrelseledamöterna lämnade in denna information kunde ingen av intresseförklaringarna och endast hälften av meritförteckningarna offentliggöras i slutet av 2020.	Har genomförts

Det gemensamma företagets svar

3.8.12 Det gemensamma företaget går med på att betala arbetsgivarens pensionsavgifter i enlighet med den beräkning som kommissionens avdelningar ska tillhandahålla efter att de rättsliga aspekterna har fastställts, och fakturorna kommer att utfärdas av byrån för löneadministration och individuella ersättningar. Även om vi inte har mandat att instämma i att det råder en motsägelse mellan den beräkningsmetod som tillhandahålls av kommissionens avdelningar och de bestämmelser i den grundläggande gemensamma rättsakten som nämns, är vi öppna för och villiga att lösa frågan i samarbete med kommissionens avdelningar.

Enligt artikel 28 i den grundläggande gemensamma rättsakten ska driftskostnaderna för ett gemensamt företag täckas av de ekonomiska bidragen från EU och privata medlemmar. När det gäller det gemensamma företaget motsäger detta artikel 83.2 i tjänsteföreskrifterna, enligt vilken beräkningen av EU-organens (byråernas) arbetsgivaravgifter till EU:s pensionssystem ska baseras på inkomster.

3.8.15 Det gemensamma företaget utförde under 2021 framgångsrikt över 70 betalningar för operativa anbudsförfaranden och bidragsavtal för 39,3 miljoner euro. Det gemensamma företaget framhöll inför styrelsen vikten av kvaliteten på mottagarnas rapportering och att mottagarna och/eller uppdragstagarna måste hålla tidsfristerna. I november 2021 informerade det gemensamma företaget styrelsen om att betalningsbemyndiganden på omkring 17,5 miljoner euro skulle vara utnyttjade vid årsslutet på grund av att mottagarna dröjt med att lämna in betalningsansökningar och underliggande handlingar. Slutligen var det gemensamma företaget tvunget att överföra detta belopp till de utnyttjade anslagen för att kunna återföra det till betalningsbemyndigandena för 2022. Vi anser att vi genom denna omfördelning uppnådde ett genomförande av driftsbetalningar (avdelning 3) på 84 procent.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Inledning

3.9.1. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC), med säte i Luxemburg, bildades i oktober 2018 för en period fram till den 31 december 2026¹¹⁸. Det började arbeta självständigt den 23 september 2020. I juli 2021 antog rådet en ny inrättandeförordning och förlängde det gemensamma företagets livstid inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 fram till och med den 31 december 2033¹¹⁹.

3.9.2. EuroHPC är ett offentlig–privat partnerskap som möjliggör sammanslagning av resurser från EU, deltagande länder och privata partner för utveckling av ett högpresterande datorsystem i Europa. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, de **deltagande staterna** och två privata partner, företrädna av den europeiska teknikplattformen för högpresterande datorsystem (ETP4HPC) och sammanslutningen BDVA (Big Data Value Association). I slutet av 2021 godkände det gemensamma företagets styrelse begäran om medlemskap från en tredje privat partner, European Quantum Industry Consortium (QuIC).

¹¹⁸ Rådets förordning (EU) 2018/1488 av den 28 september 2018 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem.

¹¹⁹ Rådets förordning (EU) 2021/1173 av den 13 juli 2021 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem och om upphävande av förordning (EU) 2018/1488.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9.3. *Tabell 3.9.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.9.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	207,5	181,5
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	722,4	509,1
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	348,2	181,5
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	753,4	509,1
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	15	11

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.9.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företagens system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företagens ledning.

3.9.5. Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan **162** utgör en integrerad del av uttalandet.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.9.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper, som består av årsredovisningen¹²⁰ och rapporterna om budgetgenomförandet¹²¹ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.9.7. Vi anser att det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

¹²⁰ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

¹²¹ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.9.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företagets arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.9.11. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala intäkter¹²². Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det

¹²² Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras hade EuroHPC ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.9.12. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionssystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företagens intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter. Även intäkter från andra parter än EU för driftskostnader¹²³, liksom kontantbidrag från deltagande stater som inte kanaliseras genom EU:s budget, anses vara intäkter som inte kommer från EU. För EuroHPC är denna procentandel 41,2 %. Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna¹²⁴ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men i EuroHPC:s stadgar¹²⁵ anges att EU ska stå för 100 % av det gemensamma företagens administrativa kostnader. Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av budgeten för Horisont 2020 och Fonden för ett sammanlänkat (FSE)

3.9.13. *Tabell 3.9.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för programmen Horisont 2020 och FSE vid utgången av 2021.

¹²³ För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionssystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företagens hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

¹²⁴ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

¹²⁵ Skäl 22 och artikel 15 i bilaga 1 till rådets förordning (EU) 2021/1173.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

**Tabell 3.9.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 och FSE
(i miljoner euro)**

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2021)				
	Det gemensamma företagets verksamhet (1)	Kompletterande verksamhet (2)	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik)	536,0	Ej tillämpligt	536,0	307,0	0,0	0,0	Ej tillämpligt	307,0
Deltagande stater	486,0	Ej tillämpligt	486,0	120,3	0,0	13,0	Ej tillämpligt	133,3
Privata medlemmar	422,0	Ej tillämpligt	422,0	0,0	0,0	4,2	Ej tillämpligt	4,2
Totalt	1 444,0	Ej tillämpligt	1 444,0	427,3	0,0	17,2	Ej tillämpligt	444,5

(1) EU:s bidrag innefattar 100 miljoner euro från FSE-programmet.

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.9.14. I slutet av 2021 hade de privata medlemmarna endast rapporterat naturabidrag på 4,2 miljoner euro. Men vid denna tidpunkt hade det gemensamma företaget redan gjort fulla åtaganden för 180 miljoner euro för medfinansiering på 50 % av Horisont 2020-bidrag till forskning och innovation, vilket fastställts som minsta mål i det gemensamma företagets inrättandeförordning¹²⁶. De deltagande staterna finansierar återstående 50 % av de totala projektkostnaderna, och privata partner bidrar bara utöver de högsta stödberättigande kostnaderna för de åtgärder som stöds. Följaktligen är risken stor att det gemensamma företaget inte kommer att ha uppnått det mål på 420 miljoner euro i bidrag från privata medlemmar som fastställs i det gemensamma företagets inrättandeförordning vid slutet av genomförandet av de projekt som stöds.

3.9.15. I juli 2021 antog rådet den nya inrättandeförordningen för EuroHPC. Enligt denna förordning kommer det gemensamma företaget att behöva genomföra projekt för 7 miljarder euro, varav 3,1 miljarder euro ska komma från de deltagande staterna och 900 miljoner euro från privata medlemmar i form av kontantbidrag och naturabidrag. Detta är en betydande ökning jämfört med programmet i den tidigare fleråriga budgetramen, där det gemensamma företaget måste genomföra projekt på omkring 1,4 miljarder euro. Det finns därför en avsevärt ökad risk för att det gemensamma företaget inte kommer att uppnå målen för de övriga medlemmarnas bidrag enligt den nya inrättandeförordningen.

¹²⁶ Artikel 4.2 i rådets förordning (EU) 2018/1488.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9.16. När det gäller det gemensamma företagets tillgängliga budget för operativa projekt 2021 var genomförandegraderna för åtagande- och betalningsbemyndiganden för drift (avdelning 3) 2 % respektive 47 %. Den mycket låga genomförandegraden för åtagandebemyndiganden förklaras till stor del av den försenade starten av det gemensamma företaget inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027 i juli 2021 och kommissionens och de deltagande staternas överföring av medel på 700 miljoner euro till det gemensamma företaget i december 2021. Värdenheters förseningar och leveransproblem för viktiga komponenter till följd av den globala pandemisituationen vid uppförandet av de byggnader (datacentraler) som behövdes för att inrymma och driva de redan förvärvade superdatorerna bidrog också till den låga genomförandegraden.

3.9.17. Den låga genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndigandena berodde främst på att vissa nya infrastrukturprojekt försenades i starten, vilket ledde till senare utbetalningar av förfinansiering som planerats för 2021, samt att det oväntat krävdes extra tid för arbetet med förhandskontroll av resultaten i samband med de första mellanliggande bidragsbetalningarna för Horisont 2020-projekt.

3.9.18. När det gäller de administrativa åtagande- och betalningsbemyndigandena (avdelningarna 1 och 2) tog det gemensamma företaget inte tillräcklig hänsyn till omfördelningen av de betydande beloppen av outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år i planeringen av sin administrativa budget för 2021. När det gäller alla budgetavdelningar utnyttjades dessutom inte de omfördelade budgetanslagen från tidigare år före årets nya anslag.

lakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

Det gemensamma företagets ram för intern kontroll

3.9.19. Under 2020 utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan för att genomföra de återstående åtgärderna enligt de 17 principerna i kommissionens ram för intern kontroll under 2021. Men på grund av att av viktig administrativ personal saknades (t.ex. ekonomi- och förvaltningschef och chef för internrevisionsfunktionen) hade det gemensamma företaget ännu inte godkänt flera viktiga åtgärder för intern kontroll inom de tidsfrister som fastställts i handlingsplanen för 2021. Trots de risker som det gemensamma företaget står inför till följd av sin utökade budget genomförde det bara en förenklad årlig riskbedömning. Vid utgången av 2021 hade det gemensamma företaget inte helt slutfört utvecklingen av en kontroll-

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) och övervakningsstrategi och inte heller en plan för verksamhetskontinuitet och it-säkerhet. Dessa förseningar ökade det gemensamma företagets interna kontrollrisk för 2021.

Det nya centraliserade systemet för förvaltning av de deltagande staternas finansiella bidrag

3.9.20. På grundval av ramförordningen om Horisont Europa och EuroHPC:s nya inrättandeförordning för den nya fleråriga budgetramen 2021–2027 är det gemensamma företaget skyldigt att införa en ny centraliserad förvaltningsprocess, systemet för central förvaltning av finansiella bidrag (CMFC), för att förvalta de finansiella bidragen från de deltagande staterna.

3.9.21. Inom ramen för det planerade CMFC-systemet kan varje deltagande stat välja att betala sina respektive finansiella bidrag till det gemensamma företaget på projektnivå för stödmottagare som är etablerade i den staten. I denna process har varje deltagande stat också vetorätt i alla frågor som rör användningen av de egna nationella finansiella bidrag som betalats till det gemensamma företaget för sökande som är etablerade i den staten, i enlighet med EU:s finansiella regler och konkurrensregler. Detta gör det möjligt för en deltagande stat att, på grundval av nationella strategiska prioriteringar, besluta huruvida de ska stödja en nationell stödmottagare i ett utvalt och godkänt forsknings- och innovationsprojekt eller inte.

3.9.22. Men det innebär också att det gemensamma företaget måste verkställa medfinansieringsbetalningarna för alla deltagande stater som har valt att låta det gemensamma företaget hantera deras finansiella bidrag, och företaget måste således förvalta och övervaka två alternativa processer för tillhörande administrativa överenskommelser med deltagande stater. Varje deltagande stats nationella finansieringsmyndighet måste underteckna en överenskommelse med det gemensamma företaget om att de antingen låter det gemensamma företaget hantera betalningen av de nationella bidragen eller samordnar avtal om nationella överföringar av medel för betalning till stödmottagarna och rapportering om bidragen. Enligt det gemensamma företagets tidsplan ska överenskommelserna undertecknas innan det gemensamma företaget undertecknar sina första mallar för bidragsöverenskommelser för ansökningsomgångar inom den nya fleråriga budgetramen som inleds i slutet av 2022.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9.23. Vi noterar att de ytterligare resursbehoven i samband med införandet av det planerade CMFC-systemet varken bedömdes av kommissionen eller ingick i det gemensamma företagets ursprungliga uppskattningar av personalresurser för genomförandet av dess nya forsknings- och innovationsagenda. Denna brist på planering i samband med införandet av CMFC-systemet i kombination med personalsituationen och avsaknaden av it-verktyg och stöd kan inverka negativt på genomförandet av det gemensamma företagets program och resultaten av övriga medlemmars bidrag. Om den centrala förvaltningen av finansiella bidrag måste skötas manuellt kommer det att krävas stora personalresurser.

Iakttagelser om övriga frågor

Det gemensamma företagets personalsituation

3.9.24. Det gemensamma företagets osäkra personalsituation 2020 förvärrades 2021 till följd av den ökade arbetsbördan och trots det faktum att personalantalet ökade från 11 till 15 under året. Med syftet att inta en ledande ställning inom innovativ högpresterande dator- och kvantdatorteknik utvidgades EuroHPC avsevärt inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027. Enligt den nya inrättandeförordning som antogs i juli 2021 kommer det gemensamma företaget att behöva genomföra projekt för mer än 7 miljarder euro inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027. Därför måste det anställa ytterligare 39 personer fram till 2023. På grund av att antagandet av den nya inrättandeförordningen försenades kunde det gemensamma företaget inte inleda de nödvändiga rekryteringsförfarandena förrän sent under 2021 och lyckades inte utöka sin personal under 2021. Det gemensamma företaget hade endast 15 anställda (fyra tillfälligt anställda och elva kontraktsanställda) i slutet av 2021 och kan få stora personalproblem i samband med hanteringen av dessa nya rekryteringar, utöver de nya administrativa och operativa processer som ännu inte har inrättats.

3.9.25. I slutet av 2021, och som vi konstaterade i vår granskningsrapport för 2020¹²⁷, fortsatte ansvaret för två nyckelposter (programchef och chef för administration och ekonomi) att innehas av en person, i rollen som högre programansvarig. Dessutom hade det gemensamma företaget ännu inte inlett rekryteringsförfarandet för tjänsten som chef för administration och ekonomi. Vidare hade det gemensamma företaget endast en erfaren projektansvarig som förberedde

¹²⁷ Punkt 3.9.17 i [revisionsrättens årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2020](#).

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) och förvaltade alla stora infrastrukturprojekt (förvärv och installation av superdatorer) inom den föregående och nuvarande fleråriga budgetramen. En annan erfaren handläggare förvaltade de pågående åtgärderna i samband med ansökningsomgångarna 2019–2021 inom Horisont 2020 och de nya ansökningsomgångarna inom Horisont Europa. Avsaknaden av nyckelpersonal kan få negativa konsekvenser för det gemensamma företagets driftskontinuitet och uppnåendet av dess mål, särskilt som infrastrukturprojekt för superdatorer är högteknologiska projekt som kräver högkvalificerad personal med mycket specifika kunskaper.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.9.26. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *[bilagan](#)*.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	I slutet av 2020 ledde förseningar i rekryteringen av nyckelpersonal tillsammans med covid-19-pandemins inverkan på de planerade kostnaderna för it, kommunikation, tjänsteresor, möten, evenemang och andra tjänster till en avsevärd minskning av genomförandegraden för betalningsbudgeten för administration (motsvarande cirka 1,5 % av den totala tillgängliga budgeten) ner till 16,5 %.	Pågår
2020	I det gemensamma företagets budget för driftsbetalningar 2020 planerades för förfinansiering i samband med förvärv av tre föregångare till superdatorer och fem superdatorer (cirka 135 miljoner euro) och för avslutande av ansökningsomgångar (cirka 44 miljoner euro). I slutet av 2020 kunde dock utbetalningar av förhandsfinansiering endast göras för de undertecknade kontrakten för superdatorerna LEONARDO och PetaSC, som uppgick till cirka 34 miljoner euro, och för undertecknade bidragsöverenskommelser på cirka 6 miljoner euro. Detta resulterade i en låg genomförandegrad för driftsbetalningsbemyndiganden på 22,6 %.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	Det gemensamma företaget har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. I slutet av 2020 genomförde det gemensamma företaget i stor utsträckning kommissionens ram för intern kontroll, som bygger på 17 principer för intern kontroll. När det gäller de kontrollprinciper som rör riskbedömning och kontroll- och övervakningsverksamhet måste dock det gemensamma företaget fortfarande slutföra flera åtgärder för att se till att de fungerar ändamålsenligt.	Pågår
2020	I slutet av 2020 hade det gemensamma företaget varken utvecklat tillförlitliga förfaranden för validering och styrkande av naturabidrag som redovisas av dess privata medlemmar och deltagande stater eller inrättat ett lämpligt redovisningsförfarande för dessa naturabidrag. Denna situation innebär att det gemensamma företaget inte kan förvalta, övervaka och rapportera om uppnåendet av miniminivån för naturabidrag som ska lämnas av dess privata medlemmar och deltagande stater.	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>Med tanke på det gemensamma företags nuvarande arbetsbörda när det gäller administrativa och operativa processer och inledandet av dess första viktiga verksamheter anser vi att det gemensamma företaget för närvarande är underbemannat. Vid utformningen av organisationsstrukturen under 2020 fokuserade det gemensamma företaget främst på att säkerställa de viktigaste operativa processerna och uppgifterna, men bortsåg från behovet av administrativ nyckelpersonal, särskilt på poster som chef för administration och ekonomi och chef för internkontroll och revisionsamordning. Utan att åtgärda detta resursunderskott riskerar det gemensamma företaget att drabbas av brister i den ekonomiska förvaltningen, budgetförvaltningen och personalförvaltningen samt i de interna kontrollprocesserna för driftsbetalningar och naturabidrag. Slutligen kan den höga andelen kontraktsanställda (74 %) leda till en betydande personalomsättning inom den närmaste framtiden, vilket ytterligare ökar trycket på det gemensamma företags osäkra personalsituation.</p>	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Det gemensamma företagets svar

Det gemensamma företaget har tagit del av revisionsrättens rapport.

Det gemensamma företaget med verksamhet inom Euratom

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

3.10. Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Inledning

3.10.1. Det europeiska gemensamma företaget för den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) och utveckling av fusionsenergi, *Fusion for Energy (F4E)*, inrättades i april 2007 för en period på 35 år¹²⁸. En av det gemensamma företagets huvuduppgifter är att förmedla Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) bidrag till den internationella fusionsenergiorganisationen för Iter (Iterorganisationen) som ansvarar för genomförandet av Iterprojektet. De största fusionsanläggningarna ligger i Cadarache i Frankrike, men det gemensamma företaget har sitt säte i Barcelona.

3.10.2. Dess grundande medlemmar är Euratom, som företräds av kommissionen, medlemsstaterna i Euratom samt Förenade kungariket och Schweiz som har slutit ett samarbetsavtal med Euratom fram till 2020.

3.10.3. *Tabell 3.10.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.10.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2021	2020
Budget för nya betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	742,7	794,8
Budget för nya åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	1 048,7	878,0
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) (1)	764,8	816,5
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) (1)	1 069,9	885,7
Personalstyrka totalt den 31 december (2)	441	435

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

¹²⁸ Rådets beslut 2007/198/Euratom av den 27 mars 2007 om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag.

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.10.4. I vår revisionsmetod ingick analytiska granskningsåtgärder, direkt substansgranskning av transaktioner hos det gemensamma företaget och stödmottagare och en bedömning av nyckelkontroller i det gemensamma företagens system för övervakning och kontroll. Resultaten av detta arbete kompletterades med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från det gemensamma företagens ledning.

Grunden för vårt uttalande, ledningens och styrelsens ansvar samt revisornas ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1 i denna rapport. Underskriften på sidan **162** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisornas rapport

Uttalande

3.10.5. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper, som består av årsredovisningen¹²⁹ och rapporterna om budgetgenomförandet¹³⁰ för det budgetår som slutade den 31 december 2021,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

¹²⁹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

¹³⁰ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.10.6. Vi anser att det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2021, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.7. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.8. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Upplysningar av särskild betydelse

3.10.9. Utan att det påverkar uttalandet i punkterna **3.10.6** och **3.10.8** vill vi hänvisa till punkterna **3.10.12** och **3.10.13** där det anges att det gemensamma företaget F4E i sin årsredovisning för budgetåret 2021 redovisar uppskattade totala kostnader för att fullgöra sina leveransskyldigheter för Iterprojektet på 18,3 miljarder euro (i 2021 års penningvärde). Förändringar av de viktigaste antagandena för uppskattningen och riskexponeringen skulle dock kunna leda till betydande kostnadsökningar och/eller ytterligare förseningar i genomförandet av Iterprojektet.

Övriga upplysningar

3.10.10. Utan att det påverkar uttalandet i punkt **3.10.6** vill vi påpeka att Ryssland är medlem i Iter-IO, med skyldigheter att leverera flera komponenter till Iterprojekten vid anläggningen i Frankrike (Cadarache) och att lämna årliga bidrag till Iter-IO. Det innebär en risk för ytterligare förseningar och ökade kostnader för Iterprojektet.

3.10.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om kostnadsuppskattningen för slutförandet av Iter

3.10.12. Det gemensamma företaget fortsätter att uppge en uppskattning av den totala kostnaden för att fullgöra sina leveranskrav avseende Iterprojektet, det vill säga den uppskattade totalkostnaden fram till projektets slutförande. Detta inbegriper kostnaderna för uppbyggnads- och driftsfasen fram till 2035 samt avvecklings- och avaktiveringsfasen fram till 2042. I slutet av 2021 uppskattade det gemensamma företaget denna totalkostnad till 18,3 miljarder euro (i 2021 års penningvärde). Totalkostnaden består av de totala betalningar som gjorts i slutet av 2021, som uppgick till 8,3 miljarder euro, och uppskattningen av framtida betalningar, vilka bedöms uppgå till 10 miljarder euro (i 2021 års penningvärde).

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

3.10.13. Förändringar av de viktigaste antagandena för uppskattningen ovan och av riskexponeringen kan dock leda till ytterligare kostnadsökningar och förseningar av projektet. För 2021 kan följande händelser ha en betydande inverkan på den uppskattade totalkostnaden fram till slutförandet:

- Nytt referensscenario för Iterprojektet: Uppskattningen av totalkostnaden fram till slutförandet bygger på det tillämpliga referensscenario för Iterprojektet som godkändes av Iterrådet i november 2016. Iterrådet planerar dock att anta ett nytt referensscenario första kvartalet 2023, vilket väntas få betydande inverkan på det tidigast möjliga och tekniskt genomförbara datumet och följaktligen på den uppskattade totalkostnaden fram till slutförandet.
- Kärnsäkerhetskrav: Den franska kärnsäkerhetsmyndigheten (NSA) har den yttersta behörigheten att godkänna alla framtida konstruktionsändringar som påverkar kärnsäkerhetskraven. I detta sammanhang ansökte det gemensamma företaget formellt i början av 2021 om NSA:s godkännande av ett nytt svetsningsutförande och en ny svetsteknik för monteringen av komponenterna i tokamakgropen, vilket är en oåterkallelig process. Först i januari 2022 begärde NSA ytterligare information från det gemensamma företaget för att slutföra sin analys. Även om NSA:s godkännande är en del av Iter-IO:s normala process vid sammansättning av komponenter kan det leda till ytterligare förseningar på flera månader och därmed påverka den uppskattade totalkostnaden fram till slutförandet.
- Kostnadsuppskattning för hot cell-anläggningskomplexet: Denna har inte reviderats, och den nuvarande mognadsgraden på Iterorganisationens utformningskrav gör det inte möjligt för F4E att göra en tillförlitlig kostnadsuppskattning.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

Det gemensamma företagets arbetsgivaravgift till EU:s pensionssystem

3.10.14. Från och med januari 2016 ska gemensamma företag som endast delvis finansieras genom EU-budgeten betala den del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem som motsvarar förhållandet mellan företagets intäkter utan subventionerna från Europeiska unionens allmänna budget och företagets totala

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

intäkter¹³¹. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i det gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras hade F4E ännu inte betalat in dessa avgifter.

3.10.15. I linje med kommissionens vägledning till de gemensamma företagen, där den meddelar sin ståndpunkt om iakttagelsen, ska kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar beräkna arbetsgivaravgifterna till EU:s pensionsystem för vart och ett av de gemensamma företagen som en procentandel av det gemensamma företagens intäkter som inte kommer från EU i förhållande till dess totala intäkter, inbegripet intäkter från andra parter än EU för driftskostnader¹³². För F4E fastställdes denna procentandel till 21,6 % för perioden 2017–2020, eller omkring 5,8 miljoner euro, och till 19,8 % för år 2021, eller omkring 1,5 miljon euro. Vägledningen tar endast hänsyn till de respektive bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna¹³³ för att fastställa beräkningsmetoden för de gemensamma företagens betalning av arbetsgivaravgifter till EU:s budget baserat på intäkter. Men enligt bestämmelserna i F4E:s stadga¹³⁴ får totalbeloppet för medlemskapsbidragen inte överstiga 10 % av det gemensamma företagens årliga administrativa kostnader, vilket för det gemensamma företaget innebär omkring 740 013 euro per år (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa olika rättsliga bestämmelser förekommer sida vid sida finns en risk att det görs olika tolkningar vad gäller beräkningen av de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter med olika ekonomisk inverkan.

¹³¹ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

¹³² För enkelhetens skull har kommissionen föreslagit att de gemensamma företagens arbetsgivaravgifter till pensionsystemet ska beräknas med en enda procentsats för det gemensamma företagens hela livslängd, fastställd på grundval av de bidrag från EU och övriga medlemmar som föreskrivs i de gemensamma företagens respektive rättsakter.

¹³³ Artikel 83a i förordning nr 31 (EEG), nr 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.

¹³⁴ Artikel 12 i F4E:s stadga som finns i bilagan till F4E:s inrättandeförordning, och artiklarna 2 och 3 i bilaga II till F4E:s stadga.

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.10.16. Under 2021 förändrade det gemensamma företaget sin organisationsstruktur, särskilt projektledningsstrukturen i programmet Antennas.

3.10.17. Under 2020 och 2021 har det gemensamma företaget också varit föremål för regelbundna årliga bedömningar av externa experter och intensiva internrevisioner som omfattat de flesta av dess kritiska verksamhetsområden. Genomförandet av avhjälpande åtgärder som svar på revisioner och bedömningar, för att ta itu med de identifierade riskerna, resulterade i en ökning av den administrativa bördan, men det var inte uppenbart att de ytterligare kontrollerna var effektiva och förbättrade systemet.

3.10.18. I november 2021 gick F4E:s personal ut i strejk. Enligt interna och externa bedömningar av företagsledningen och flera interna enkätundersökningar var de huvudsakliga skälen till den försämrade arbetsmiljön vid det gemensamma företaget brister på chefsnivå (t.ex. bristande insyn och dysfunktionellt beslutsfattande samt avsaknad av social dialog). Vidare bidrog den oproportionerliga användningen av externa personalresurser till ökade utmaningar och risker för arbetsmiljön, vilket bekräftades av det gemensamma företagets personalrepresentanter och deras formella skrivelser som skickats till ansvariga kommissionärer. Kommissionen (GD Energi) har i sitt svar på skrivelserna angett att 2022 års årliga bedömning av F4E ska fokusera uteslutande på personalförvaltningsfrågor och har uppmanat F4E att använda en 360-gradersbedömning för ledningsgruppen.

3.10.19. För att åtgärda situationen inledde det gemensamma företaget flera åtgärder för att förbättra arbetsmiljön och öka personalens välbefinnande. Åtgärderna integrerades i en agenda för förändring med inriktning på alltför hög arbetsbelastning, dålig arbetsmiljö och bristande kommunikation från ledningens sida om planerade organisatoriska förändringar.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.10.20. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2019	En extern expertpanel gör varje år en bedömning av det gemensamma företaget. Expertpanelen identifierade flera problem och risker som gällde den högsta ledningen och företagskulturen. Om man inte hittar en lösning på denna situation kan det påverka personalens prestationer negativt.	Pågår
2019	På grund av tjänsteförteckningens begränsningar när det gäller tjänstemän använder F4E i allt större utsträckning kontraktsanställd eller inhyrd personal. År 2019 motsvarade sådan personal cirka 62 % av det gemensamma företaget tjänstemän. Det gemensamma företaget personalavdelning har inte uppdaterad information om storleken på sådan personal eftersom dess ledning är decentraliserad på enhets- eller direktoratsnivå. Situationen innebär väsentliga risker för det gemensamma företaget såsom svårigheter att behålla nyckelkompetenser, otydlig ansvarsskyldighet, eventuella rättsliga tvister och lägre personaleffektivitet på grund av den decentraliserade förvaltningen.	Har inte genomförts
2020	Det gemensamma företaget bedömde att inverkan av covid-19-pandemin hade varit allvarlig men inte betydande. Fram till april 2021 hade pandemin orsakat förseningar på upp till fyra månader för vissa leveranser, vilket har lett till en kostnadsökning på omkring 47 miljoner euro (i 2008 års penningvärde) för hela Iterprojektet. Ytterligare återverkningar kan komma om pandemin förvärras under 2021.	Pågår

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	I motsats till arbetsflödet i ABAC kan det gemensamma företags applikation för avvikelser, ändringar och avtalsförändringar inte visa att personalen har förstått innehållet i en handling korrekt och gått med på att underteckna den med sin personliga underskrift.	Har genomförts
2020	I sitt centraliserade autentiseringssystem för kontraktshantering skapade det gemensamma företaget, utöver individuella användarkonton, användargruppkonton med virtuella identiteter för att underlätta hanteringen av de lokala it-applikationerna. Fram till slutet av 2020 användes dock det funktionella gruppkonto som skapats för F4E:s direktör också för att godkänna och underteckna flera olika viktiga handlingar. Denna praxis strider mot de grundläggande principerna i det gemensamma företags policy för hantering av IKT-åtkomst, som tydligt kräver att användarkonton ska vara unika och kopplade till en enda användare. Det betraktas därför som en kritisk brist i den interna kontrollen, eftersom det gör att alla personer som ingår i gruppkontot kan utföra åtgärder som uteslutande är reserverade för den ansvariga utanordnaren.	Har genomförts

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	<p>Syftet med det gemensamma företagets delegeringsram är att centralisera delegeringarna till de ansvariga utanordnarna, och den ger bland annat en uppdaterad översikt över alla godkända delegeringar och ställföreträdarrangemang vid F4E. Men delegeringsramen i det gemensamma företagets lokala it-applikationer upprättade i slutet av 2020 inte automatiskt tekniska delegeringar (såsom användarrättigheter för att godkänna transaktioner) utan förlitade sig i stället på att varje ansvarig utanordnare skulle välja rätt person att delegera till, baserat på den ram som godkänts av det gemensamma företagets direktör. De delegeringsbefogenheter som följer av kontrakt (dvs. för undertecknande av bindande beslut enligt vissa villkor) tilldelas dessutom andra i det gemensamma företagets personal än den ansvariga utanordnaren (nämligen de tjänstemän som ansvarar för respektive kontrakt). Detta återspeglas inte i det gemensamma företagets delegeringsram.</p>	Har genomförts
2020	<p>Slutligen har applikationen för avvikelser, ändringar och avtalsförändringar, till skillnad från arbetsflödet i ABAC, aldrig varit föremål för en intern kontrollgranskning för att säkerställa att användarrättigheterna för att godkänna transaktioner är förenliga med de delegeringar som gjorts till personalen. Följaktligen finns det en stor risk för att bristande efterlevnad på grund av överträdelser av det gemensamma företagets delegeringspolicy inte har identifierats eller åtgärdats.</p>	Har genomförts

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	Trots att det gemensamma företaget 2016 började använda it-applikationen för avvikelser, ändringar och avtalsförändringar för hanteringen av rättsliga åtaganden och kontrakt (från 2020 även för inledande kontrakt) och därmed som en ytterligare källa till redovisningsuppgifter och finansiella uppgifter, har ingen validering av det gemensamma företagens redovisningssystem gjorts sedan 2013. Denna situation strider mot det gemensamma företagens budgetförordning, som kräver en validering av redovisningssystemet när en större förändring inträffar.	Har genomförts
2020	Det gemensamma företagens rekryteringsförfaranden som infördes 2020 saknade transparens när det gällde upprättandet av slutlistan över godkända sökande som skulle kallas till nästa utvärderingsfas (intervjuer och skriftliga prov). I synnerhet är det oklart hur urvalskommittén tog hänsyn till de meriterande kriterierna när de förde upp sökande på slutlistan.	Har genomförts
2020	Det gemensamma företagens beräkningsmetod för de årliga medlemsbidragen för 2020 överensstämde inte med relevanta bestämmelser i det gemensamma företagens budgetförordning. I stället för att använda de bidragsuppskattningar som antagits av styrelsen tog det gemensamma företaget ut bidrag på grundval av en preliminär uppskattning som ännu inte antagits.	Har genomförts

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2020	Det gemensamma företaget använder sin egen e-upphandlingsportal som inte är helt synkroniserad med kommissionens e-upphandlingslösning. Framtida förbättringar av F4E:s e-upphandlingsverktyg kan leda till onödig överlappning med kommissionens utvecklingsinsatser och investeringar. Detta skulle inte stödja principen om ett gemensamt "område för utbyte av elektroniska uppgifter" för deltagare i enlighet med EU:s budgetförordning.	Ej tillämpligt

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Det gemensamma företagets svar

Svar från det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

3.10.9 Se punkt 3.10.13.

3.10.10 F4E följer situationen noga. Det förutsätts att Ryssland kommer att göra sitt yttersta för att finna en lösning för att tillhandahålla både sitt naturabidrag och kontantbidrag till Iter. Den potentiella inverkan på tidsplanen och kostnaderna kan inte kvantifieras i detta skede.

3.10.13 Alla de tre identifierade områdena fortsätter att medföra risker vad gäller både tidsplaner och kostnader. Dessa hanteras aktivt av F4E. Alla riskförändringar spåras och meddelas F4E:s styrelse. Det kvarstår en risk för ytterligare förseningar på grund av de svårigheter som uppstår i samband med svetsning av vakuumbehållarsektorer, som ligger utanför toleranserna: huvudsakligen förseningen av den franska kärnsäkerhetsmyndighetens (NSA) upphävande av brytpunkten för inledande av svetsningsarbete samt förseningen av själva svetsningsprocessen om ingen lämplig reparation utförs. Med avseende på hot cell-anläggningen arbetar F4E för närvarande tillsammans med kommissionen för att så långt som det är godtagbart dra ner på kraven och specifikationerna för hot cell-byggnaderna. Kostnadsuppskattningen kan endast göras med tillräcklig exakthet (klass 3) efter det att utformningsförslaget har tagits fram.

3.10.14 F4E har inte betalat in avgifter till EU:s pensionssystem sedan 2016 eftersom det har antagits att kravet på att betala in sådana avgifter endast gäller för EU-organ som finansieras genom uttagande av avgifter eller mottagande av bidrag från den privata sektorn.

3.10.15 F4E kommer att beräkna sina arbetsgivaravgifter till pensionssystemet utifrån riktlinjerna från GD Budget och efter samråd med GD Budget och GD Energi.

3.10.16 Genomförandet av en projektorienterad matrisorganisation inleddes 2011 som svar på kraven från Europeiska unionens konkurrenskraftsråd. Organisationen har utvecklats under det senaste årtiondet, med en ytterligare utvidgning av matrisstrukturen under 2016 och inrättandet av avdelningarna för projektledning, handel och Iter-leverans. Under 2019 konsoliderades och optimerades matrisstrukturen i och med införandet av funktioner med ansvar för marknadsföring/försäljning, projektledning och programledning. F4E:s styrelse har inrättat en arbetsgrupp som ska analysera en eventuell optimering av organisationsstrukturen. Denna ska sedan läggas fram för F4E:s nya direktör för övervägande.

3.10.17 Sedan 2015 har F4E genomfört 711 åtgärder som härrör från internrevisioner (internrevisionsfunktionen och internrevisionsstjänsten) och externa revisorer (revisionsrätten)

Det europeiska gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

samt åtgärder som svar på styrelsens årliga bedömning. Detta innebar i de flesta fall ytterligare och mer komplexa kontroller, men de genomfördes alltid som svar på rekommendationerna från de oberoende försäkringsgivarna. Dessutom har internkontrollsystemet och genomförandet av rekommendationerna alltid skett under tillsyn av F4E:s revisionskommitté på styrelsens vägnar. I den nuvarande strategin för internkontroll, som lades fram för revisionskommittén i juni 2021, beskrivs systemet och dess delar.

Övervakningen av genomförandet av revisions- och bedömningsrekommendationer förstärks genom dess integrering i det RAPID-verktyg som infördes 2014. I detta verktyg centraliseras uppföljningen av alla rekommendationer från de olika försäkringsgivarna, vilket gör att dubbelarbete och motstridiga krav kan undvikas.

På grund av förbättrad samordning och uppföljning av rekommendationer och iakttagelser från de olika försäkringsgivarna har antalet ”pågående” rekommendationer och åtgärder minskat avsevärt under årens lopp, vilket visar på framsteg i det interna kontrollsystemets funktion och mognadsgrad. Förbättringsåtgärderna övervakas också av F4E:s styrkommitté för förbättringar, som infördes 2016 och som syftar till att utveckla och optimera enhetliga och samordnade förbättringsinitiativ.

3.10.19 Det är viktigt att understryka att det nya i vår omvandlingsinsats är att vi tar ett helhetsgrepp på den förändring som behövs.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Mihails Kozlovs som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 20 september 2022.

För revisionsrätten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'k-h se', written in a cursive style.

Klaus-Heiner Lehne
ordförande

Förkortningar

Artemis	Det gemensamma företaget Artemis för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för inbyggda datorsystem.
BBI	Det gemensamma företaget för biobaserade industrier.
Clean Sky	Det gemensamma företaget Clean Sky.
CMFC	Central förvaltning av finansiella bidrag.
ECCC	Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning.
Ecsel	Det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap.
Eniac	Det gemensamma företaget för europeiska nanoelektronikinitiativet.
Eppo	Europeiska åklagarmyndigheten.
Ett cirkulärt, biobaserat Europa	Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa.
EUF-fördraget	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
Euratom	Europeiska atomenergigemenskapen.
EuroHPC	Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem.
Europas järnvägar	Det gemensamma företaget för Europas järnvägar.
F4E	(Fusion for Energy) det gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi.
FCH	Det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas.
FSE	Fonden för ett sammanlänkat Europa.
Förnybar vätgas	Det gemensamma företaget för förnybar vätgas.
GD Forskning och innovation	Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation.
GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik	Europeiska kommissionens generaldirektorat för kommunikationsnät, innehåll och teknik.

GD Transport och rörlighet	Europeiska kommissionens generaldirektorat för transport och rörlighet.
GD Energi	Europeiska kommissionens generaldirektorat för energi.
Global hälsa EDCTP3	Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (efterträdare till tidigare partnerskap mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning, EDCTP).
IMI	Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel.
Initiativet för innovativ hälsa	Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa.
ISA	Ifacs internationella revisionsstandarder.
Issai	Internationella standarder för högre revisionsorgan som utarbetats av Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai).
Iter	Den internationella termonukleära experimentreaktorn.
Iter-IO	Den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet.
NSA	Den franska kärnsäkerhetsmyndigheten.
Olaf	Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.
Ren luftfart	Det gemensamma företaget för ren luftfart.
Sesar	Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet.
Shift2Rail	Det gemensamma företaget Shift2Rail (europeiskt järnvägsinitiativ).
Sjunde ramprogrammet	Sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (2007–2013).
Smarta nät och tjänster	Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster.
TEN-T	Programmet för transeuropeiska transportnät.
Viktig digital teknik	Det gemensamma företaget för viktig digital teknik.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2022

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande av handlingar fastställs i [Europeiska revisionsrättens beslut nr 6-2019](#) om öppen datapolitik och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella licensen [Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att det är tillåtet att återanvända innehållet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du återanvänder revisionsrättens innehåll får du inte förvanska den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av återanvändningen.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå